

SINTEZA
(DUPĂ AVIZAREA REPETATĂ)
a obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor
la proiectul de lege privind accesul la informațiile de interes public

Participantul la avizare sau consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției, propunerii sau recomandării	Argumentarea autorului proiectului
Cancelaria de Stat	1.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	—
Centrul de Armonizare a Legislației	2.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	—
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	3.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	—
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	4.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	—
Ministerul Educației și Cercetării	5.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	—
Curtea Supremă de Justiție	6.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	—
Curtea de Apel Bălți	7.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	—
Curtea de Apel Cahul	8.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	—
Curtea de Apel Comrat	9.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	—

Uniunea Avocaților din Republica Moldova	10.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	–
Procuratura Anticorupție	11.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	–
Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	12.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	–
Curtea de Conturi	13.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	–
Comisia Electorală Centrală	14.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	–
Comisia Națională a Pieței Financiare	15.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	–
Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	16.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	–
Agenția Achiziții Publice	17.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	–
Biroul Național de Statistică	18.	Comunicăm lipsa de obiecții sau propuneri.	–
Ministerul Afacerilor Interne	19.	Norma invocată la art. 15 alin. (4) potrivit căreia, „semnarea olografă sau electronică a cererii nu este obligatorie”, o considerăm inoportună și contrară cadrului normativ. Astfel, art. 13 alin. (1) din Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic expres precizează că, documentul electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată este asimilat,	Nu se acceptă Art. 4 § 3 din <i>Convenția de la Tromsø</i> prevede expres că formalitățile legate de solicitările de informații nu vor depăși ce este esențial în vederea procesării acestora. Referitor la această prevedere, pct. 42 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> statuează următoarele:

		după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hîrtie, semnat cu semnătură olografă. O altă normă care ne indică asupra imperativității de a semna un document este art. 75 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ care precizează că, petiția conține inclusiv semnătura petiționarului ori a reprezentantului său legal sau împuternicit, iar în cazul petiției transmise în formă electronică – semnătura electronică. Mai mult, potrivit concluziei Curții Constituționale expuse în Hotărîrea nr. 25 din 17 septembrie 2013 pentru controlul constituționalității unor prevederi referitoare la examinarea petițiilor anonime, Curtea a reținut că, din redacția art. 52 din Constituție rezultă cu claritate că orice petiție urmează a fi semnată, iar petiționarii trebuie să fie identificabili. Prin urmare, se atestă faptul că, norma propusă contravine prevederilor Constituției menționate de Curtea Constituțională în Hotărîrea sa sus-menționată. În caz contrar, pentru depășirea divergențelor prevederilor actelor normative de același nivel și chiar superior (Constituția), autorul urmează să intervină cu amendamente în Codul administrativ și Constituție.	„42. [...] nu este considerat necesar de a solicita identitatea solicitantului cînd, în același timp, nu există obligația pentru solicitant să declare motivele cererii sale.”. Astfel, în sensul <i>Convenției de la Tromsø</i>, identitatea solicitantului nu este esențială în vederea procesării cererii. Se va reține faptul că prezenta lege nu oferă posibilitatea înaintării unor cereri anonime. Or, conform art. 15 alin. (1) din proiectul de lege, unul din elementele obligatorii a cererii este numele și prenumele sau denumirea solicitantului. Prin urmare, prevederile proiectului sunt conforme cu raționamentele expuse în <i>Hotărîrea Curții Constituționale nr. 25/2013 pentru controlul constituționalității unor prevederi referitoare la examinarea petițiilor anonime</i>. Or, în sensul interpretării oferite de Curtea Constituțională, conceptul de „semnare” se referă la indicarea expresă a numelui, prenumelui și domiciliului persoanei, nu și la aplicarea semnăturii olografe/electronice. A se vedea, în acest sens, §§ 35, 45 și 51 din hotărîrea nominalizată, precum și observațiile expuse în comentariul <i>Constituției Republicii Moldova</i>: „4. Prin cerința formulării petițiilor numai în numele semnatarilor, Constituția subliniază că toate petițiile trebuie să aibă o anumită formă și să nu fie anonime. Legea stabilește că petiția trebuie semnată de autor (indicîndu-se numele, prenumele și domiciliul), în caz contrar ea se consideră anonimă și nu se examinează (art. 10).”¹ În altă ordine de idei, referitor la prevederile Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, atragem atenția autorului
--	--	---	---

¹ *Constituția Republicii Moldova: comentariu*, editat de Curtea Constituțională a Republicii Moldova, Chișinău, 2012, p. 207:
https://www.constcourt.md/public/files/file/informatie_util/Comentariu_Constitutie.pdf

		obiecției că acest act legislativ a fost abrogat prin adoptarea <i>Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere</i>. Accentuăm că prevederile acestei legi nu sunt relevante, deoarece art. 13 alin. (2) din proiect prevede expres că pentru cererea transmisă în formă electronică nu este necesară întrunirea cerințelor legale stabilite pentru documentele electronice. Or, cererile transmise în formă electronică nu se limitează doar la documentele electronice, dar și la modalitățile de comunicare electronică (<i>i.e.</i> mesajele expediate prin intermediul poștei electronice). De asemenea nu sunt relevante nici prevederile din <i>Codul administrativ</i>, care reprezintă o lege organică ce instituie cadrul normativ general al instituției petiționării. În acest sens, în conformitate cu principiul <i>lex specialis derogat legi generali</i>, consfințit la art. 5 din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, prevederile prezentului proiect de lege se aplică prioritar în raport cu prevederile <i>Codului administrativ</i>. Mai mult decât atât, în vederea concretizării explicite al acestui aspect, art. 12 alin. (3) din proiect statuează expres că prevederile <i>Codului administrativ</i> se aplică numai în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi. Obligarea solicitanților de a semna cererile este excesivă, în contextul în care în Republica Moldova semnăturile electronice nu sunt pe larg accesibile, precum și necesită un efort disproporțional din partea persoanelor în vederea dobândirii și actualizării acestora. Mai mult decât atât, este de reținut faptul că în majoritatea jurisdicțiilor care sunt parte la <i>Covenția de la Tromso</i>, solicitanții nu sunt obligați să aplice semnătură olografă sau electronică pe cererile sale
--	--	---

			(simpla indicare a numelui, prenumelui și a adresei fiind suficientă). Nu în ultimul rînd, nici <i>Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație</i> nu prevede obligativitatea semnării olografe sau electronice a cererii.
	20.	La art. 15, alin. (1) se va completa cu lit. e) cu textul „e) motivarea acesteia”, iar alin. (3) se va exclude. În cazul în care solicitantul informației va fi absolvit de obligația motivării solicitării, există riscul apariției unor abuzuri sistematice din partea acestora pentru obținerea unor volume excesive de informații care ar prevala scopului și interesului legal și legitim urmărit. În contextul celor expuse, menționăm că, urmare examinării sintezei obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor la proiect, se atestă faptul că, majoritatea autorităților vizate au obiectat această normă, susținînd obligativitatea motivării și semnării solicitării înaintate de către solicitantul informației pentru a exclude potențiale abuzuri din partea acestora. Totodată, autorul urmează a se conforma principiilor activității de legiferare, potrivit cărora actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel.	Nu se acceptă Art. 4 § 1 din <i>Convenția de la Tromsø</i> prevede expres că solicitantul nu poate fi obligat să-și expună motivele pentru a obține acces la un document oficial. Accentuăm că această abordare a fost reținută plenar și la nivel constituțional în <i>Hotărîrea Curții Constituționale nr. 19/2015 pentru interpretarea articolului 34 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova (accesul la informație)</i>: „36. Curtea reține că dreptul la informație cuprinde următoarele elemente: - dreptul persoanei, al unei organizații sau entități legale de a solicita informații de interes public de la autoritățile și instituțiile publice fără a demonstra interesul legal care stă la baza solicitării;”.
Ministerul Apărării	21.	Optăm și în continuare pentru excluderea prevederii de la art.15 alin.(4) din proiect, în sensul în care nu este obligatorie semnarea cererii de acces la informație. Raționamentul vizat rezultă din faptul, că anume indicarea numelui și prenumelui solicitantului în coroborare cu aplicarea semnăturii acestuia ar constitui un exercițiu volitiv al solicitantului în fața autorității publice de obținere a unor informații. În ordinea acestei idei, va fi angajată răspunderea solicitantului pentru autenticitatea textului solicitării și va transpune proiectul unei scrisori în cerere personalizată.	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 19 din prezentul tabel.

		Concomitent, considerăm că aplicarea semnăturii nu este o măsură excesivă sau reprezintă un efort disproporționat, în coraport cu scopul de asigurare a prezumției autenticității datelor din textul cererii de acces la informație. Totodată, atragem atenția asupra faptului că legislația administrativă (art.75 alin.(1) lit. e) al Codului administrativ), legislația procesual penală (art.263 alin.(7) Cod de procedură penală), legislația procesual civilă (art.166 alin.(5) al Codului de procedură civilă), prevede imperativitatea semnării cererilor adresate autorităților publice, sub sancțiunea nulității sau respingerii acestora.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	22.	Reiterăm obiecția ce ține de semnătura petiționarului ca element obligatoriu al petiției. În context, la art. 13 din proiectul de lege, considerăm judicios excluderea alin. (2), deoarece contravine art. 75 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ nr. 116/2018, conform căruia, semnătura petiționarului este un element obligatoriu al petiției/cererii. Această argumentare derivă și din faptul că noua Lege privind accesul la informațiile de interes public are drept scop construirea unui sistem eficient și transparent de acces liber la informațiile publice, care să funcționeze în practică, or, conform principiilor statuate în Convenția Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale (Convenția de la Tromsø) din 18.06.2009, ratificată prin Legea nr. 217/2013, formalitățile legate de orice solicitare de acces la informații nu vor depăși cadrul care este esențial pentru procesarea unei astfel de solicitări, semnătura fiind un element de bază pentru procesarea cererilor și confirmă intenția petiționarului de a-și exercita dreptul de acces la informație. La art. 15 din proiectul de lege, în baza argumentului menționat supra, se propune completarea alin. (1) cu o nouă literă, lit. e), în următoarea redacție „e) semnătura solicitantului ori a reprezentantului său legal sau	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 19 din prezentul tabel.

		împuternicit, iar în cazul cererii transmise în formă electronică – semnătura electronică”, iar alin. (4) de la același articol urmează a fi exclus.	
Ministerul Culturii	23.	La art. 3, pentru claritatea exprimării, se propune substituirea sintagmei „pe hîrtie” cu sintagma „pe suport de hîrtie”.	Nu se acceptă La art. 2 alin. (6) lit. a) din <i>Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (reformare)</i> , de asemenea se utilizează sintagma „pe hîrtie”.
	24.	La art. 5 alin. (5) se va exclude prepoziția „de” după cuvîntul „informațiile”.	Precizare Noțiunea de „ <i>informații publice</i> ” a fost substituită cu noțiunea de „ <i>informații de interes public</i> ”.
	25.	La art. 15 alin. (2) cuvîntul „preferată” se va substitui cu cuvîntul „acceptabilă”.	Se acceptă Cuvîntul a fost substituit.
	26.	Din textul art. 17 se va exclude cuvîntul „singur” și, după cuvîntul „răspuns” se va completa cu cuvîntul „unic”.	Nu se acceptă Art. 80 alin. (2) din <i>Codul administrativ</i> de asemenea operează cu sintagma „ <i>un singur răspuns</i> ”.
Ministerul Sănătății	27.	Se propune la art. 7 alin. (1) completarea cu lit. j), cu următorul conținut: „j) secretul medical”. În susținerea propunerii înaintate menționăm că potrivit art. 4 lit. b) al proiectului de lege examinat, furnizori de informații sunt instituțiile publice, iar art. 3 al aceluiași proiect stabilește că ”Informațiile publice sunt toate informațiile înregistrate în orice formă (pe hîrtie, în formă electronică sau orice alt format), deținute de furnizorii de informații.”, astfel instituțiile medicale fac parte din categoria instituțiilor publice, iar informația deținută de aceștia în mare parte constituie secret medical. Potrivit art. 1 al Legii nr. 243/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului reglementează noțiunea de secret medical, iar art. 12 alin. (1) stabilește că ”Toate datele privind identitatea și starea pacientului, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, pronosticul, tratamentul, precum și datele	Se acceptă Mențiunea privind secretul medical se include la art. 7 alin. (3) din proiectul de lege.

		cu caracter personal sînt confidențiale și urmează a fi protejate și după moartea acestuia.” Considerăm că prin noua Lege cu privire la accesul la informații de interes public urmează să fie limitat accesul la secretul medical, Or suntem în speță, două acte normative reglementează același obiect în mod diferit, astfel că va crea incertitudine în aplicarea acestora și soluționarea cererilor privind accesul la informații publice, pe de o parte Legea nr. 263/2005 limitează accesul secret medical, pe de altă parte Legea cu privire la accesul la informații de interes public califică secretul medical ca informație publică, accesul nefiind restricționat. Subliniem faptul că confidențialitatea actului medical este un principiu etic fundamental pentru practica medicală la nivel internațional, care este întemeiată pe respectul pentru autonomia individuală a pacientului. Respectarea dreptului la confidențialitate derivă, în primul rînd, din necesitatea respectării autonomiei persoanei. Confidențialitatea actului medical și secretul profesional constituie doi piloni principali în asigurarea dreptului la respectarea vieții private a pacientului. Astfel, medicul, prin natura profesiei sale, are acces la o dublă intimitate a pacientului: cea a corpului pacientului și cea a relațiilor de familie sau sociale. Dezvăluirea oricăror date medicale sau înlesnirea accesului persoanelor străine la conținutul foilor de observație sunt profund imorale și ilegale. Obligația etică de confidențialitate a profesiei medicale a fost expusă pentru prima dată în „Jurămîntul lui Hipocrat”, fiind apoi afirmată de Declarația Asociației Medicale Mondiale de la Geneva (1948). Ea protejează datele colectate de către un cadru medical în cursul tratamentului unui pacient. Conform principiului confidențialității, pacienții pot fi încredințați că medicul	
--	--	---	--

		nu va dezvălui, fără acordul lor, niciun element al actului medical. Utilizarea acestor date este permisă doar în limitele procesului de consultații/tratament. Această relație de confidențialitate exclude toate terțele părți, dacă pacientul nu și-a manifestat consimțământul pentru transmiterea datelor sale sau în cazurile prevăzute special de lege. Astfel, la nivel internațional, este interzis orice amestec în viața privată și familială a pacientului fără consimțământul acestuia. Art. 3 § 1 (f) din Convenția de la Tromsø operează cu sintagma „viața privată și alte interese private legitime”. Referitor la acest temei legitim de limitare a accesului la informații, pct. 28 din Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø precizează următoarele: „28. Părțile la Convenție pot stabili limitări pentru protejarea vieții private și a altor interese private legitime. Documentele oficiale pot conține informații de natură personală sau privată, care sunt protejate, de exemplu cazierile judiciare sau dosarele medicale. Trebuie de reținut că Articolul 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul la respectarea vieții private și de familie. Aceste interese pot avea prioritate asupra interesului de a face informațiile dintr-un document disponibile.”. Conceptul de ”viață privată” reprezintă o noțiune juridică complexă și nesusceptibilă de o definiție exhaustivă. În acest sens, Hotărârea Curții Constituționale nr. 16/2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 10 slin. (4) din Legea nr. 151/2015, Înalta Curte a statuat următoarelor: ”54. Conceptul de „viață privată” este un termen larg, care nu poate fi definit exhaustiv și care include integritatea fizică și psihică a unei persoane și, prin urmare, poate cuprinde mai multe aspecte ale identității persoanei, cum ar fi, de exemplu, identificarea de gen, orientarea sexuală, precum și elemente ce privesc	
--	--	---	--

		dreptul la reputație (S. și Marper c. Regatului Unit [MC], nr. 30562/04 și nr. 30566/04, § 66, 4 decembrie 2008). Termenul respectiv include informațiile cu caracter personal în privința cărora există o speranță legitimă că nu vor fi publicate fără consimțământul celor la care acestea se referă (Flinkkilä și alții c. Finlandei, nr. 25576/04, § 75, 6 aprilie 2010, și Saaristo și alții c. Finlandei, nr. 184/06, § 61, 12 octombrie 2010).”. Amintim că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în multe cauze examinate a constatat încălcarea dreptului la viața privată, anume prin divulgarea informațiilor medicale (ex. Mockutė împotriva Lituaniei 27.02.2018; Gubler împotriva Franței 27.07.2006; P.T. împotriva Republicii Moldova (nr. 1122/12) 26.05.2020; L.H. împotriva Letoniei (nr. 52019/07) 29.04.2014; Pantelevenko împotriva Ucrainei 29.06.2006; L.L. împotriva Franței (nr. 7508/02) 10.10.2006; Armonas împotriva Lituaniei și Biriuk împotriva Lituaniei 25.11.2008), astfel este important ca cadrul normativ național să asigure suficient, clar și pe înțelesul tuturor necesitatea păstrării secretului medical, condițiile și cercul de solicitanți care pot avea acces la informația medicală. Subsecvent indicăm că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, de asemenea, că stocarea și colectarea datelor de sănătate ale unei persoane pentru o perioadă lungă de timp, împreună cu dezvăluirea și utilizarea acestor date, fără a avea o legătură cu scopul inițial al colectării acestora, constituie o ingerință disproporționată în dreptul la respectarea vieții private [Hotărîrea din 26 ianuarie 2017, pronunțată în Cauza Surikov împotriva Ucrainei, paragrafele 70 și 89, privind divulgarea motivelor medicale în temeiul cărora un angajat a fost scutit de efectuarea serviciului militar].	
--	--	--	--

		Din considerentul că noțiunea de viață privată este un termen larg, după cum constată Curtea Constituțională, dar și avînd în vedere că informația cu caracter medical nu conține doar date cu caracter personal în sensul Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, dar și informații despre starea corpului (informații de o intimitate majoră, despre care în multe cazuri cunoaște doar pacientul și medicul, fără a fi comunicată persoanelor terțe cum ar fi soțului/soției, rudelor, afiniilor etc.), considerăm indispensabil ca secretul medical să fie categorisit ca informație cu acces limitat.	
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	28.	Reiterăm opinia noastră expusă anterior. La articolul 1 din proiectul de lege: În aliniatul (1) literele a)-c) de modificat și completat, după cum urmează: „a) raporturile dintre persoana fizică sau juridică și furnizorul de informații de interes public în procesul de asigurare și realizare a dreptului constituțional de acces la informațiile solicitate. b) principiile, condițiile, căile și modul de realizare a accesului la informațiile de interes public, aflate în posesia furnizorului de informații. c) obligațiile furnizorului de informații în procesul asigurării accesului la informațiile de interes public. d) modalitatea apărării dreptului de acces la informațiile de interes public.”.	Nu se acceptă Obiecția nu este argumentată conform rigorilor prevăzute de art. 33 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> și pct. 198 sbp. 1) din <i>Regulamentul Guvernului</i>, aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018</i>.
	29.	La articolul 14: Aliniatul (4) de modificat și completat, cu următorul conținut: „(4) Semnătura solicitantului ori a reprezentantului său legal sau împuternicit, iar în cazul solicitării transmise în formă electronică – semnătura electronică.”	Nu se acceptă Obiecția nu este argumentată conform rigorilor prevăzute de art. 33 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> și pct. 198 sbp. 1) din <i>Regulamentul Guvernului</i>, aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018</i>.
	30.	La articolul 15:	Nu se acceptă

		În aliniatul (1) după cuvintele „lit. a)-c)” de adăugat sintagma „și alin. (4)”.	Obiecția nu este argumentată conform rigorilor prevăzute de art. 33 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> și pct. 198 sbp. 1) din <i>Regulamentul Guvernului</i> , aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018</i> .
	31.	La articolul 21: În aliniatul (1) de exclus lit. a).	Nu se acceptă Obiecția nu este argumentată conform rigorilor prevăzute de art. 33 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> și pct. 198 sbp. 1) din <i>Regulamentul Guvernului</i> , aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018</i> .
Ministerul Mediului	32.	Comunicăm susținerea avizului anterior. Art. 2 din proiectul de lege, definește informațiile de interes public, astfel, <i>„Informațiile de interes public sunt toate informațiile deținute de furnizorii de informații, indiferent de suportul de stocare (pe hîrtie, în formă electronică sau orice alt format)”</i> . Această abordare este foarte îngustă deoarece nu stipulează toate condiționalitățile sau modalitatea apariției informațiilor de interes public. Luînd în considerare cele expuse, considerăm necesar revizuirea conținutului art. 2 într-o altă redacție, după titlu după cum urmează <i>„Informațiile de interes public – orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități sau instituții publice, indiferent de suportul, ori de forma sau modul de exprimare a informației.”</i>	Nu se acceptă Art. 1 § 2 (b) din <i>Convenția de la Tromsø</i> operează cu o definiție de generalitate absolută a documentelor oficiale în privința cărora orice persoană poate solicita accesul: <i>„documente oficiale” înseamnă toate informațiile înregistrate în orice formă, elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice”</i> . Referitor la această definiție, pct. 11 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> precizează următoarele: <i>„11. Paragraful 2, sub-paragraful b specifică domeniul de aplicare al Convenției prin definirea noțiunii „documentelor oficiale” în sensul prezentei Convenții. Aceasta este o definiție foarte largă: „documente oficiale” sunt considerate a fi orice informații elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice, care sunt înregistrate pe orice suport fizic, indiferent de forma sau formatul acestuia (texte scrise, informații înregistrate pe o bandă sonoră sau audiovizuală, fotografii, e-mailuri, informații stocate în format electronic, cum ar fi baze de date electronice, etc.).”</i> . Prin urmare, în strictă conformitate cu prevederile imperative ale <i>Convenției de la Tromsø</i> , definiția

			„informațiilor de interes public” este redată cu generalitate absolută, i.e. toate informațiile înregistrate și deținute de furnizorii de informații.
	33.	La art. 4, cuvintele „ <i>formele și</i> ” urmează a fi excluse din proiectul de lege.	Nu se acceptă Obiecția nu este argumentată conform rigorilor prevăzute de art. 33 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> și pct. 198 sbp. 1) din <i>Regulamentul Guvernului</i>, aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018</i>.
	34.	La art. 5, cuvintele „ <i>Formele de acces</i> ” se vor substitui cu cuvîntul „ <i>Accesul</i> ”.	Nu se acceptă Obiecția nu este argumentată conform rigorilor prevăzute de art. 33 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> și pct. 198 sbp. 1) din <i>Regulamentul Guvernului</i>, aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018</i>.
	35.	Totodată, art. 6 alin. (3) conține prevederi confuze care pot crea discrepanțe la implementarea actului care se promovează. Alin. (3) stipulează că „<i>este interzisă limitarea accesului la informațiile de interes public ce constituie date cu caracter personal care derivă din activitatea profesională a agenților publici, în sensul Legii integrității nr. 82/2017, în special: a) numele și prenumele; b) funcția; c) studiile; d) experiența profesională; e) evaluarea performanțelor profesionale; f) sancțiunile disciplinare; g) salariul; h) conflictele de interese; i) condamnările penale, măsurile procesuale de constrîngere sau sancțiunile contravenționale.</i>” Apropo, <i>Legea nr. 82/2017</i> nu conține referințe la enumerările date. Totodată, este de menționat că prevederile menționate reprezintă subiectul a mai multor legi. De ex., <i>conflictul de interese</i>, prevăzut de alin. h) din proiectul de lege, este reglementat de <i>Legea nr. 133/2016</i> cu privire la declararea averii și a intereselor personale. În contextul celor menționate, considerăm oportună revizuirea integrală a normei juridice stipulate la art. 6	Nu se acceptă A se vedea obiecția formulată de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și comentariile corelative de la pct. 101 din prezentul tabel.

		în condițiile actelor normative conexe prevederilor propuse în proiectul de lege, în special urmează a fi ajustat în conformitate cu Capitolul III a Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.	
	36.	La art. 9 prevede actualizarea informațiilor de interes public, și, anume „în cazul unor subiecte de interes public și rezonanță sporită, sunt publicate anunțuri de anticipare a evenimentelor”. Întru respectarea prevederilor art. 54, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care stipulează că „conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație.”, este necesar de a indica concret termenul de referință când vor fi publicate anunțuri de anticipare a evenimentelor.	Nu se acceptă În Hotărîrea Curții Constituționale nr. 24/2021 privind controlul constituționalității articolului 129 punctul 19) din Codul fiscal (definiția „secretului fiscal”), Înalta Curte a statuat următoarele: 57. Curtea notează că, în privința unor prevederi normative cu caracter general, Curtea Europeană a stabilit că acestea constituie o modalitate mai practică de a atinge un scop legitim decât prevederile care permit o examinare de la caz la caz. Acest ultim sistem poate genera un risc semnificativ de incertitudine, de litigii, de costuri și de întârzieri (a se vedea James și alții v. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 21 februarie 1986, § 68) [HCC nr. 17 din 23 iunie 2020, § 83].”. O stipulare expresă a termenelor de publicare a anunțurilor de anticipare a evenimentelor ar fi o abordare rigidă, care nu ar ține cont de particularitățile distincte a evenimentelor și a gradului lor de rezonanță socială.
	37.	La art. 16, după cuvintele „mai multe cereri” se introduce cuvîntul „concomitent”.	Nu se acceptă Obiecția nu este argumentată conform rigorilor prevăzute de art. 33 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 198 sbp. 1) din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018.
	38.	Cu referire la art. 18, care prevede „Modalitatea comunicării informațiilor de interes public”, comunicăm că este indicată comunicarea numai prin intermediul suportului electronic. Proiectul nu prevede recepționarea/transmiterea informației pe suport de	Precizare Art. 19 alin. (1) instituie 5 modalități de comunicare a informațiilor de interes public: a) furnizarea informației în formă electronică; b) expedierea informației prin poștă, pe suport de hîrtie;

		hîrtie sau, deseori întîlnită, prin intermediul telefonului mobil.	c) eliberarea informației la furnizorul de informații; d) examinarea informației în original, la furnizorul de informații; e) expunerea informației în formă verbală, în cazul cererilor adresate verbal.
	39.	În acest context, sugerăm autorului de asemenea să completeze la art. 7 din proiectul de lege, prevederile aliniatului (1) sunt în contradicție cu prevederile aliniatului (2), deoarece la primul aliniat se indică că pentru limitarea accesului la informații este necesar de a fi întrunite 3 condiții cumulative însă la aliniatul (2) se indică că dacă cel puțin o condiție nu este demonstrată atunci accesul nu poate fi limitat. Este necesar de a clarifica aceste aspecte și a uniformiza prevederile acestui articol.	Precizare Redacția inițială a criteriului proporționalității limitării era perfect coerentă și nu cuprindea careva contradicții. Or, alin. (1) prevedea obligația demonstrării a 3 criterii cumulative, iar alin. (2) preciza că dacă cel puțin un criteriu nu este demonstrat, atunci accesul este acordat.
	40.	La art. 8 din proiectul de lege sugerăm includerea următoarelor informații ca fiind obligatorii de a fi plasate pe pagina web a autorității: a) anunțurile de inițiere a etapelor de elaborare a actelor normative; b) anunțurile de consultări publice; c) datele privind ședințele organelor colegiale și deciziile adoptate cu publicare acestora pe pagina web dar și a proceselor verbale a acestor ședințe. Aceste lucruri sunt necesare, deoarece, în cadrul autorităților publice există instituții care examinează proiecte de infrastructură/de mediu, inclusiv din alte domenii iar ca rezultat al activității acestor instituții (Fondul național de mediu, Fondul de dezvoltare regională) sunt alocate mijloace financiare pentru implementarea acestora. Astfel, avînd în vedere că sunt utilizați bani publici sau surse financiare externe considerăm necesare publicarea acestor informații.	Precizare Aceste informații sunt prevăzute la art. 9 lit. o) – „datele privind desfășurarea procesului decizional, în conformitate cu prevederile privind transparența în procesul decizional”. Astfel, sunt incidente prevederile din <i>Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional</i>, precum și din <i>Regulamentul cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă</i>, aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 967/2016</i>.
	41.	La art. 8 alin. (3) considerăm că este necesar obligarea tuturor furnizorilor de informații de interes	Precizare Obligarea publicării pe pagina web oficială poate fi opozabilă doar autorităților publice. Or, în cazul altor

		public să publice informațiile aferente prestării serviciilor publice sau activitățile sale publice.	furnizori de informații, aceștia pot să nu dispună de pagină web oficială.
	42.	La art. 15 din proiectul de lege se recomandă specificarea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor în vederea evitării abuzurilor din parte furnizorilor de informații.	Se acceptă La art. 16 alin. (2) este prevăzut că termenul trebuie să fie de cel puțin 5 zile lucrătoare.
	43.	La art. 17 se propune a specifica tipul de zile pentru a evita confuziile dintre prevederile legii actuale și proiectului de lege.	Precizare Conform art. 384 din <i>Codul civil</i> , termenele se instituie, <i>inter alia</i> , prin indicarea unei date calendaristice. Astfel, conform normelor de tehnică legislativă, în cazul în care nu este specificat expres că zilele sunt „lucrătoare”, atunci acestea sunt calendaristice (a se vedea, de exemplu, art. 60 din <i>Codul administrativ</i>).
	44.	Prevederea art. 21 alin. (1) din proiectul de lege necesită a fi reformulată și clarificată în vederea evitării posibilității aplicării incorecte a acesteia dar și a prevederii de la art. 20 din proiect fără a îndeplini obligația de readresare a cererii.	Precizare Articolele respective au fost revizuite și comasate.
	45.	Se propune ajustarea prevederii art. 24 alin. (4) din proiectul de lege în vederea clarificării faptului dacă amenda constituie unica sancțiune pentru încălcarea prevederilor din proiectul de lege sau aceasta reprezintă o sancțiune complementară. În proiectul actual, conform formulării prevederii reiese că amenda e unica sancțiune ce poate fi aplicată de instanța de judecată fără obligarea furnizorului de informație să asigure respectarea dreptului de acces la informație solicitantului și să-i furnizeze informația/copiile documentelor în forma solicitată.	Precizare Instanțele de judecată se pronunță asupra acțiunilor în contencios administrativ în limita pretențiilor înaintate de către reclamanți. Prevederile din proiect nicidecum nu aduc atingere dreptului reclamanților de a solicita instanței de judecată obligarea furnizorilor de a comunica informațiile solicitate.
	46.	Pentru a asigura prevenirea cheltuielilor nejustificate și irosirea resurselor necesare pentru prelucrarea informațiilor, propunem ajustarea termenului stabilit pentru comunicarea informațiilor de interes public prevăzute la art. 19 alin. (3) din proiect, cu termenele stabilite la art. 17 din același proiect. Astfel, în cazul	Nu se acceptă Solicitarea unor plăți pentru comunicarea anumitor informații de interes public implică faptul că informațiile și volumul acestora au fost identificate cu exactitate și deja pot fi comunicate solicitantului în una din modalitățile prevăzute de lege.

		necesității perceperii unor plăți pentru informațiile eliberate/serviciile prestate, agentul public nu va iniția activitățile necesare pentru selectarea și prelucrarea informațiilor, în lipsa dovezii de achitare a serviciilor (bonul de cază). Or, refuzul beneficiarului de a achita costul serviciilor/informațiilor, va condiționa alocarea neargumentată a resurselor pentru anumite activități aferente. Concomitent, în cazul solicitării unor volum mare de informații, prestatorul de servicii va fi pus în dificultate de a-și onora obligațiile în termenul stabilit de legislator.	În acest sens, conform art. 21 alin. (4) din proiectul de lege, furnizorul va avea la dispoziție un termen suficient pentru comunicarea informației – 10 zile.
	47.	Totodată, propunem autorilor de a examina oportunitatea includerii în lege a noțiunilor de acces la informație și eliberare a informațiilor, în cazul în care aceasta este păstrată în arhivele naționale sau ale instituțiilor, sau necesită prelucrarea unor anumite date primare. Spre exemplu, accesul la datele care se dețin în Fondul Național de Date Hidrometeorologice este gratuit, iar prelucrarea informațiilor din registre și eliberarea acestora solicitanților se realizează contra cost, deoarece necesită alocarea resurselor suplimentare, neplanificate în bugetul instituției (activitatea persoanei care colectează și prelucrează datele). Astfel, în conformitate cu art. 55 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reglementările de același nivel și avînd același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. În cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține. Totodată, art. 59 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reglementează modalitățile de sistematizare a actelor normative. Or, sistematizarea	Precizare Art. 2 alin. (2) din proiect prevede expres că prezenta lege nu aduce atingere reglementărilor speciale, care se conțin în alte acte normative, privind accesul la anumite informații de interes public deținute de furnizorii de informații. Adițional, art. 21 alin. (1) prevede expres că comunicarea informațiilor de interes public este gratuită, însă cu excepțiile stabilite conform actelor normative.

		actelor normative înseamnă organizarea acestora după anumite criterii pentru facilitarea utilizării și aplicării uniforme a normelor juridice. Principalele modalități de sistematizare a actelor normative sunt: a) încorporarea, care reprezintă o sistematizare simplă a actelor normative după unul dintre următoarele criterii: cronologic, alfabetic, al ramurii de drept, al instituției juridice etc; b) codificarea, care reprezintă o sistematizare complexă, într-o concepție unitară a normelor juridice ce aparțin unei ramuri distincte a dreptului, și se realizează prin includerea acestora într-un cod.	
	48.	Avînd în vedere caracterul abaterilor invocate în art. 25 din proiect, considerăm oportun modificarea art. 71 din Codul contravențional, cu excluderea art. 26 din proiect, odată ce modalitatea de reglementarea propusă, cu privire la modul de sancționare a abaterilor legale indicate, contravine normelor tehnicii legislative. Respectiv, prevederile referitoare la sancționarea persoanelor responsabile trebuie să se regăsească într-un sistem unitar – Codul contravențional, care asigură garanțiile dreptului la un proces echitabil, prevăzute de art. 6 al Convenției.	Nu se acceptă Mecanismul de sancționare reglementat la Capitolul V nu reprezintă o formă de răspundere contravențională, ci o formă de răspundere administrativă, care constă în aplicarea unei amenzi pecuniare pentru anumite încălcări constatate de instanța de judecată. Astfel, din punct de vedere conceptual, acest mecanism nu este incompatibil cu prevederile <i>Codului contravențional</i>.
	49.	De asemenea, termenii din proiectul de lege urmează a fi ajustați în conformitate cu prevederile Codului administrativ nr. 116/2018.	Precizare Terminologia prezentului proiect de lege este perfect compatibilă cu terminologia <i>Codului administrativ</i>.
Agenția Proprietății Publice	50.	Menținem poziția expusă prin avizul nr. 05-03-597 din 30.01.2023. Articolul 14 alineat (4) din proiect prevede că semnarea cererii nu este obligatorie. Astfel, nu există un mecanism de responsabilizare a solicitantului și orice solicitare de informații poate fi acordată pe numele sau din numele altei persoane, ceea ce ar duce la situații conflictuale. Totodată, articolul 22 alineat (2) litera g) prevede că, în cazul unui refuz de a comunica informații de interes public, scrisoarea trebuie să conțină numele,	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 19 din prezentul tabel.

		prenumele și semnătura olografă/electronică a conducătorului furnizării de informații, ceea ce creează o inechitate între solicitant și furnizorul de informații. Totodată, articolul 23 alineat (2) din proiect prevede că contestarea acțiunilor sau inacțiunilor autorităților publice se realizează prin depunerea unei acțiuni în contencios administrativ, care se înaintează și examinează în conformitate cu prevederile Codului administrativ nr. 116/2018. În acest sens, considerăm oportun ca cererea de acces la informații de interes public să conțină elementele obligatorii ale unei petiții, și anume, semnătura solicitantului ori a reprezentantului său legal sau împuternicit, iar în cazul cererii transmise în formă electronică – semnătura electronică. Or, semnătura trebuie să constituie un element obligatoriu al unei cereri, întrucât ea este cea care îi oferă autenticitate, produce efecte juridice și este acceptată ca probă în caz de apariție a unor divergențe.	
Agencia de Guvernare Electronică	51.	Salutăm faptul că la definitivarea proiectului de lege autorul a luat în considerare majoritatea propunerilor din avizul Agenției nr.3007-13 din 26.01.2023. De asemenea, analizând precizările Ministerului Justiției la propunerile care nu au fost acceptate, expuse în Sinteza obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor la proiect, susținem, în principiu, argumentele invocate și comunicăm că avizăm favorabil această inițiativă și nu avem alte propuneri. Totodată, pornind de la competențele instituției, considerăm necesar ca la întocmirea versiunii finale a proiectului de lege autorul să clarifice aspectele referitoare la instituirea Registrului cererilor de comunicare a informațiilor publice. Astfel, constatăm că în art.14 alin.(1) propoziția a doua din proiect este stabilită obligația autorităților și instituțiilor publice înregistrarea cererilor în acest registru, în modul stabilit de Guvern. Implicit, instituirea registrului va necesita și	Se acceptă Pentru a clarifica natura Registrului cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, la art. 14 alin. (1) se va preciza că cererile se înregistrează în acesta „conform modelului și în modul stabilit de Guvern.”. Astfel, pentru acest registru nu va fi necesară instituirea unui sistem informațional automatizat, fiind necesară doar aprobarea modelului, în mod similar cu Registrul de evidență al cadourilor admisibile, Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate, etc.

		documentarea lui în conformitate cu dispozițiile art.76 din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, prin aprobarea de către Guvern a conceptului sistemului informațional (SI) ce va fi destinat ținerii acestuia și a regulamentului privind modul de ținere a registrului ce va fi format de SI respectiv. Suplimentar, potrivit pct.16 din sinteză la proiect, Cancelaria de Stat s-a expus că instituirea Registrului cererilor de comunicare a informațiilor publice va necesita elaborarea și implementarea, în termene rezonabile, a unui SI ce urmează a fi utilizat de către toți furnizorii de informații și gestionat de către Cancelaria de Stat. Prin urmare, concluzionăm că sunt discutabile argumentele autorului proiectului din sinteză la proiect precum că registrul în cauză va putea fi integrat în SIA „E-Cancelaria” în cazul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (a se vedea pct.31 din sinteză, la propunerea MAEIE) sau că acesta va fi integrat în SIA „E-Management” (a se vedea pct.352 din sinteză, la propunerea Laboratorului de Cercetări Științifice „Drept Public și Eguvernare” din cadrul Facultății de Drept a USM), întrucât, deocamdată, nici unul din aceste sisteme informaționale nu a fost instituit de drept și documentat conform cerințelor Legii nr.467/2003.	
Consiliul Audiovizualului	52.	Este de menționat că, prin Decizia nr. 32 din 03.02.2023, Consiliul Audiovizualului a aprobat Avizul la proiectul de lege menționat supra. Din analiza tabelului de sinteză se constată că propunerile Consiliului Audiovizualului au fost acceptate parțial. În acest context, comunicăm că susținem în continuare propunerile prezentate în Avizul aprobat prin decizia susmenționată. Art. 21 alin. (1) din proiectul de lege stabilește: „(1) Cererea se respinge total sau parțial în cazul în care: a) furnizorul de informații nu deține informațiile	Precizare Pentru clarificarea acestui aspect a fost revizuită definiția informațiilor de interes public, fiind transpusă <i>ad litteram</i> precum la art. 1 § 2 (b) din <i>Convenția de la Tromsø</i>: <i>„Informațiile de interes public sunt toate informațiile înregistrate în orice formă (pe hîrtie, în formă electronică sau orice alt format), deținute de furnizorii de informații.”.</i> Astfel, sintagma „înregistrate în orice formă”, precum cea din <i>Convenție</i> (eng. „recorded in any

	<i>solicitate; sau b) în privința tuturor informațiilor solicitate furnizorul a oferit un răspuns. În acest caz, se va face referire la numărul și data răspunsului oferit.</i> În acest sens, propunem, fie completarea art. 21 alin. (1) cu lit. c) cu următorul cuprins: „c) informațiile solicitate necesită o prelucrare suplimentară la oferirea accesului (cum ar fi: efectuarea unei analize/sinteze, dezagregarea din alte documente)”, fie completarea art. 2 cu prevederi care ar oferi un statut juridic special pentru raporturile juridice de elaborare și furnizare a informațiilor oficiale de interes public cu caracter analitic, de sinteză și/sau inedit, a căror elaborare nu reprezintă o obligație juridică expresă a furnizorilor de informații (a se vedea prevederile de la art. 12 alin. (5) și art. 20 alin. (3) din Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație). Aceste completări sunt oportune pentru a face o claritate atât pentru furnizorul de informații, cât și pentru solicitant, precum și în scopul evitării situațiilor de comunicare necorespunzătoare a informațiilor de interes public, în raport cu solicitarea de informații.	form”; fr. „enregistrées sous quelque forme que ce soit”), denotă faptul că informațiile de interes public se referă la informații ce sunt înscrise pe un suport material și nu implică crearea/elaborarea unor informații noi. În acest sens, după cum este expus la pct. 11 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i>: „11. [...] „documente oficiale” sunt considerate a fi orice informații elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice, care sunt înregistrate pe orice suport fizic, indiferent de forma sau formatul acestuia (texte scrise, informații înregistrate pe o bandă sonoră sau audiovizuală, fotografii, e-mailuri, informații stocate în format electronic, cum ar fi baze de date electronice, etc.).”. Iar pct. 14 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i>, precizează că: „14. Dreptul de acces se limitează la documentele existente.”.
53.	Modificarea art. 20 alin. (1) din proiectul de lege în vederea evitării posibilității de readresare arbitrară a cererilor de acces la informații. Pe de o parte, prevederea din art. 20 alin. (1) nu instituie interdicția expresă privind readresarea cererii de acces la informații în cazurile în care solicitanții de informații sunt interesați să afle dacă furnizorii de informații dețin sau nu informațiile solicitate, inclusiv în cazurile în care furnizorii de informații sunt obligați să dețină asemenea informații. Pe de altă parte, prevederea din art. 20 alin. (1) nu instituie interdicția expresă privind readresarea cererii de acces la informații în cazul deținerii parțiale de către furnizorii de informații a informațiilor solicitate, inclusiv în cazurile în care solicitanții de informații dețin dovezi privind deținerea de către	Se acceptă Prevederile respective au fost revizuite și comasate într-un singur articol (art. 22).

		furnizorii de informații a unor informații care nu corespund realității. În acest context, urmează a fi eliminată și contradicția prezentă între prevederile din art. 20 alin. (1) și art. 21 alin. (1) lit. a). În acest caz, propunem instituirea expresă a dreptului de a readresa cererea doar în cazul în care furnizorul de informații nu deține niciuna din informațiile solicitate.	
	54.	Art. 17 alin. (1) și (2) din proiectul de lege stipulează: <i>„(1) Informațiile de interes public sunt comunicate solicitantului din momentul în care sunt disponibile, dar nu mai târziu de 15 zile de la data înregistrării cererii. (2) Termenul stabilit la alin. (1) poate fi prelungit cu cel mult 5 zile, în cazul în care se solicită un volum mare de informații, care necesită timp suplimentar pentru prelucrarea acestora. Prolungirea are efect doar dacă este comunicată solicitantului în scris, în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și împreună cu motivele prelungirii”.</i> La rîndul său, art. 25 lit. d) menționează că: <i>„Constituie încălcări ale legislației privind accesul la informațiile de interes public, pasibile de sancțiune pecuniară, următoarele fapte: d) încălcarea termenului de examinare și soluționare a cererii”</i>, iar art. 26 alin. (1) și (2) prevede: <i>„(1) Pentru încălcările prevăzute la art. 25, instanța de judecată aplică persoanei responsabile o sancțiune pecuniară sub formă de amendă”.</i> Astfel, avînd în vedere faptul că examinarea în termen a solicitării de prezentare a informațiilor de interes public constituie o obligație, nerespectarea căreia este pasibilă de a fi sancționată pecuniar, considerăm necesară modificarea art. 17 alin. (2) prin substituirea sintagmei <i>„poate fi prelungit cu cel mult 5 zile”</i> cu sintagma <i>„poate fi prelungit cu cel mult 15 zile”</i>, în vederea asigurării prezentării informațiilor solicitate în volum necesar și în termen legal, deoarece	Se acceptă parțial Termenul de prelungire al examinării cererii este extins la cel mult 10 zile. Prolungirea cu 15 zile este excesivă și nu va asigura examinarea cu celeritate a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public.

		posibilitatea prelungirii termenului doar cu 5 zile, în unele cazuri bine argumentate, cum ar fi concediul anual sau medical al persoanei responsabile, sau insuficiența de cadre umane în subdiviziunea vizată de solicitarea de informații, ar putea constitui un termen insuficient.	
Consiliul Concurenței	55.	Conform alin. (4) art. 15 din proiectul de lege, semnarea olografă sau electronică a cererii nu este obligatorie. Prevederile constituționale referitoare la instituția petiționării asigurate de art. 52 din Constituția Republicii Moldova sunt dezvoltate în cadrul Codului administrativ, adoptat la 19 iulie 2018. În conformitate cu alin. (1) al art. 9 din Codul administrativ, petiția reprezintă orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică. Astfel, conchidem că cererea cu privire la accesul la informație de interes public este calificată ca o petiție, în sensul Codului administrativ. Prin urmare, în acord cu Hotărîrea Curții Constituționale nr. 25 din 17.09.2013 pentru controlul constituționalității unor prevederi referitoare la examinarea petițiilor anonime inițiat la sesizarea nr. 14a/2013, Curtea la pct. 41, a reținut că, din redacția articolului 52 din Constituție, rezultă cu claritate că orice petiție urmează a fi semnată, iar petiționarii trebuie să fie identificabili. Respectiv, alin. (1) al art. 75 din Codul administrativ prevede elemente care trebuie să le conțină o petiție, printre acestea elemente fiind și semnătura petiționarului ori a reprezentantului său legal sau împuternicit, iar în cazul petiției transmise în formă electronică – semnătura electronică. Subsecvent, Codul administrativ prevede și sancțiuni pentru lipsa elementelor petiției. Alin. (2) al art. 76 din Codul administrativ prevede că, dacă petiția	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 19 din prezentul tabel.

		nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 72 alin. (3) sau art. 75 alin. (1) lit. c)–e), solicitantului i se indică asupra neajunsurilor și i se acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. În cazul în care petiționarul nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, petiția nu se examinează. Astfel, în vederea asigurării dreptului statuat de art. 52 din Constituția Republicii Moldova, precum și pentru neadmiterea unor posibile abuzuri din partea solicitanților neidentificabili de informații de interes public sau utilizarea acestor informații cu rea-credință de către unii petiționari neidentificabili, considerăm necesar ca cerințele de conținut stabilite de art. 75 ale Codului administrativ pentru petiții, să fie aplicabile și pentru aceste categorii de petiții ce se vor materializa sub forma unor cereri de solicitare de informații cu caracter public.	
	56.	Conform art. 18 din proiectul de lege cu privire la accesul la informație de interes public, termenul de examinare și soluționare a cererii este stabilit de 15 zile calendaristice. Prioritar, reținem și menționăm faptul că Convenția de la Tromsø nu prevede un termen-limită concret pentru examinarea și soluționarea acestor cereri de prezentare a informațiilor cu caracter public de către autorități. Stabilirea termenului general de prezentare a informației în zile calendaristice, va presupune că la calcularea acestui termen nu se vor lua în considerare calendarul zilelor libere și de sărbători, prevăzute de Codul muncii, fapt ce ar putea reduce efectiv termenul pentru examinarea și soluționare cererii pentru acces la informație de interes public. În acest sens, este necesar de luat în considerare că proiectul propune ca la informații de interes public să fie raportate toate informațiile deținute de furnizorii de	Nu se acceptă Pentru asigurarea unor standarde mai înalte în materia soluționării cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, termenul inițial de examinare a cererilor urmează a fi mai scurt.

		informații, fapt ce presupune un volum enorm de informații și de o complexitate variată de informații. Respectiv, pentru a fi asigurat dreptul petiționarului la informația de interes public solicitată, furnizorii de informații vor fi obligați să selecteze, să sistematizeze, să prelucreze și să genereze cu atenție sporită informația deținută astfel încât informația prezentată să coincidă cu obiectul cererii și ca dreptul de acces la informație al solicitantului să fie asigurat în mod efectiv, deplin și complet, procese ce necesită un termen mai mare de timp. Astfel, propunem ca termenul prevăzut la art. 18 din proiectul de lege de soluționare și examinare de către furnizorii de informație a cererilor de informații, să fie stabilit în zile lucrătoare și nu calendaristice.	
	57.	În altă ordine de idei, ținem să menționăm că conform alin. (3) al art. 24 din proiect de lege, pîrîtul nu are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională. În acest context, se atestă riscul ca această prevedere ar putea limita/îngrădi drepturile procesuale ale autorităților publice pîrîte și defavoriza o parte în raport cu cealaltă. Prin urmare, în așa mod, nu vor fi asigurate aceleași mijloace procedurale legale și instrumente de apărare egale de care ar putea dispune autoritatea pîrîtă pentru a-și apăra interesele sale, contrar principiilor egalității în drepturi procedurale a participanților la proces garantate de art. 23, art. 43 din Codul administrativ și alin. (4) al art. 26 din Codul de procedură civilă.	Precizare Prevederea respectivă a fost revizuită.
Agencia de Administrare a Instanțelor Judecătorești	58.	Cu referire la art. 14 alin. (4) din Proiectul de Lege privind accesul la informațiile de interes public – „Semnarea cererii nu este obligatorie”, reiterăm că lipsa semnăturii ar majora considerabil numărul cererilor privind accesul la informațiile de interes public (unele	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 19 din prezentul tabel.

		din ele eventual depuse în mod abuziv) și respectiv volumul de lucru al furnizorilor de informații. De altfel, potrivit tabelului de sinteză al obiecțiilor și recomandărilor, mai multe autorități au recomandat și argumentat necesitatea semnării cererii de acces la informații de interes public.	
	59.	Totodată, propunem a completa dispoziția art. 16 alin. (1) cu sintagma „cu informarea solicitantului în caz de posibilitate”. Prin urmare, art. 16 alin. (1) ar avea următorul text: „Cererea care nu conține unul din elementele prevăzute la art. 15 alin. (1) lit. a) sau b) nu se examinează, cu informarea solicitantului în caz de posibilitate”.	Nu se acceptă Norma respectivă este similară cu art. 76 alin. (1) din <i>Codul administrativ</i>. Odată ce petiția este anonimă sau în aceasta nu sunt indicate datele de contact ale persoanei, atunci, <i>a priori</i>, nu este posibilă contactarea și informarea solicitantului.
	60.	Subsecvent, considerăm oportun și completarea art. 16 alin. (2) cu sintagma „din momentul recepționării”, în condițiile în care în majoritatea cazurilor solicitanții nu dispun de poștă electronică, sau nu indică un număr de telefon și respectiv potențialii furnizori de informații urmează să expedieze solicitarea privind înlăturarea neajunsurilor prin intermediul poștei terestre. Drept consecință, după completări art. 16 alin. (2) ar avea următorul text: „Dacă în cerere nu este indicată denumirea furnizorului de informații căruia este adresată cererea, solicitantului i se indică asupra neajunsului și i se acordă un termen de o zi lucrătoare pentru înlăturarea acestuia, din momentul recepționării”.	Precizare Prevederea respectivă a fost exclusă pentru a evita abuzuri din parte furnizorilor de informații.
Autoritatea Națională de Integritate	61.	La art. 15 alin. (4) – se propune obligativitatea semnării cererii de acces la informație. Prezentul proiect de lege, în cazul adoptării, va avea multe similitudini cu Codul administrativ, care stabilește expres prezența semnăturii olografe sau electronice, sub sancțiunea neexaminării cererii.	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 19 din prezentul tabel.
	62.	La art. 16 alin. (4) – se propune excluderea sintagmei „fapt despre care este informat solicitantul”.	Nu se acceptă

		Alin. (2) al articolului prevede obligația furnizorului de informație de comunicare a neconformității cererii și oferirea unui termen pentru conformitate. Neexaminarea cererii survine ca consecință la neînlturarea neajunsurilor și acest fapt, nu urmează a fi comunicat suplimentar, deoarece orice procedură administrativă efectuată include resurse suplimentare de personal și financiare.	Informarea persoanei cu privire la neexaminarea cererii este esențială în vederea asigurării drepturilor procedurale ale solicitantului.
	63.	La art. 22 – se propune excluderea alin. (4). Reieșind din prevederile art. 14 alin. (1) care prevede obligația furnizorului de informații să primească și să înregistreze cererea, în anumite cazuri readresarea este calea cea mai rațională și optimă de soluționare a unei cereri. Ori, tractarea unei readresări ca refuz din partea unei autorități publice la accesul informațiilor publice, poate genera un șir de litigii în procedura contenciosului administrativ. Cu atât mai mult că, contestarea acțiunilor sau inacțiunilor furnizorilor de informații se realizează fără respectarea procedurii prealabile prin depunerea acțiunii în instanța de judecată conform prevederilor Codului administrativ.	Precizare Readresarea cererii nu este tratată ca refuz, ci ca respingere a cererii, pornind de la faptul că furnizorul de informații nu deține informațiile solicitate. Or, aceste instituții juridice sunt similare.
Agenția Servicii Publice	64.	La articolul 13 care reglementează modurile de înaintare a cererii, la lit. a) considerăm necesară excluderea textului „prin intermediul poștei electronice”, întrucât se limitează neîntemeiat posibilitatea de a trimite solicitările electronic. Menționăm că actualmente există sisteme informaționale dedicate, prin intermediul cărora pot fi depuse cereri de solicitare ale informației, iar indicarea în lege doar a posibilității de a trimite cererile la poșta electronică nu este justificată. Propunem ca lit. a) să fie expusă în următoarea redacție: „a) transmisă în formă electronică”;	Se acceptă Art. 13 alin. (1) lit. a) se expune în redacția propusă.
	65.	La lit. b) considerăm că este inoportună reglementarea, potrivit căreia depunerea cererii scrise se face doar la sediul furnizorului de informații. Or,	Se acceptă Sintagma „la sediul furnizorului de informații” este exclusă.

		cererea scrisă poate fi depusă, inclusiv la subdiviziunile teritoriale ale furnizorului. Respectiv, considerăm că textul trebuie reformulat, după cum urmează: „b) depusă în scris;”, fără a se indica mijloacele prin care poate fi expediată adresarea.	
	66.	Articolul 15, alineatul (4) a se expune în următoarea redacție: ”(4) Semnarea olografă sau electronică a cererii este obligatorie.” Reiterăm această modificare întrucât cererile nesemnate sunt considerate anonime și nu se examinează, pentru același argument valabil privind necesitatea identificării, cu exactitate, a solicitantului, căruia au fost dezvăluite date cu caracter personal și pentru informarea în mod corect în privința operațiunilor de prelucrare a posesorului acestor date, dar și în vederea asigurării dreptului de opoziție al subiectului ca datele cu caracter personal care îl vizează să facă obiectul unei prelucrări.	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 19 din prezentul tabel.
	67.	La articolul 18, alin. (2) – considerăm necesară reformularea textului, în sensul includerii printre modalitățile de comunicare despre prelungirea examinării cererii, nu doar forma scrisă, dar și cea în format electronic.	Nu se acceptă În conformitate cu art. 60 alin. (4) și (5) din <i>Codul administrativ</i>, prelungirea termenului general al procedurii administrative se realizează în scris.
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică	68.	La art. 4, lit. f) Agenția consideră necesar și oportun excluderea textului „care furnizează sau distribuie gaze naturale ori energie electrică”. Argumentare: Potrivit avizului anterior, Agenția a solicitat completarea listei furnizorilor de informații cu întreprinderile energetice. Autorii proiectului au acceptat propunerea, însă cu operarea unor modificări și anume, a fost adăugat textul: „care furnizează sau distribuie gaze naturale ori energie electrică”. În această ordine de idei, Agenția atrage atenția autorilor că prin precizarea operată au exclus nejustificat de sub incidența proiectului de lege a	Se acceptă parțial Pentru a include și subiecții menționați în obiecție, art. 4 lit. f) va avea următorul cuprins: „f) <i>întreprinderile energetice care desfășoară activități în domeniul gazelor naturale, energiei electrice sau energiei termice;</i>”. Utilizarea noțiunii generice „întreprinderile energetice” este excesivă. Or, în conformitate cu definiția prevăzută la art. 3 din <i>Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică</i>, această noțiune include și întreprinderile care desfășoară activitățile reglementate

	întreprinderilor energetice, care transportă energie electrică și respectiv gaze naturale, precum și întreprinderile din domeniul termoelectric care transportă, distribuie și furnizează energia termică consumatorilor. Or, aceste întreprinderi de asemenea prestează servicii publice de interes național, sau după caz local, precum și dețin poziție dominantă în limitele teritoriilor de activitate. Subsecvent, relevăm că prevederile art. 3 din Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică, care definesc noțiunea de întreprindere energetică ca fiind persoană fizică sau persoană juridică, înregistrată în modul stabilit în Republica Moldova în calitate de întreprindere, care desfășoară cel puțin una dintre activitățile reglementate prin Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și prin Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere (în continuare – legi sectoriale). Astfel, în textul propus sunt incluse doar întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul energiei electrice și a gazelor naturale însă sunt omise întreprinderile din celelalte sectoare energetice.	de <i>Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere</i>: a) comercializarea cu amănuntul a benzinei și motorinei la stațiile de alimentare; b) comercializarea cu amănuntul a gazului lichefiat la stațiile de alimentare; c) importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei; d) importul și comercializarea cu ridicata a gazului lichefiat. Menționăm că activitățile respective nu pot fi catalogate ca servicii publice sau servicii de interes public. Or, sunt activități comerciale private, care urmăresc un interes legitim privat. Prin urmare, includerea acestora în lista furnizorilor de informații este excesivă.
69.	La pct. 177 din Sinteza obiecțiilor, motivarea refuzului propunerilor înaintate de către Agenție ce vizează accesul la informațiile personale ale angajaților subiecților care cad sub incidența proiectului respectiv de lege (salariul angajaților, sancțiunile disciplinare, etc.), autorii au făcut trimitere la argumentele pct. 34 din Sinteza, conform cărora pentru a fi asigurată claritatea și coerența cadrului normativ, precum și pentru a exclude potențialele confuzii cu privire la corelația normei legale cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal, prevederile respective	Precizare În contextul obiecțiilor expuse la pct. 101 și 130 din prezentul tabel, norma respectivă a fost reintrodusă în proiectul de lege.

		urmează a fi incluse la art. 2 alin. (4) din Legea 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Din aceste considerente, solicităm respectuos expedierea în adresa Agenției spre examinare și avizare a proiectului de modificare a Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, ca urmare a operării de către autori a modificărilor despre care se menționează la pct. 34 al Tabelului de sinteză.	
Banca Națională a Moldovei	70.	Articolul 34 din Constituția Republicii Moldova consacră dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public, precum și obligația corelativă a autorităților publice de a asigura informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal. Întinderea dreptului de acces la informație a fost explicitată în jurisprudența Curții Constituționale, care a menționat că acest drept nu reprezintă un principiu absolut și nu are, a priori, un caracter prioritar în raport cu alte principii (HCC nr. 24/2021, par. 60-61). Totodată, dreptul de acces la informație este circumstanțiat dreptului la libera exprimare (HCC nr. 24/2021, par. 15), corelație care se manifestă mai pregnant în cazul jurnaliștilor și organizațiilor neguvernamentale (HCC nr. 29/2019, par. 47, 54, 56, 57). Raționamentele Curții Constituționale transpun considerentele reliefate în jurisprudența recentă a Curții Europene a Drepturilor Omului. Totodată, în cadrul Uniunii Europene (UE), informațiile deținute de Banca Centrală Europeană (BCE) beneficiază de un regim special, statuat în unul din actele fundamentale ale UE – Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE). În acest sens, sunt esențiale următoarele prevederi: - art. 15 alin. 3 din TFUE: „(3) Orice cetățean al Uniunii și orice persoană fizică sau juridică, care are	Se acceptă

	reședința sau sediul statutar într-un stat membru, are drept de acces la documentele instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, indiferent de suportul pe care se află aceste documente, sub rezerva principiilor și condițiilor care vor fi stabilite în conformitate cu prezentul alineat. [...] Dispozițiile prezentului alineat se aplică Curții de Justiție a Uniunii Europene, Băncii Centrale Europene și Băncii Europene de Investiții numai în cazul în care exercită funcții administrative”; - art. 339 din TFUE: „Membrii instituțiilor Uniunii, membrii comitetelor, precum și funcționarii și agenții Uniunii sunt obligați, chiar și după încetarea funcțiilor lor, să nu divulge informațiile care, prin natura lor, constituie secret profesional și, îndeosebi, informațiile referitoare la întreprinderi și la relațiile lor comerciale sau la elementele de preț de cost.”; - art. 10.4 din Protocolul nr. 4 la TFUE (Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene): „Reuniunile (Consiliului Guvernatorilor) sunt confidențiale. Consiliul guvernatorilor poate decide să facă public rezultatul deliberărilor sale.”; - art. 37 din Protocolul nr. 4 la TFUE: „37.1. Membrii organelor de conducere, precum și personalul BCE și cel al băncilor centrale naționale au obligația, chiar și după încetarea funcțiilor lor, de a nu divulga informații care, prin natura lor, intră sub incidența obligației de păstrare a secretului profesional. 37.2. Persoanele care au acces la date care intră sub incidența legislației Uniunii care impune obligația păstrării secretului se supun acestei legislații.”. În egală măsură, Directivele aplicabile activităților profesioniste pe piața financiară (inclusiv Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudentială a	
--	--	--

	instituțiilor de credit și a firmelor de investiții (CRD); Directiva 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne (PSD2); Directiva 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (AMLD); Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții (BRRD); Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (MiFID II); Directiva 2009/138/CE a Parlamentul European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvency II) consacră drept regulă generală principiul confidențialității informațiilor gestionate în procesul de supraveghere, stabilind în mod restrictiv excepțiile de la acest principiu. Totodată, în jurisprudența sa, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) consacră primatul principiului confidențialității în domeniul financiar și necesitatea respectării ferme a acestui principiu, excepții fiind admisibile doar în cazurile prevăzute exhaustiv în legislația ce reglementează activitățile profesionale pe piața financiară. Considerăm important de a evidenția concluzia CJUE că asigurarea confidențialității informației servește nu doar pentru protecția intereselor private ale instituțiilor de credit și ale secretelor sale comerciale, dar și pentru protecția interesului public de desfășurare eficientă a supravegherii bancare în cadrul statului, precum și în	
--	---	--

	vederea asigurării încrederii altor autorități de supraveghere (din același stat sau din alte state) că se va păstra secretul informațiilor confidențiale transmise în cadrul raporturilor de schimb de informații în domeniul financiar. Astfel, în Hotărîrea sa pronunțată în cauza Gemeente Hillegom v Hillenius (C-110/84, par. 27), CJUE conchide: „27. Pentru ca monitorizarea băncilor prin supraveghere într-un stat membru și schimbul de informații de către autoritățile competente să funcționeze corespunzător, este necesar să se protejeze secretul profesional. Dezvăluirea informațiilor confidențiale în orice scop ar putea avea consecințe dăunătoare nu numai pentru instituția de credit direct vizată, ci și pentru sistemul bancar în general. Consecvent, dacă nu exista obligația de a păstra secretul informațiilor confidențiale, schimbul obligatoriu de informații între autoritățile competente ar putea fi periclitat, deoarece autoritatea unui stat membru nu ar putea fi sigură că informațiile confidențiale pe care le furnizează unei autorități dintr-un alt stat membru vor rămîne, în principiu, confidențiale.”. Consemnăm, că în linie cu Directivele UE ce reglementează activitățile profesionale pe piața financiară, art. 126-134 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, art. 103 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și art. 36 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei stabilesc obligația de păstrare a secretului profesional în privința informațiilor confidențiale gestionate de Banca Națională a Moldovei, precum și determină, în mod exhaustiv și limitativ, cazurile în care, cu titlu de excepție, se admite divulgarea sau publicarea informațiilor confidențiale. Adițional, semnalăm, că Autoritatea Bancară Europeană (ABE), în 2018, după efectuarea unui exercițiu de evaluare a regimului de confidențialitate	
--	---	--

		consacrat în Legea nr. 202/2017, Legea nr. 548/1995 și actele normative subsecvente acestora, a inclus Banca Națională a Moldovei (BNM) în lista autorităților de supraveghere din statele non-membre ale UE, ale căror regimuri de confidențialitate pot fi considerate echivalente celor aplicate în țările Uniunii Europene⁴, aspect esențial care permite BNM să efectueze schimb de informații cu autoritățile de supraveghere ale UE și care deschide posibilitatea pentru participarea BNM la colegiile de supraveghetori ce monitorizează grupurile bancare din UE (din care cinci operează în Republica Moldova). Relevăm, că potrivit Instrucțiunilor ABE de echivalare a regimurilor de confidențialitate, în procesul de evaluare a regimului de confidențialitate aplicabil de BNM, ABE evaluează respectarea și aplicarea a patru principii care sunt considerate a fi caracteristicile-cheie ale regimului de secret profesional la nivel UE: - Principiul 1: regimul național conține noțiunea de informație confidențială, în conformitate cu: art. 53 alin. (1) din Directiva CRD; art. 57a alin. (1) din Directiva AMLD; art. 84 alin. (3) din Directiva BRRD; art. 24 din Directiva PSD2; - Principiul 2: regimul național conține prevederi care instituie obligații de păstrare a secretului profesional în conformitate cu: art. 53 și art. 54a din Directiva CRD; art. 24 din Directiva PSD2; art. 57a din Directiva AMLD; art. 84 alin. (1)-(3) din Directiva BRRD; - Principiul 3: regimul național restricționează utilizarea informației confidențiale în conformitate cu: art. 54, 56, 57, 58, 58a și 59 din Directiva CRD; art. 84 alin. (3) și art. 84 alin. (5) din Directiva BRRD; art. 57a și 57b din Directiva AMLD; art. 24 din Directiva PSD2; - Principiul 4: regimul stabilește restricții privind transferul informației confidențiale în conformitate cu: art. 56-61 din Directiva CRD; art. 84 alin. (4), art. 84	
--	--	--	--

	alin. (5) și art. 98 din Directiva BRRD; art. 57a și 57b din Directiva AMLD; art. 24 din Directiva PSD2. În lumina celor expuse supra, urmare examinării proiectului de lege revizuit (art. 2 alin. (2), art. 7 alin. (3) din proiect) și a sintezei obiecțiilor și propunerilor aferente acestuia, înțelegem că prevederile proiectului de lege nu vor fi aplicabile informațiilor care cad sub incidența art. 36 din Legea nr. 548/1995, art. 126-134 din Legea nr. 202/2017, art. 103 din Legea nr. 114/2012 și art. 120 din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, abordare pe care o susținem în virtutea exigențelor inerente principiului confidențialității în domeniul financiar, ce derivă atât din interesul public de realizare a politicii monetare și valutare în stat și de desfășurare eficientă a supravegherii pieței financiare, cât și din dreptul Uniunii Europene, susținut de jurisprudența CJUE (exemplificate anterior). Observăm că soluții similare au fost consacrate expres și în legile privind accesul la informație din Germania, Olanda, Luxemburg și Irlanda. În plus, constatăm că o atare soluție legislativă, care permite excepții de la regula accesului la informații în virtutea unor legi speciale, fără a obliga furnizorul de informații să realizeze, adițional, și evaluarea criteriilor de proporționalitate a limitării (stabilite în articolul 7 alin. (4) din Legea nr. 982/2000), conferă transparență și previzibilitate regimului juridic aplicabil accesului la informații și este aliniată considerentelor Curții Constituționale expuse în Hotărîrea nr. 24/2021 privind controlul constituționalității articolului 129 punctul 19) din Codul fiscal – „57. Curtea notează că, în privința unor prevederi normative cu caracter general, Curtea Europeană a stabilit că acestea constituie o modalitate mai practică de a atinge un scop legitim decît prevederile care permit o examinare de la caz la caz. Acest ultim sistem poate genera un risc semnificativ de	
--	--	--

		incertitudine, de litigii, de costuri și de întârzieri (a se vedea James și alții v. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 21 februarie 1986, § 68) [HCC nr.17 din 23 iunie 2020, § 83].”.	
	71.	Referitor la datele cu caracter personal, avînd în vedere comentariile expuse în ultimul enunț al pct. 33 din Sinteză, considerăm oportună explicitarea de către autorul proiectului a modului de aplicare a mecanismului de acces la informația ce constituie date cu caracter personal, în particular modul de corelare a prevederilor art. 2 alin. (2), art. 7 alin. (1) și (2) și art. 8 din proiectul de lege și prevederile Legii nr. 133/2011 privind datele cu caracter personal (art. 5 alin. (5) lit. b), art. 6-9). Înțelegem, că furnizorul de informații, recepționînd o cerere de comunicare a informațiilor oficiale ce reprezintă (total sau parțial) date cu caracter personal, în baza art. 2 alin. (2) din proiectul de lege, va aplica prevederile Legii nr. 133/2011 și, prin urmare, accesul la datele cu caracter personal vizate la art. 6-9 din Legea nr. 133/2011 se va oferi doar în condițiile prevăzute de articolele respective, iar în privința altor date cu caracter personal, în baza art. 5 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 133/2011, furnizorul de informații va aplica dispozițiile art. 7 alin. (1) și alin. (2) și ale art. 8 din proiectul de lege și va evalua întrunirea criteriilor de proporționalitate a limitării, după care va decide în privința furnizării informației. În aceeași ordine de idei, semnalăm, că modul în care este formulat (la art. 7 alin. (1) lit. g) din proiect) interesul public vizat („date cu caracter personal”) suscită dificultăți în aplicarea prevederilor art. 8 din proiect (condiția de la art. 8 lit. a) putînd fi considerată întrunită din start, întrucît faptul divulgării datelor cu caracter personal, care se prezumă a fi confidențiale, prejudiciază iminent aceste „date cu caracter personal”), or, potrivit art. 3 alin. 1 lit. f) din Convenția de la Tromsø, nu orice divulgare a datelor cu	Se acceptă Nota informativă se completează cu precizările de rigoare.

		caracter personal va putea trece „testul prejudiciului”, avînd în vedere că, reieșind din modul de formulare a interesului public protejat („viața privată și alte interese private legitime”) nu se contrapune un interes public (de cunoaștere a informației) cu informația propriu-zisă (datele cu caracter personal), dar cu interesul public care stă la baza delimitării acestei categorii specifice de informații, care este viața privată și alte interese private legitime. Avînd în vedere aceste considerente și ținînd cont de faptul că furnizorii de informații procesează multiple date cu caracter personal, învederăm dificultăți în aplicarea practică a prevederilor art. 7 și 8 din proiect și a Legii nr. 133/2011 în privința solicitărilor de date cu caracter personal și considerăm necesară precizarea acestor aspecte fie în proiectul de lege, fie în Nota informativă aferentă acestuia.	
	72.	În tot textul proiectului de lege (inclusiv în denumire), recomandăm revizuirea termenului „informații publice”, or, sensul vizat de autorii proiectului (conform art. 2 din proiectul de lege) și sensul propriu al sintagmei „informații publice” (care ar presupune informații care sunt deja disponibile publicului) par a fi contradictorii în partea în care vizează informațiile care sunt deținute de furnizorii de informații, dar nu sunt publice (informații care nu sunt publice se consideră, prin definiție, drept informații publice). De altfel, ar fi superfluă sarcina autorității publice de a oferi acces la informații care se consideră publice (accesibile publicului).	Se acceptă Noțiunea „<i>informații publice</i>” a fost substituită cu noțiunea „<i>informații de interes public</i>”.
	73.	Totodată, considerăm oportun de a stabili precizări referitoare la informațiile (documentele) care pot fi solicitate, ținînd cont de recomandările expuse în Nota explicativă aferentă Convenției de la Tromsø: „14. Dreptul de acces este limitat la documentele existente. Convenția nu obligă părțile să creeze noi documente la cererile de informații, deși unele părți recunosc această	Precizare În preliminar, a se vedea comentariile de la pct. 52 din prezentul tabel. Precizăm că, în sensul definiției de la art. 1 § 2 (b) din <i>Convenția de la Tromsø</i>, precum și cea oferită de prezentul proiect de lege, în cazul în care informațiile solicitate sunt deținute în documente și/sau formate

		obligăție mai largă într-o oarecare măsură.”. Limitarea dreptului de acces doar la informația care este deținută într-o anumită formă sau cu o anumită structură pare a fi oportună pentru a evita activități de selectare, sintetizare sau prelucrare în alt mod a informației în cazurile în care se solicită informații specifice, care, în general, pot fi considerate că sunt deținute de autoritatea publică, dar care nu sunt păstrate în forma sau structura solicitată de persoana interesată.	diferite, atunci furnizorul de informații este obligat să le compileze și să le comunice solicitantului în corespundere cu art. 19 din prezentul proiect de lege. A se vedea, cu titlu de exemplu, ghidările Comisarului pentru Informație al Regatului Unit: <i>„Extracting and compiling information</i> <i>Sometimes a requester wants a list of documents, schedule of correspondence or a document summary rather than a particular document itself. Whilst you may not physically possess such a document, you would probably still hold the information, because you could compile or extract it from raw data that you possess.</i> <i>If you have the “building blocks” necessary to produce a particular type of information, it is likely that you would hold that information unless it requires particular skills or expertise to put the building blocks together.</i> Example <i>Decision notice FS50070854 concerned a request for information about discussions between the UK and the US on energy policy and oil production. The initial request was for the information on the actual discussions. This was followed up with a request for a schedule of documents falling within the scope of the original request. In respect of the schedule, the Commissioner stated that:</i> <i>“The information already exists: the public authority cannot be said to be creating it. And, while producing a list of the documents in which the relevant information is contained may be a new task, it is not creating new information; it is simply a re-presentation of existing information...”.”²</i>
--	--	--	--

² Freedom of information and environmental information regulations – Determining whether we hold information, Information Commissioner’s Office:

	74. Potrivit art. 34 alin. (2) din Constituția R. Moldova, obligația de informare a cetățenilor revine doar autorităților publice, iar Curtea Constituțională, interpretând prevederile art. 34 alin. (1) și (2) din Constituția R. Moldova (în Hotărârea nr. 3/2021, par. 27 și Hotărârea nr. 24/2021, par. 14), atribuie la categoria de „autorități publice”, în sensul art. 34 alin. (2), autoritățile publice și instituțiile publice. Totodată, conform definiției stabilite în art. 2 din Convenția de la Tromsø, „„autorități publice” semnifică: 1) guvernul și administrația la nivel național, regional și local; 2) organe legislative și autorități judiciare în măsura în care îndeplinesc funcții administrative conform legislației naționale; 3) persoane fizice sau juridice în măsura în care exercită autoritate administrativă.”. Suplimentar unei aparente neconcordanțe între prevederile art. 34 alin. (2) din Constituția R. Moldova și ale art. 2 din Convenția de la Tromsø, semnalăm, că stabilirea în calitate de furnizori de informații oficiale a subiecților menționați la art. 4 lit. c), d), f) și g) din proiectul de lege pare să nu țină cont nici de prevederile art. 34 alin. (2) din Constituția R. Moldova și nici de prevederile art. 2 din Convenția de la Tromsø. Respectiv, recomandăm de a examina necesitatea revizuirii listei furnizorilor de informații prevăzuți la art. 4 din proiectul de lege, întrucât ar fi oportună o evaluare suplimentară a încadrării în limitele prevederilor art. 34 din Constituția R. Moldova a reglementărilor care stabilesc persoane juridice de drept privat (care nu exercită atribuții de putere publică sau în partea în care nu exercită astfel de atribuții) în calitate de furnizori de informații și care instituie obligația acestora de a furniza orice informații deținute (indiferent de obiectul acestor informații).	Precizare Toate entitățile prevăzute la art. 4 din prezentul proiect de lege, cu excepția întreprinderilor energetice, cad sub incidența la art. 1 § 2 (a) (ii) (3) din <i>Convenția de la Tromsø</i>: Adițional, precizăm că, nici art. 1 § 2 (a) din <i>Convenția de la Tromsø</i>, nici art. 34 din <i>Constituția Republicii Moldova</i>, nu limitează posibilitatea extinderii subiecților care cad sub incidența regimului juridic de acces la informații, după cum este precizat și la pct. 9 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i>.
--	--	---

		Totodată, în partea ce ține de furnizorii de informații prevăzuți la art. 4 c)-f), instituirea în sarcina acestora a obligației generale de furnizare a oricărei informații deținute, indiferent de faptul dacă această informație ține sau nu de exercitarea unor atribuții sau sarcini de putere publică, pare să fie contrară principiilor de concurență loială, în contextul stabilirii unui tratament diferențiat față de entitățile private cărora le incumbă obligații de furnizare a informațiilor în virtutea proiectului de lege, în raport cu ceilalți participanți la circuitul economic. Această sarcină, care, în opinia noastră, poate conduce la furnizări excesive de informații de către anumiți subiecți privați și ar putea submina condițiile egale de activitate pe piață, nu este susținută de justificarea exercitării unor competențe sau sarcini de putere publică, după cum se reclamă în art. 1 alin. 2 lit. a) din Convenția de la Tromsø și pct. 8 din Nota explicativă aferentă acesteia.	
	75.	Cu privire la art. 4 lit. f), recomandăm de a examina oportunitatea revizuirii prevederii, astfel încât să se determine în mod clar și fără echivoc, că sintagma „din sectorul justiției” se referă nu doar la profesii, dar și la asociațiile profesionale.	Se acceptă Prevederea a fost revizuită.
	76.	La art. 7 alin. (1), propunem de a examina necesitatea revizuirii sintagmei „scopuri legitime reglementate de lege”, or scopul poate să nu fie prevăzut expres de lege, dar poate să derive din textul legii. De asemenea, Convenția de la Tromsø (nici Nota explicativă aferentă acestei Convenții) nu pare să stabilească că reglementarea prin lege a scopului limitării reprezintă o cerință indispensabilă pentru ca limitarea să fie aplicabilă. În același timp, scopurile, fiind stabilite în proiectul de lege, pot fi considerate a fi reglementate de lege.	Se acceptă Sintagma „<i>reglementate de lege</i>” este exclusă.
	77.	De asemenea, recomandăm de a examina oportunitatea completării listei temeiurilor de limitare a	Precizare

		dreptului de acces la informație, or, sesizăm că s-a omis menționarea unor temeuri de limitare a dreptului de acces la informație, care sunt prevăzute (deci considerate esențiale de către autorii Convenției) de art. 3 din Convenția de la Tromsø și care urmăresc interesul public de protecție a: - investigațiilor disciplinare, care pot să necesite limitarea accesului la informație inclusiv pentru a nu periclita procesul de acumulare a probelor și realizarea obiectivelor investigației disciplinare. Nu pare a fi oportună neglijarea importanței confidențialității procesului de desfășurare a investigațiilor disciplinare (inclusiv în cazul persoanelor ce dețin funcții de demnitate publică sau a funcționarilor publici cu statut special), care contribuie la buna desfășurare a acestor investigații și la evitarea acțiunilor de sabotare a acestor proceduri disciplinare. Totodată, întrucât investigația disciplinară, de regulă, nu constituie o activitate a autorității publice cu efect în exterior (vizînd raporturile interne dintre autoritate și angajat), nu pare a fi coerentă atribuirea investigațiilor disciplinare la categoria de proceduri administrative (după cum rezultă din Nota informativă aferent proiectului de lege); - deliberărilor din cadrul sau dintre autoritățile publice cu privire la examinarea unei chestiuni: pare a fi justificată decizia autorilor Convenției de a include interesul public aferent păstrării secretului deliberărilor în calitate de temei de limitare a dreptului de acces la informație, fiind relevante explicațiile prezentate în Nota explicativă aferentă Convenției: „34. Litera k prevede posibilitatea limitării accesului la documentele oficiale în scopul protejării confidențialității procedurilor din cadrul sau dintre autoritățile publice cu	Atît procedura disciplinară, cît și deliberările din cadrul autorităților publice cu privire la examinarea unor chestiuni, cad integral sau parțial sub incidența noțiunii de procedură administrativă. Precizăm că definiția noțiunii de „<i>procedură administrativă</i>” (de la art. 6 din <i>Codul administrativ</i>), este expusă identic precum definiția de la § 9 din <i>Legea procedurii administrative</i> a Republicii Federale Germania (<i>Verwaltungsverfahrensgesetz (VwVfG)</i>), care, de asemenea, operează cu conceptul „<i>efectului în exterior</i>” a procedurii administrative (ger. <i>Außenwirkung</i>).³ Accentuăm că conceptul „<i>efectului în exterior</i>” a procedurii administrative (ger. <i>Außenwirkung</i>) nu se referă la faptul că subiecții procedurii administrative pot fi doar persoane din afara autorității publice (<i>i.e.</i> care nu sunt angajate în cadrul autorității). După cum se remarcă și în doctrina de specialitate germană⁴, conceptul „<i>efectului în exterior</i>” a procedurii administrative (ger. <i>Außenwirkung</i>) se referă la cazurile cînd activitatea autorității publice se exprimă prin acte juridice concrete și vizibile, adresate persoanelor fizice și juridice ca deținători personali ai unor drepturi și interese legitime (cum ar fi și funcționarii publici în raporturile de muncă cu autoritățile publice). Esența conceptului de „<i>efect în exterior</i>” a procedurii administrative constă în faptul că persoanele afectate de un act administrativ individual pot să exercite modalitățile legale de apărare împotriva efectelor acestuia și să-l conteste în ordine administrativă sau judiciară (cum ar fi, de exemplu, și în cazul aplicării unei sancțiuni disciplinare).
--	--	---	---

³ <https://www.gesetze-im-internet.de/vwvfg/>

⁴ Dirk Ehlers, Martin Burgi, *Allgemeines Verwaltungsrecht*, 2010, p. 586;

Mike Wienbracke, *Allgemeines Verwaltungsrecht*, 2015, p. 52.

	privire la examinarea unei chestiuni. Cuvîntul „chestiuni” este suficient de larg pentru a acoperi tot felul de probleme tratate de autoritățile publice, adică cazuri individuale, precum și procedurile de luare a deciziilor politice. Trebuie remarcat faptul că, chiar dacă scopul Convenției este de a încuraja participarea publicului la luarea deciziilor, scopul acestei limitări este de a păstra calitatea procesului decizional, permițînd un anumit „spațiu de gîndire” liber”. În plus, semnalăm că și în cazul instituțiilor UE, în special – BCE, este consacrat secretul deliberărilor organelor sale de conducere (art. 10.4 din Protocolul nr. 4 la TFUE), care protejează procesul decizional de orice presiune externă și, în acest mod, asigură realizarea de către BCE a obiectivelor sale în mod autonom și eficace.	Astfel, procedura disciplinară reprezintă o procedură administrativă, ce se finalizează prin emiterea unui act administrativ individual care afectează direct drepturile și interesele legitime personale ale angajaților autorității. <i>Per a contrario</i>, nu au „efect în exterior” activitățile autorităților publice care nu vizează drepturile sau interesele legitime personale ale angajaților. Exemplul clasic în acest sens sunt indicațiile, dispozițiile sau ordinele conducerii autorității, exprimate verbal sau în scris. Aceste activități nu au un „efect în exterior”, nu afectează drepturile sau interesele legitime personale ale angajaților și nu pot fi contestate în ordine administrativă sau judiciară. Prin urmare, în calitate de regulă generală, emiterea oricăror acte administrative individuale se realizează în cadrul unei „proceduri administrative”. Or, împotriva efectelor acestora pot fi exercitate modalități legale de apărare, în ordine administrativă sau judiciară.
78.	În partea ce ține de prevederea art. 9 alin. (1) lit. h), recomandăm de a examina suplimentar oportunitatea stabilirii obligației de publicare a informației cu privire la deplasările de serviciu în străinătate a oricărui angajat al autorității publice (care pot fi și deplasări de instruire sau formare profesională), or, interesul public de publicare a acestui gen de informații, în măsura în care nu vizează o persoană de rang înalt din cadrul autorității publice, nu pare să justifice sarcina ce se impune autorității publice, în legătură cu orice deplasare de serviciu în străinătate, de a efectua (în termen de 7 zile lucrătoare) colectarea informației și documentelor confirmative ce justifică cheltuielile suportate, redactarea informațiilor și documentelor acumulate	Precizare În conformitate cu pct. 9 din <i>Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova</i>, aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 10/2012</i>, informația privind vizitele oficiale/deplasările de serviciu în străinătate, inclusiv devizul și sursa de finanțare a cheltuielilor, se publică trimestrial și anual pe pagina web oficială a autorității/instituției publice respective (<i>i.e.</i> indiferent dacă sunt persoane de rang înalt sau nu). Cu titlu de exemplu, informațiile respective, cu privire la orice angajat al Ministerului Justiției, sunt publicate pe pagina web oficială a ministerului.⁵

⁵ <https://justice.gov.md/ro/advanced-page-type/deplasari-de-serviciu>

		pentru a putea fi publicate pe pagina web și publicarea acestor date pe pagina web.	
	79.	Cu privire la art. 9 alin. (1) lit. k) („datele privind planificarea și executarea bugetelor”), propunem excluderea acestei prevederi (sau, cel puțin, revizuirea acesteia) ținând cont de următoarele considerente: - formularea „date privind planificarea și executarea bugetelor” este una vagă și pasibilă de interpretare abuzivă, or, executarea bugetului are loc prin orice operațiune care implică efectuarea unei cheltuieli sau obținerea unui venit și, prin urmare, reieșind din formularea propusă, toată evidența contabilă a autorității publice urmează a fi publicată (dublată) pe pagina web a autorității publice, ce constituie o sarcină excesivă (care pare să afecteze semnificativ activitatea operațională a furnizorilor de informații), iar interesul public de publicare a informației respective nu pare să prevaleze asupra efectelor unei astfel de sarcini asupra randamentului autorității publice. Totodată, categoria „date privind planificarea bugetului” nu pare să corespundă exigențelor de claritate și predictibilitate (stabilite la art. 54 din Legea nr. 100/2017), fiind necesară determinarea clară a categoriilor de date aferente „planificării bugetului”, avînd în vedere că în procesul de planificare se examinează și se sintetizează un volum imens de date (dintre care o parte pot constitui obiect al obligației de confidențialitate). - art. 9 alin. (1) lit. a) deja prevede obligația de publicare a informației generale cu privire la bugetul autorității publice; - art. 12 alin. (3) din Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale prevede că se fac publice „bugetele aprobate și rapoartele privind executarea lor”. - unele operațiuni de „planificare sau executare a bugetului” pot fi conexe unor procese care constituie	Nu se acceptă Această prevedere se regăsește de asemenea la pct. 15 sbp. 14) din <i>Hotărîrea Guvernului nr. 188/2012 privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet</i>, aprobat prin <i>Hotărîrea Guvernului nr. 188/2012</i>.

		secret de stat sau secret profesional (cum ar fi emiterea de bancnote sau monede în cazul BNM). - avînd în vedere faptul, că bugetul include „totalitate a veniturilor, a cheltuielilor și a surselor de finanțare destinate pentru realizarea funcțiilor autorității publice” (art. 3 din Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale), semnalăm, că potrivit art. 21 din Legea nr. 548/1995, BNM aprobă doar devizul de cheltuieli administrative și alocațiile pentru investițiile capitale. Veniturile și cheltuielile (altele decît cele administrative) BNM sunt axate pe obiectivul fundamental de asigurare și menținere a stabilității prețurilor, au un caracter fluctuant și depind de mai mulți factori exogeni și, prin urmare, acestea nu constituie obiectul unui proces uzual de „planificare bugetară”. Corelativ, veniturile și cheltuielile respective nu reprezintă nici obiect al informației privind „executarea bugetului”. Totodată, precizăm, că în raportul anual al BNM (pasibil de publicare conform art. 69 din Legea nr. 548/1995) se includ informații privind analiza situației financiare a BNM la nivel individual și la nivel consolidat.	
	80.	Referitor la art. 9 alin. (1), lit. l), urmează a se ține cont că informațiile date se publică de către Curtea de Conturi. Hotărârile și Rapoartele de audit sunt plasate pe site-ul oficial al Curții de Conturi, inclusiv informația privind executarea recomandărilor Curții de Conturi sunt publice pe pagina oficială a acesteia (de exemplu: Hotărîrea nr. 62 din 5 noiembrie 2019 cu privire la Raportul auditului privind conformitatea devizelor de cheltuieli și alocațiilor pentru investiții ale Băncii Naționale a Moldovei pe anii 2015-2018).	Se acceptă Prevederea respectivă se exclude.
	81.	La art. 13 alin. (1), lit. a), recomandăm de a examina oportunitatea precizării la care adresă de poștă electronică poate fi remisă cererea: la adresa oficială de e-mail a autorității publice sau la adresa special dedicată	Precizare Din formularea prevederii reiese că cererea poate fi înaintată la orice adresă de poștă electronică a furnizorului de informații.

		furnizării de informații, sau la orice adresă de email a furnizorului.	
	82.	Cu privire la art. 13 alin. (2) și art. 15 alin. (4), avînd în vedere importanța informațiilor a căror divulgare poate fi limitată, dar care nu a fost limitată în legătură cu aprecierea interesului public prioritar reieșind, inclusiv, din calitatea declarată de solicitant (jurnalist, organizație neguvernamentală, activist civic, etc.), propunem de a evalua suplimentar oportunitatea excluderii cerinței de aplicare a semnăturii olografe sau electronice, care certifică atât identitatea solicitantului, dar și veridicitatea informației din solicitare. În acest sens, art. 4 alin. 2 din Convenția de la Tromsø stabilește, că „Părțile pot oferi aplicanților dreptul de a rămîne anonimi, cu excepția cazurilor în care divulgarea identității este esențială pentru soluționarea cererii.”.	Nu se acceptă În preliminar, a se vedea comentariile de la pct. 19 din prezentul tabel. Adițional, accentuăm că aprecierea interesului public nu poate fi efectuată în mod diferențiat în raport cu statutul solicitantului (e.g. jurnalist, activist civic, etc.). Or, o astfel de abordare este contrară cu art. 2 § 1 și art. 5 § 3 din <i>Convenția de la Tromsø</i>. Art. 2 § 1 din Convenția de la Tromsø prevede următoarele: „1. Orice parte va garanta dreptul oricărei persoane, fără a o discrimina sub vre-un motiv, de a beneficia de acces la documentele oficiale deținute de autoritățile publice, la solicitare.”. Referitor la acest paragraf, <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> statuează următoarele: „17. Convenția oferă „oricărei persoane” dreptul de a avea acces la documentele oficiale, indiferent de motivele și intențiile lor. Deși prevederile Convenției sunt de o deosebită importanță pentru jurnaliști, deoarece le oferă instrumentele necesare pentru a-și exercita rolul de „cîine de pază” în privința bunei funcționări a instituțiilor publice – un rol crucial într-o societate democratică, care a fost recunoscut deplin de către jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului – Convenția nu face nicio distincție între aceștia și alți indivizi.”. Mai mult decît atât, art. 5 § 3 din <i>Convenția de la Tromsø</i>, prevede următoarele: „3. Solicitățile accesului la documente oficiale vor fi tratate în mod egal.”.

		Referitor la acest paragraf, <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> statuează următoarele: „48. Paragraful 3 prevede că solicitările accesului la documente oficiale trebuie să fie tratate în mod egal. În calitate de regulă, solicitările trebuie soluționate în ordinea primirii. Nici o distincție în această privință nu trebuie făcută pe baza naturii solicitării sau a statutului solicitantului.”. Reglementările <i>Convenției de la Tromsø</i>, expuse <i>supra</i>, instituie principiul egalității dreptului de acces la informații. Orice persoană, indiferent de motivul, intenția sau scopul solicitării sale, are dreptul de a avea acces la informațiile de interes public în mod egal, beneficiind de totalitatea garanțiilor legislative în acest sens. Or, informațiile deținute de către autoritățile publice nu sunt colectate sau create pentru beneficiul unor categorii restrânse de subiecți, ci pentru beneficiul întregului public și al fiecărui individ în parte. Acest principiu este reținut plenar și din perspectiva dreptului comparat. Or, nici un stat parte la <i>Convenția de la Tromsø</i> nu oferă un tratament preferențial jurnaliștilor.
	83.	Cu privire la art. 15 alin. (1), în cazul în care, potrivit legislației în vigoare, pentru furnizarea informației este prevăzută, ab initio, o obligație de plată, pare a fi justificat să fie prevăzut, drept un element obligatoriu, documentul care confirmă efectuarea plății pentru furnizarea informației. În acest sens, la art. 16 ar urma să fie reglementată situația în care cererea este prezentată fără anexarea documentului ce confirmă efectuarea plății, termenul de remediere a neajunsului, data de când începe să curgă termenul de examinare a cererii.
		Nu se acceptă În această ipoteză va fi incident art. 21 alin. (4) din prezentul proiect de lege.

	84. Referitor la art. 15 alin. (3), opinăm că pare a fi oportună expunerea circumstanțelor care conturează interesul public de cunoaștere a informației solicitate, or, determinarea acestui interes public și a ponderii acestuia în contextul cazului particular pare a fi esențială la aplicarea criteriilor de proporționalitate a limitării în cazul informațiilor care sunt pasibile de limitare conform art. 7 din proiectul de lege. Astfel, nu este clar dacă existența unui interes public în cunoașterea informațiilor (altele decât cele exceptate expres în virtutea art. 2 alin. (2) și art. 7 alin. (3) din proiectul de lege) este prezumat sau urmează a fi probat adițional de către solicitant, precum și dacă o prezumție generală a interesului public de cunoaștere a informației ar fi suficientă pentru evaluarea corespunzătoare a intereselor publice concurente în privința informațiilor solicitate.	Nu se acceptă În preliminar, a se vedea comentariile de la pct. 20 din prezentul tabel. Existența sau inexistența „<i>interesului public</i>” în accesarea informației nu este apreciată în raport cu motivările și justificările oferite de solicitanți, ci pornind de la însăși natura informațiilor solicitate. În acest sens, vor fi reținute raționamentele Curții Constituționale expuse la §§ 54 și 55 din <i>Hotărîrea nr. 29/2019</i>: „54. [...] <i>la etapa punerii în balanță trebuie desfășurată o analiză concretă a informației care va fi publicată. [...].</i> 55. <i>Interesul public este legat, de obicei, de chestiuni care afectează publicul într-o asemenea măsură încât ar putea fi interesat în mod legitim de acestea, care îi atrag atenția sau care îl vizează într-un grad semnificativ, în special dacă afectează bunăstarea cetățenilor sau viața comunității. Este, de asemenea, cazul chestiunilor apte să dea naștere unor controverse considerabile, care vizează o problemă socială importantă sau care implică o problemă cu privire la care publicul va avea un interes de a fi informat. Interesul public nu poate fi redus la setea publicului de informație despre viața privată a altora sau la dorința auditoriului de informații „picante” sau de știri de senzație. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că dreptul de acces la informații este un instrument important pentru cuantificarea abuzurilor, greșelilor de administrare, corupției și pentru punerea în aplicare a drepturilor fundamentale ale omului. Curtea a atribuit dreptului la informație un caracter de resursă națională. Informațiile deținute de către autoritățile și instituțiile publice nu sunt colectate sau create pentru beneficiul acestor entități, ci pentru beneficiul public (a</i>
--	---	---

		se vedea HCC nr. 19 din 22 iunie 2015, §§ 71, 73; HCC nr. 16 din 18 mai 2016, § 50).”. Adițional, noțiunea „<i>interesului public</i>” este redată în cadrul normativ național. Astfel, conform art. 18 din <i>Codul administrativ nr. 116/2018</i>, interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții. În mod similar, conform art. 3 din <i>Legea integrității nr. 82/2017</i>, interesul public este definit drept interes general de dezvoltare a bunăstării societății în ansamblu și de realizare a intereselor private legitime, garantat prin funcționarea entităților publice și private, precum și prin exercitarea atribuțiilor de serviciu ale agenților entităților date în strictă conformitate cu prevederile legale, în mod eficient și econom din punct de vedere al utilizării resurselor.
85.	La art. 16, propunem a se preciza de când începe să curgă termenul de examinare a cererii, în cazul în care se constată neajunsurile menționate la art. 16 alin. (2) și (3) din proiect.	Precizare În acest sens, la art. 16 alin. (3) se introduce următoarea propoziție: <i>„Termenul prevăzut la alin. (2), pînă la înlăturarea neajunsului de către solicitant, nu se include în termenul de examinare și soluționare a cererii prevăzut la art. 18.”.</i>
86.	Referitor la art. 18 alin. (1), recomandăm de a examina oportunitatea stabilirii unui termen echivalent cu termenul de examinare pentru orice petiție (30 zile), or, există cazuri în care, din conținutul cererii nu se poate determina în mod clar dacă aceasta reprezintă o cerere de acces la informație sau o petiție prin care se solicită explicații, sau situații în care cererea poate avea un caracter mixt (se solicită informații, precum și explicații pe anumite subiecte), fiind problematic de a	Nu se acceptă În conformitate cu standardele internaționale și bunele practici din alte state, termenul de bază pentru examinarea și soluționarea cererii trebuie să fie mai redus în comparație cu petițiile obișnuite, pentru a asigura exercitarea efectivă a dreptului constituțional de acces la informație.

		determina termenul în care urmează a se oferi răspunsul.	
	87.	Alternativ, sugerăm substituirea textului „15 zile de la data înregistrării cererii” cu textul „15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii complete”, avînd în vedere că din termenul de 15 zile calendaristice, cel puțin 4 zile sunt zile de odihnă/nelucrătoare, respectiv termenul real de examinare este de 10-11 zile, care nu pare a fi un termen rezonabil avînd în vedere derularea concomitentă a altor proceduri administrative. Restrîngerea termenului constituie o problemă mai ales în cazurile în care solicitările nu vizează doar informații din aria directă de responsabilitate a BNM, dar și unele informații deținute de subiecți supravegheați de BNM, ce ar necesita interacțiuni între BNM și alte entități (solicitări și coordonări suplimentare) și termenul de 15 zile, în acest caz, pare a fi insuficient.	Nu se acceptă A se vedea comentariile expuse <i>supra</i> .
	88.	Totodată, recomandăm revizuirea momentului de cînd începe să curgă termenul de examinare a cererii, or, termenul ar trebui să curgă nu din data înregistrării cererii, dar din data cînd autorității publice îi sunt comunicate toate elementele obligatorii ale cererii potrivit art. 15 alin. (1). De altfel, ar fi necesar de precizat că termenul de examinare a cererii se suspendă pe perioada înlăturării neajunsurilor potrivit art. 16 alin. (2) și (3). Semnalăm, că art. 23 din Legea Sloveniei privind accesul la informație prevede un termen de 20 zile lucrătoare calculat din data primirii cererii complete.	Se acceptă parțial A se vedea comentariile de la pct. 85 din prezentul tabel.
	89.	La art. 18 alin. (2), sesizăm, că prelungirea termenului ar putea fi necesară nu doar în cazul unui volum mare de informații, dar și în alte situații. Spre exemplu, art. 22 alin. (1) din Legea Croației privind accesul la informație stabilește, că: „(1) Limitele de timp pentru exercitarea dreptului de acces la informație pot fi extinse cu 15 zile, care curge de la data cînd	Se acceptă Art. 18 alin. (2) se completează cu sintagma „ <i>cererea este complexă sau</i> ”.

		autoritatea publică trebuia să decidă cu privire la cererea de acces la informație, dacă: 1) informația trebuie să fie solicitată în afara sediului autorității publice; 2) o singură solicitare vizează câteva categorii distincte de informații; 3) este necesară pentru a asigura plenitudinea și acuratețea informației solicitate; 4) este necesară efectuarea testului de proporționalitate și a interesului public, conform prevederilor prezentei legi.”.	
	90.	La art. 18 alin. (4), recomandăm de a revedea prevederea respectivă, ținând cont de faptul că cererea verbală poate fi recepționată de o persoană/subdiviziune, care nu este posesorul datelor și, respectiv, nu va putea estima dacă informațiile sunt sau nu sunt disponibile. Astfel, soluționarea cererii ar depinde nu de faptul dacă informațiile solicitate sunt, în general, disponibile, ci de faptul, dacă persoana căreia îi este adresată această cerere, poate furniza la momentul respectiv, informațiile solicitate. Nu poate fi desconsiderat nici faptul, că persoana căreia îi este adresată cererea, deține careva informații, dar consideră necesar de a da un răspuns ulterior pentru a evita careva erori și pentru a asigura furnizarea unei informații complete și veridice. Așadar, în măsura în care este oportun de a lăsa la discreția reprezentantului autorității publice de a da un răspuns imediat sau de a furniza informațiile ulterior, pare a fi justificat de a aplica și cererilor verbale termenul stabilit la art. 18 alin. (1) din proiectul de lege și de a exclude alineatul (4).	Precizare În ipotezele descrise, solicitantul va fi îndrumat să înainteze o cerere în formă electronică sau scrisă, care va fi examinată și soluționată în termenele prevăzute la art. 18 alin. (1)-(3).
	91.	Cu privire la art. 21 alin. (4), pare a fi oportun de a preciza dacă acest alineat este aplicabil și în cazurile prevăzute la alin. (2) și (3) ale art. 21 din proiect.	Precizare Acest fapt reiese nemijlocit din sintagma „<i>conform actelor normative</i>” de la art. 21. Or, alin. (2) și (3) de asemenea se regăsesc într-un act normativ.
	92.	Totodată, propunem revizuirea art. 21 alin. (4) reieșind din necesitatea reglementării distincte a	Precizare

	situației în care, din start, prin acte normative, este stabilită obligația (certă și necondiționată) de plată pentru cererea de furnizare a informației (caz în care solicitantul, în virtutea regulii „nemo censetur ignorare legem”, trebuie să cunoască această cerință și să efectueze plata pînă la data depunerii cererii, iar curgerea termenului de examinare ar trebui să depindă de depunerea documentului ce confirmă plata, atașat cererii complete, iar termenul de furnizare a informației ar fi termenul general prevăzut de art. 18) și a situației în care obligația de plată este condiționată de anumite circumstanțe care urmează a fi apreciate de autoritatea publică (numărul de pagini, necesitatea reproducerii informației în altă formă), caz în care ar fi aplicabile prevederile art. 21 alin. (4). În acest din urmă caz, art. 21 alin. (4) pare a fi aplicabil doar la etapa cînd autoritatea publică a examinat cererea și a decis să furnizeze informația (efectuînd, după caz, testul de proporționalitate în privința informațiilor a căror divulgare poate fi limitată), însă a constatat că sunt aplicabile prevederi similare celor prevăzute la art. 21 alin. (2) sau (3). Astfel, în ipoteza normei din art. 21 alin. (4), recomandăm clarificarea condițiilor și etapei procedurii administrative, în contextul cărora ar fi aplicabilă dispoziția art. 21 alin. (4). În caz contrar, dacă solicitantul (cunoscînd prevederile actelor normative sau examinînd datele de pe pagina web despre condițiile de furnizare a informației) efectuează plata la data depunerii cererii, din prevederile art. 21 alin. (4) ar rezulta că autoritatea publică trebuie să examineze și să furnizeze informația în termen de 5 zile lucrătoare. Prin urmare, suplimentar faptului că acest termen de examinare a cererii restricționează semnificativ timpul pe care furnizorul îl are la dispoziție pentru a soluționa cererea și pare să impună autorităților publice o sarcină excesivă, sesizăm	În cazul în care solicitantul a achitat din start plata necesară, atunci vor fi aplicate termenele prevăzute la art. 18 din prezentul proiect de lege. Art. 21 alin. (4) este incident numai în ipoteza în care solicitantul nu a achitat, <i>ab initio</i>, suma necesară.
--	--	---

	că se instituie un tratament diferențiat, care nu poate fi justificat doar prin faptul că depunerea cererii este taxată. Un caz aparte ar fi situația de readresare a cererii către un alt furnizor de informații, care furnizează informația respectivă contra plată potrivit actelor normative: în această situație pare a fi necesar ca furnizorul de informații căruia i s-a readresat cererea să informeze la o etapă incipientă solicitantul despre necesitatea efectuării plății, termenul și condițiile de achitare, însă pare a fi oportun ca termenul de examinare a cererii și de furnizare a informației să fie cel prevăzut la art. 18 (avînd în vedere și art. 22 alin. (5) din proiect) și acesta să curgă de la data cînd cererea întrunește toate elementele obligatorii necesare, inclusiv actul ce confirmă efectuarea plății. De asemenea, în contextul prevederilor art. 21 alin. (4) propunem de a examina necesitatea reglementării: termenului de achitare sau a dreptului autorității publice de a stabili termenul de achitare și corelației acestui termen cu termenul de examinare a cererii (se suspendă sau nu termenul de examinare a cererii); a corelației termenului de furnizare a informației cu termenul de examinare a cererii (furnizorul urmează să se încadreze doar în termenul stabilit de la data efectuării plății sau trebuie să respecte cumulativ și termenul de examinare a cererii, fiind necesară corelarea și cu prevederile art. 27 lit. c) din proiect); a cazului în care solicitantul nu efectuează plata solicitată (distingîndu-se situația în care plata urmează a fi efectuată la depunerea cererii ca element obligatoriu, caz în care neachitarea va constitui temei de neexaminare a cererii potrivit art.16 alin. (1) și (4), de situația în care cererea a fost examinată și la o etapă ulterioară s-a constatat necesitatea achitării plății conform art. 21 alin. (2) sau (3), caz în care neachitarea nu ar putea fi temei de neexaminare a cererii).	
--	--	--

	93.	La art. 22 alin. (1), propunem de a examina oportunitatea reglementării drept temei de respingere a cererii a faptului de neachitare în termenul stabilit a plății exigibile conform art. 21 alin. (2), (3) și (4) din proiectul de lege.	Precizare În cazul în care plata nu este achitată, informațiile solicitate nu pot fi comunicate și, prin urmare, nu este necesară includerea unui temei pentru respingerea cererii în acest sens.
	94.	Referitor la art. 22 alin. (5), recomandăm de a evalua suplimentar momentul de când începe să curgă termenul de examinare a cererii readresate, luând în considerare că soluționarea cererii de către furnizorul care a primit-o ar putea fi condiționată de efectuarea unei plăți, caz în care pare a fi oportun ca termenul să curgă de la data când cererea întrunește toate elementele obligatorii necesare, inclusiv actul ce confirmă efectuarea plății.	Precizare Sunt valabile comentariile expuse <i>supra</i> .
	95.	La art. 25 alin. (6), propunem de a aprecia necesitatea revizuirii textului „care se examinează în condițiile prezentului articol”, or, articolul 25 nu pare să reglementeze toate aspectele procedurale aferente examinării apelului.	Precizare Art. 25 reglementează doar aspectele speciale sau derogatorii în materia procedurii contenciosului administrativ. În rest vor fi aplicabile normele generale din <i>Codul administrativ</i> și <i>Codul de procedură civilă</i> .
	96.	Având în vedere prevederile art. 25 alin. (4), care prevede aplicabilitatea față de furnizorul de informații a amenzii, propunem de a evalua oportunitatea substituirii termenilor „sanctiune pecuniară” sau „sanctiune pecuniară sub formă de amendă” cu termenul „amendă”, or, proiectul de lege nu prevede o altă sancțiune pecuniară decât amenda.	Nu se acceptă Considerăm necesară menținerea termenului de „ <i>sanctiune pecuniară</i> ” pentru clarificarea noțiunii de amendă.
	97.	Referitor la art. 27 lit. e), având în vedere că plățile pentru furnizarea informației pot fi stabilite nu doar în legi, dar și în alte acte normative, recomandăm revizuirea termenului „ilegal”.	Nu se acceptă Legalitatea sau ilegalitatea solicitării unor plăți este apreciată în raport cu art. 21 din prezenta lege. Prin urmare, termenul „ <i>illegal</i> ” este unul adecvat.
	98.	La art. 27 lit. f), ținând cont de prevederea art. 22 alin. (4) din proiect („Readresarea cererii se consideră drept respingere a cererii”), recomandăm de a evalua necesitatea excluderii cuvintelor „sau readresarea”.	Precizare Deși art. 22 alin. (4) din prezenta lege prevede expres că readresarea se consideră drept respingere a cererii, considerăm că în vederea asigurării unei înțelegeri și clarități maxime pentru destinatarii normei juridice, este necesar de specificat expres că răspunderea survine

			și în cazul readresării cererii (i.e. nemijlocit în norma sancționatorie).
	99.	Cu privire la art. 27 și art. 28 alin. (4), recomandăm de a examina corelația prevederilor respective cu reglementările concurente din art. 71, 72, 741 alin. (3) ale Codului contravențional al R. Moldova, inclusiv din perspectiva principiului <i>ne bis in idem</i> , avînd în vedere că atît normele punitive din proiectul de lege, cît și cele din Codul contravențional urmăresc scopul de a proteja interesul public de acces la informații oficiale.	Precizare Substituirea subiectului pasibil de răspundere pecuniară tocmai a și urmărit scopul respectării principiului <i>non bis in idem</i>. Or, conform art. 27 și 28 din prezenta lege, sunt pasibili de răspundere pecuniară furnizorii de informații (în calitate de persoană juridică). Iar conform <i>Codului contravențional</i>, sunt pasibili de răspundere contravențională persoanele fizice și persoanele cu funcție de răspundere. Prin urmare, nu suntem în prezența sancționării duble pentru aceeași faptă. Or, reglementările vizează subiecți diferiți care sunt pasibili de răspundere juridică.
	100.	Referitor la art. 28 alin. (4) lit. b), opinăm, că solicitarea unor plăți ilicite pentru furnizarea informațiilor oficiale (afară de cazurile de eroare tehnică la calcularea plății) ar constitui o faptă mai gravă decît cele prevăzute la art. 27 lit. c) și d), întrucît pare să implice un abuz de putere și un impediment ilicit intenționat pentru realizarea dreptului de acces la informație.	Precizare Aceste aspecte urmează a fi apreciate prin individualizarea răspunderii pecuniare în raport cu circumstanțele particulare ale cazurilor concrete și prin aplicarea unor amenzi mai înalte din limitele prevăzute la art. 28 alin. (4) lit. b).
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	101.	Din start, remarcăm faptul că, în pofida modificărilor efectuate asupra proiectului inițial de lege, atestăm în continuare că acesta nu facilitează accesul la informații și nu vine să aducă claritate și, totodată, să ușureze povara furnizorilor de informații în examinarea solicitărilor de acces la informații publice, potrivit unor criterii explicite. Or, lipsa unor reglementări clare după care furnizorul de informații s-ar putea ghida în vederea stabilirii întrunirii/neîntrunirii condițiilor pentru oferirea accesului la informațiile publice va crea, în continuare, dificultăți pentru a asigura o aplicare clară și uniformă a legii.	Se acceptă Pentru a asigura o claritate maximă pentru furnizorii de informații privind datele cu caracter personal la care accesul, <i>ab initio</i>, nu poate fi limitat – la art. 7 alin. (4) va fi reintrodusă prevederea privind datele cu caracter personal referitoare la activitatea profesională a agenților publici (care se regăsea inițial în prezentul proiect de lege): <i>„Este interzisă limitarea accesului la informațiile de interes public care constituie date cu caracter personal referitoare la activitatea profesională a agenților publici, în sensul Legii integrității nr. 82/2017, inclusiv:</i>

	Astfel, în condițiile în care, noțiunea de informații publice păstrează un caracter general, considerăm necesar a completa proiectul de lege cu criterii clare privind situațiile când poate fi oferit sau restricționat accesul la informații ce vizează date cu caracter personal deținute de furnizorii de informații sau completarea proiectului cu unele categorii de date cu caracter personal care au caracter public/deschis (cum ar fi: nume, prenume, funcția, salariul funcționarilor publici etc.) și la care persoanele, în baza cererii depuse, vor avea acces liber, fără a fi necesar a demonstra interesul legitim pentru obținerea acestora, în corespundere cu Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. În context se va sublinia că Legea privind protecția datelor cu caracter personal nu creează un obstacol în calea divulgării datelor cu caracter personal care sunt considerate informații publice prin prisma legislației naționale relevante. Având în vedere obiectul de reglementare a proiectului de lege se va remarca că, potrivit art. 5 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 133/2011, consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii. Totodată, pentru a stabili caracterul public al unor categorii de date cu caracter personal (spre exemplu, ca în cazul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, care reglementează caracterul public al anumitor date cu caracter personal consemnate în Declarația de avere și interese personale), acestea urmează a fi analizate atent pentru ca interesul de a cunoaște informațiile considerate publice să nu aducă o atingere nejustificată pentru viața privată a persoanelor vizate. Obligația legală în sine trebuie să fie suficient de clară în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter	a) numele și prenumele; b) funcția; c) studiile; d) experiența profesională; e) sancțiunile disciplinare nestinse; f) salariul.”. Această prevedere ține cont, în special, de raționamentele statuate în <i>Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor (AEPD) cu privire la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (2009/C 2/03)</i>.
--	--	--

	personal pe care o impune, să se refere în mod explicit la natura și obiectul prelucrării. Furnizorul de informații nu ar trebui să aibă o putere discreționară nejustificată cu privire la modul de îndeplinire a obligației legale. Astfel, în cazul în care un act normativ prevede că anumite categorii de date cu caracter personal sunt publice, nu este necesară o justificare suplimentară pentru obținerea acestora, din partea solicitantului de informații.	
102.	Totodată, când proiectul de lege pune în sarcina și pe responsabilitatea furnizorului de informații să evalueze și să analizeze informațiile solicitate în cererea de acces prin prisma faptului dacă acestea sunt de interes public sau constituie informație de accesibilitate limitată, fără a avea repere de care să se ghideze, ultimul va fi în dificultate să facă o evaluare obiectivă, în condițiile în care, potrivit art. 15 din proiect, solicitantul nu este obligat să motiveze/justifice cererea și să demonstreze interesul specific în obținerea informațiilor. Respectiv, aprecierile care urmează să le facă furnizorul de informații, prin prisma prevederilor art. 7 din proiect, în privința prejudiciului care va fi/ar putea fi cauzat în legătură cu furnizarea informațiilor solicitate în raport cu scopul legitim identificat de ultimul, nu pot fi nepărtinitoare. Or, cuantificarea prejudiciului, atunci când vorbim mai cu seama de o persoană fizică, ține nemijlocit de personalitatea acesteia, care dovedește și evaluează din punctul său de vedere mărimea acestuia. Reiterăm, că exigențele enunțate în proiect, vor crea în practică impedimente majore furnizorilor de informații în examinarea cererilor de acces la informație oficială, cărora prin asemenea condiții li se atribuie un rol discreționar de arbitru în balansarea unor drepturi fundamentale, rol care, actualmente este exercitat de către instanța de judecată.	Nu se acceptă Se va reține faptul că necesitatea reglementării „testului prejudiciului” și a „testului interesului public” derivă expres din art. 3 § 2 din <i>Convenția de la Tromsø</i>. În acest sens, pct. 38 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> precizează următoarele: „38. „<i>Testul prejudiciului</i>” și „<i>balansarea intereselor</i>” pot fi efectuate în fiecare caz individual sau de către legislator în modul în care sunt formulate limitările. Legislația ar putea, de exemplu, să stabilească diferite cerințe pentru efectuarea testelor de prejudiciu. Aceste cerințe pot lua forma unor prezumții în favoarea sau împotriva eliberării documentului solicitat sau o scutire necondiționată pentru informații extrem de sensibile.”. Mai mult decât atât, referitor la necesitatea efectuării unei balansări de către furnizorii de informații, de la caz la caz, s-a expus și Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) în <i>Opinia privind Legea CXII din 2011 cu privire la autodeterminarea informațională și libertatea informației a Ungariei</i>, (CDL-AD(2012)023), adoptată în cadrul celei de-a 92-a sesiune plenară (12-13 octombrie 2012): „53. <i>Comisia de la Veneția ia act de explicația oferită de autoritățile ungare. Comisia împărtășește pe deplin opinia că protecția datelor și accesul la</i>

		Astfel, conținutul actual al proiectului în continuare va înregistra situații în care furnizorii de informații abuziv vor refuza accesul la informația deținută, invocând că informația conține date cu caracter personal. Or, nu poate fi susținută invocarea de către autorul proiectului a caracterului învechit și lacunar al actualei Legi privind accesul la informație, nefiind aduse, prin noul proiect de lege, modificări/prevederi clare privind procedura de acces la informație.	<i>documentele oficiale sunt, a priori, interese legitime egale, ceea ce implică faptul că conflictele specifice trebuie tratate prin balansarea acestor interese de la caz la caz, iar întinderea protecției trebuie să depindă de circumstanțele specifice referitoare la cererea de acces.”</i>⁶ Raționamentele expuse <i>supra</i> au fost transpuse și în legislațiile naționale din majoritatea statelor. A se vedea în special reglementările din următoarele jurisdicții: a) Albania – <i>Legea nr. 119/2014 privind dreptul la informație</i>⁷ b) Croația – <i>Legea privind dreptul de acces la informație</i>⁸ c) Muntenegru – <i>Legea privind accesul liber la informație</i>⁹ d) Slovenia – <i>Legea privind accesul la informația publică</i>¹⁰ Nu în ultimul rând, în jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a statuat expres că nu poate exista o concluzie unică privind afectarea dreptului la respectarea vieții private prin dezvăluirea unor date cu caracter personal. Există, însă, concluzii care depind de circumstanțele fiecărui caz concret, iar la aceste concluzii pot ajunge, pe de o parte, funcționarii responsabili din cadrul autorităților publice, cărora li se solicită accesul la aceste informații, iar pe de altă parte, judecătorii de drept comun, în eventualitatea în care sunt sesizați (a se vedea HCC nr. 29/2019, § 49; HCC nr. 24/2021, §§ 63 și 67).
--	--	--	---

⁶ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdf=CDC-AD\(2012\)023-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdf=CDC-AD(2012)023-e)

⁷ A se vedea, în special, art. 17 – <https://www.rti-rating.org/wp-content/uploads/Albania.pdf>

⁸ A se vedea, în special, art. 16 – <https://www.rti-rating.org/wp-content/uploads/Croatia.pdf>

⁹ A se vedea, în special, art. 9 – <https://www.rti-rating.org/wp-content/uploads/Montenegro.pdf>

¹⁰ A se vedea, în special, art. 6 alin. (2) și (3) – <https://www.rti-rating.org/wp-content/uploads/Slovenia.pdf>

		Precizăm că odată ce divulgarea anumitor informații nu va fi conformă cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal, vom fi în prezența prejudicierii scopului legitim de protecție a datelor cu caracter personal (art. 7 alin. (1) lit. h) din proiect). Iar în partea ce vizează existența unui interes public superior în accesarea informației sunt incidente raționamentele Curții Constituționale expuse în <i>Hotărîrea nr. 29/2019</i>, §§ 52-58. În fine, divulgarea (<i>i.e.</i> prelucrarea) datelor cu caracter personal prevăzute la art. 6-9 din <i>Legea nr. 133/2011</i> poate fi efectuată doar în corespundere cu articolele respective. În caz contrar, accesul la aceste date urmează a fi limitat în temeiul art. 7 alin. (3) din prezentul proiect de lege. Or, pornind de la caracterul foarte sensibil al categoriilor speciale de date cu caracter personal, art. 6-9 din <i>Legea nr. 133/2011</i> prevăd în mod exhaustiv și limitativ cazurile de prelucrare legală a datelor respective.
103.	Suplimentar celor expuse supra, în cazul în care nu se acceptă includerea în proiect a categoriilor de date cu caracter personal care vor avea un caracter public, propunem completarea art. 7 alin. (1) lit. g) din proiect cu următorul text: „cu excepția informațiilor ce vizează activitatea profesională, legată de exercitarea atribuțiilor funcționarilor publici sau altor persoane ce activează în cadrul furnizorilor de informații, prevăzuți la art. 4 ”.	Precizare Norma privind activitatea profesională a agenților publici a fost reintrodusă la art. 7 alin. (4).
104.	Cu referire la posibilitatea depunerii verbale a cererii de acces la informații, considerăm că aceasta nu poate fi aplicabilă cazului când vor fi solicitate informații cu accesibilitate limitată, deoarece furnizorul de informații nu va putea demonstra că anume solicitantul a înaintat cererea în cauză, fiind imposibilă identificarea acestuia la momentul depunerii cererii.	Precizare Conform art. 18 alin. (4), în cazul în care informațiile ar fi cu accesibilitate limitată, solicitantul va fi îndrumat să depună o cerere în formă electronică sau scrisă.

		Astfel, propunem, completarea art. 13 alin. (1) lit. c) și alin.(2) cu următorul text: „cu excepția când sunt vizate informații publice cu accesibilitate limitată.”.	
	105.	Un alt aspect problematic care va crea confuzii la aplicarea legii este că, pe de o parte, autorul proiectului prevede la art. 7 că accesul la date cu caracter personal este limitat iar, pe de altă parte, prevede la art. 15 că solicitantul nu este obligat să motiveze sau să justifice cererea sa. În acest context, propunem completarea art. 15 alin. (3) din proiect, după cuvintele „cererea sa” cu următoarele cuvinte: „cu excepția când sunt vizate informații publice cu accesibilitate limitată.”.	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 20 din prezentul tabel.
Serviciul de Informații și Securitate	106.	Proiectul de lege definește noțiunea de „informații de interes public”, ca fiind totalitatea informațiilor deținute de o autoritate. Respectiv, informațiile date nu neapărat se pot conține într-un document, multiplicarea căruia se va remite în adresa solicitantului de informații. Corespunzător, la reglementarea mecanismului de prezentare a informațiilor către solicitant, urmează a ține cont de acest fapt. Însăși prin definițiile cuvintelor „informații” și „document”, observăm o diferență esențială în sensul sistematizării unei informații, or anume noțiunea de document înglobează în sine forma de sistematizare a datelor sau a informațiilor. Mai mult ca atât, Convenția Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale, adoptată la Tromsø la 18 iunie 2009 (în continuare – Convenția de la Tromsø) care a stat la baza elaborării proiectului de lege, operează anume cu noțiunea de „documente oficiale”, care în viziunea noastră este mult mai explicită. Astfel, cu referire la această abordare, Serviciul propune două soluții în acest sens și anume: 1)	Precizare În preliminar, a se vedea comentariile de la pct. 52 și 73 din prezentul tabel. În partea ce ține de plăți, prevederile de la art. 21 sunt suficiente pentru a acoperi cheltuielile aferente compilării informației.

		modificarea în tot textul proiectului de lege, a sintagmei „informații de interes public” cu sintagma „documente oficiale de interes public”; 2) completarea art. 19 din proiectul de lege cu prevederi care vor stabili modalitatea de achitare a serviciilor de analiză, compilare și generare a informațiilor de interes public într-un document care ulterior ar putea fi remis în adresa solicitantului și elaborarea unei grile de taxe. Or, o informație nu neapărat se conține într-un document, iar transpunerea unei informații într-un document poate să constituie o activitate suplimentară pentru salariații furnizorilor de informații, care consumă timp, în dependență de complexitatea informațiilor solicitate, și are un impact negativ asupra exercitării atribuțiilor funcționale de bază ale acestora (de exemplu, analizarea tuturor datelor conținute într-un sistem informațional de stat și prezentarea solicitantului a unei informații sistematizate, conform criteriilor solicitate de către petiționar).	
	107.	Cu referire la cazurile de limitare a accesului la informațiile de interes public, expuse în art. 7 alin. (1) din proiectul de lege, Serviciul consideră oportună transpunerea limitărilor din art. 3, paragraful 1 al Convenției de la Tromsø, dat fiind faptul că în versiunea expusă în textul Convenției de la Tromsø, limitările sunt mult mai explicit relate.	Precizare După cum este expus și în Nota informativă la prezentul proiect de lege, scopurile legitime prevăzute la art. 7 alin. (1) sunt suficient de clare și explicite, fiind în corespundere cu particularitățile normative și terminologice ale legislației naționale.
	108.	Prevederile art. 8 din proiectul de lege, în partea ce ține de demonstrarea condițiilor prevăzute la lit. a) și b), este una ambiguă și anume, nu sunt explicate criteriile conform cărora, furnizorul de informații urmează să stabilească careva măsuri pentru a evita prejudiciul care va fi cauzat prin dezvăluirea informației sau stabilirea dacă interesul public de a accesa informația prevalează ori nu, asupra prejudiciului care va fi cauzat. Nereglementarea acestui aspect va crea incertitudini la calificarea corectă a condițiilor expuse la art. 8 lit. b)	Precizare Art. 8 a fost revizuit în urma primei avizări și consultări publice.

	și c) din proiectul de lege, fapt ce ar putea genera un șir de acțiuni în instanțele de judecată pe acest criteriu. În acest sens, Serviciul consideră necesar completarea proiectului de lege cu norme ce vor stabili care sunt măsurile care urmează a fi întrunite pentru a evita prejudiciul care va fi cauzat prin dezvăluirea informației și care sunt cazurile în care interesul public de a accesa informația prevalează asupra prejudiciului care va fi cauzat.	
109.	Art. 9 alin. (2) din proiectul de lege prevede necesitatea adaptării paginilor web oficiale ale autorităților publice pentru accesarea acestora de către persoanele cu dizabilități. Serviciul susține implementarea unei asemenea practici, însă varianta expusă în proiectul de lege este una ambiguă care urmează a fi detaliată. Potrivit art. 2 din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, persoană cu dizabilități este persoana cu deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere/obstacole, pot îngreuna participarea ei deplină și eficientă la viața societății în condiții de egalitate cu celelalte persoane. În acest context, raportînd norma expusă la art. 9 alin. (2) din proiectul de lege la noțiunea prenotată, constatăm că punerea în practică a normei, va crea incertitudine la capitolul categoriilor de persoane cu dizabilități. Astfel, considerăm necesar ca art. 9 alin. (2) din proiectul de lege să fie completat cu categoriile de dizabilități, adaptarea la care urmează a fi implementată paginilor web oficiale ale autorităților publice.	Precizare Această prevedere reprezintă strict o normă de trimitere la cadrul normativ distinct, care urmează a fi instituit în contextul transpunerii <i>Directivei (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public.</i> Tocmai prin transpunerea în cadrul normativ național a acestei directive se vor asigura standardele tehnice care vor garanta accesibilitatea paginilor web, în special pentru persoanele cu dizabilități.
110.	Un element, care în timp va crea probleme în procesul de acces la informațiile de interes public, este excluderea obligativității semnării cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, atât celor	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 19 din prezentul tabel.

		depuse pe suport de hîrtie, cît și celor depuse electronic, expuse în art. 13 alin. (2) și art. 15 alin. (4) din proiectul de lege. Nesemnarea olografă a cererilor și nerespectarea cerințelor legale stabilite pentru documentele electronice (semnarea electronică) va readuce fenomenul cererilor anonime sau cel al nedeclarării identității reale a solicitantului, care la rîndul lor ar putea încuraja depunerea excesivă a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, supraîncărcînd nejustificat anumite paliere ale furnizorilor de informații. Potrivit art. 2 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, documentul electronic reprezintă – conținut în formă electronică, în special sub formă de text ori de înregistrare sonoră, vizuală sau audiovizuală, căruia i-a fost aplicată semnătura electronică sau sigiliul electronic. Dispozițiile art. 42 din același act normativ prevăd cerințele principale față de documentul electronic, una dintre cerințe este că documentul electronic trebuie să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege. Potrivit art. 72 alin. (3) din Codul administrativ, dacă se transmite în formă electronică, petiția trebuie să corespundă cerințelor legale pentru un document electronic. Astfel, obligația instituită de norma citată supra, privind corespunderea petiției electronice cerințelor legale stabilite pentru un document electronic, rezidă din necesitatea confirmării autenticității documentului și identificarea semnatarului.	
--	--	--	--

		În acest fel se asigură faptul că documentul a fost semnat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hîrtie, or, prin eliminarea obligaţiunii de semnare a cererii de comunicare a informaţiilor de interes public, ar duce la imposibilitatea identificării acesteia, precum şi imposibilitatea stabilirii cu certitudine dacă semnatarul este anume persoana numele şi prenumele căreia sunt indicate în cerere. Totodată, în activitatea Serviciului au fost atestate cazuri în care datele indicate de semnatarul declarat în cerere/petiţii nu corespundeau datelor semnatarului real sau cazuri care, în urma verificărilor, se dovedea că, de fapt, presupuşi petiţionari, datele cărora erau indicate în cerere/petiţie, fiind contactaţi, negau înaintarea cărorva petiţii în adresa instituţiei. De asemenea, excluderea obligaţiei pentru persoanele fizice şi/sau pentru anumite entităţi de la utilizarea semnăturii inclusiv electronice, denaturează însăşi conceptul de autenticitate şi integritate a cererilor înaintate. Mai mult ca atît, Curtea Constituţională, în pct. 32 din Hotărîrea nr. 25/2013 pentru controlul constituţionalităţii unor prevederi referitoare la examinarea petiţiilor anonime, stabileşte „Curtea menţionează că articolul 52 din Constituţie garantează dreptul cetăţeanului de a se adresa autorităţilor publice prin intermediul petiţiilor, formulate în numele semnatarului...”, potrivit celor indicate în pct. 41 din Hotărîrea prenotată „Curtea reţine că din redacţia articolului 52 din Constituţie rezultă cu claritate că orice petiţie urmează a fi semnată, iar petiţionarii trebuie să fie identificabili.” Astfel, în urma celor relatate la acest compartiment, Serviciul consideră oportună aplicarea procedurilor stabilite în Codul administrativ în partea ce ţine de	
--	--	---	--

		modalitatea de depunere a petițiilor, or, potrivit art. 9 alin. (1) din Codul administrativ, prin petiție, în sensul Codului, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică.	
	111.	Serviciul consideră oportună frazei „Furnizorul de informații este obligat să acorde asistența și sprijinul necesar solicitantului pentru identificarea informației.” Din art. 16 alin. (3) al proiectului de lege, or pe lângă faptul că prevederea este una neclară, se intenționează a obliga furnizorii de informații de a acorda o oarecare asistență în identificarea informației, care ulterior ar putea fi calificată ca interpretare eronată a solicitărilor sau inducere în eroare a solicitantului. Astfel, Serviciul consideră că formularea corectă a solicitărilor într-o cerere de informații de interes public, ține strict de responsabilitatea solicitantului.	Nu se acceptă Conform art. 5 § 1 din <i>Convenția de la Tromsø</i>, furnizorii de informații sunt obligați să acorde asistență solicitanților în vederea identificării informațiilor solicitate.
	112.	Art. 17 din proiectul de lege, prevede că, în cazul în care solicitantul înaintează furnizorului de informații mai multe cereri prin care solicită comunicarea acelorași informații de interes public, aceste se conexează, solicitantul urmînd să primească un singur răspuns, care trebuie să facă referire la toate cererile înaintate. Serviciul consideră irelevantă asemenea prevedere și optează pentru excluderea acesteia, or, potrivit art. 22 alin. (1) lit. b) din proiectul de lege, cererea se respinge total sau parțial în cazul în care în privința tuturor informațiilor solicitate, furnizorul a oferit un răspuns.	Precizare Art. 17 a fost revizuit, astfel încît conexarea cererilor poate fi efectuată chiar dacă se solicită diferite informații.
	113.	Cu referire la termenul de executare și soluționare a cererii privind solicitarea informației de interes public, Serviciul atenționează asupra faptului că prelungirea termenului prevăzut în art. 18 alin. (2) al proiectului de lege, pentru solicitarea unui volum mare de informații cu cel mul 10 zile, este un termen insuficient.	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 86 din prezentul tabel.

	Reieșind din cele menționate în pct. 1 al prezentului aviz, informațiile de interes public nu constituie în toate cazurile un document, care poate fi scanat/multiplicat și expediat în adresa solicitantului, chiar și în regim normal, reieșind din procedurile de înregistrare și repartizare spre executare a solicitărilor, identificarea informației solicitate și perfectarea unui răspuns, uneori cu greu se încadrează în termenul stabilit. Însă, în cazul în care se solicită un volum mare de informații și acesta urmează a fi analizată și compilată într-un document, termenul de 25 de zile, dintre care doar 18 zile lucrătoare, ar putea fi insuficient pentru oferirea unui răspuns complex la cererea solicitantului. Astfel, Serviciul propune ca termenul prevăzut la art. 18 alin. (2) al proiectului de lege, să fie majorat pînă la 15 zile. Totodată, reieșind din cele menționate la pct. 7 al prezentului aviz, Serviciul consideră oportună excluderea alin. (3) din art. 18 al proiectului de lege.	
114.	Un element nou în prezenta lege, care se propune a fi instituit, este sancționarea furnizorilor de informații, prevăzută în art. 28 intitulat „Amenda aplicată furnizorilor de informații”. Cu toate că însăși autorul proiectului de lege, în nota informativă remarcă faptul că legislația națională prevede deja mecanisme de sancționare pentru încălcarea legislației privind accesul la informație și anume art. 71 și 71/1 din Codul contravențional și art. 180 din Codul penal, autorii proiectului de lege optează pentru completarea acestuia cu norme suplimentare, care, pe lângă faptul că va constitui un mecanism mai anevoios de aplicare a sancțiunilor, practic se vor dubla normele de sancționare, creînd în acest sens confuzii în aplicarea acestora, or, potrivit art. 1 alin. (3) din Codul contravențional „Dacă în procesul aplicării unui alt act normativ se constată că prevederile acestuia contravin	Nu se acceptă Mecanismul de sancționare reglementat la Capitolul V nu reprezintă o formă de răspundere contravențională, ci o formă de răspundere administrativă, care constă în aplicarea unei amenzi pecuniare pentru anumite încălcări constatate de instanța de judecată. Astfel, din punct de vedere conceptual, acest mecanism nu este incompatibil cu prevederile <i>Codului contravențional</i>.

		principiilor stabilite în prezentul cod, se aplică prevederile prezentului cod.”. Astfel, considerăm necesară excluderea art. 28 din proiectul de lege, or anume Codul contravențional este legea care cuprinde normele de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenții și prevede procesul contravențional și sancțiunile contravenționale. Totodată, în cazul în care autorii proiectului de lege consideră că prevederile Codului contravențional nu acoperă tot spectrul de contravenții din domeniul accesului la informație, pot înainta propuneri de completare a acestuia.	
	115.	La fel, cu toate că în nota informativă se menționează că implementarea prevederilor proiectului de lege nu va necesita alocarea resurselor financiare din bugetul de stat, totuși atragem atenția asupra faptului că, din prevederile art. 9 alin. (2) al proiectului de lege reiese că, după aprobarea acesteia, paginile web oficiale ale autorităților publice trebuie să fie adaptate pentru accesarea acestora de către persoanele cu dizabilități, acțiuni care implică cheltuieli financiare din partea furnizorilor de informații. Reieșind din faptul că majoritatea furnizorilor de informații sunt autoritățile publice ale statului finanțate de la bugetul de stat și cheltuielile legate de adaptare paginilor web, vor fi puse în sarcina bugetului de stat. În acest sens, constatăm că implementarea proiectului de lege generează cheltuieli financiare suplimentare. Astfel, Serviciul consideră necesar efectuarea analizei economico-financiare cu privire la implementarea prevederilor prezentei norme, constituie o încălcare de procedură și lasă semne de întrebare privind posibilitatea implementării prevederilor date.	Precizare A se vedea comentariile de la pct. 109 din prezentul tabel.

Avocatul Poporului	116.	Examinînd proiectul ajustat al Legii privind accesul la informațiile publice, am remarcat că unele sugestii formulate în opinia inițială au fost încorporate în proiect. Totuși, insistăm în continuare asupra recomandărilor care nu și-au găsit expresie în proiectul de lege, dar pe care le considerăm semnificative: Accesul la informația publică într-un mod egal și pe înțelesul tuturor exprimată în garantarea obținerii informației în limba solicitată în cazul minorităților naționale, precum și redată prin Sistemul Braille pentru persoanele cu deficiențe de vedere. Atît dreptul oricărei persoane aparținînd unei minorități naționale de a folosi liber și fără ingerință limba sa minoritară, în privat și în public, oral și în scris, cît și dreptul de a utiliza limbajul mimico-gestual și alte moduri alternative de comunicare în calitate de mijloace de comunicare între persoane fac parte din standardele internaționale privind drepturile omului;	Precizare După cum a fost expus în sinteza precedentă, în materia accesului la informațiile de interes public sunt aplicabile standardele prescrise de <i>Convenția de la Tromsø</i>, care reprezintă o <i>lex specialis</i> în raport cu alte tratate internaționale. Astfel, pct. 56 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> prevede următoarele: „56. <i>Ca și o bună practică în multe state, dacă solicitantul care a obținut documentul nu poate avea o înțelegere de bază a conținutului acestuia, autoritățile publice sunt invitate să-l ajute în măsura în care este posibil și rezonabil. Acest lucru este în vederea asigurării concordanței cu cele expuse de Comitetul de Miniștri în Recomandarea nr. R (93) 1 cu privire la accesul efectiv la drept și la justiție pentru persoanele aflate în situație de sărăcie. Cu toate acestea, ajutorul cu înțelegerea nu implică obligația de a traduce documente sau de a furniza explicații tehnice sau juridice de înaltă specializare.</i>”. Accentuăm că nici în statele în care sunt instituite mai multe limbi oficiale (e.g. Belgia, Elveția, Canada) nu există obligația statului de a asigura traducerea informațiilor deținute în alte limbi sau formate.
	117.	Referitor la perceperea plăților pentru eliberarea informației de interes public pentru persoane aflate în incapacitate de plată, nu este solid argumentul, prezentat în Sinteza obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor, privind preluarea practicii Albaniei pe domeniu. Informația publică solicitată ar putea fi redată într-un volum mai mare de 20 de pagini, implicînd cheltuieli suplimentare pentru categoriile defavorizate ale populației. Se impune revizuirea art. 21 din proiect.	Precizare Precizăm că majoritatea statelor în general nu prevăd caracterul gratuit pentru un anumit număr de pagini. Iar în statele în care o astfel de reglementare există, numărul acestor pagini nu depășește 20 de pagini. Cu titlu de exemplu, în România pentru absolut fiecare pagină furnizorul de informații poate percepe o plată de pînă la 0,05% din salariul minim pe economie calculat per pagină. În 2023, salariul minim pe economie în România este 3000 de lei românești, iar

			0,05% din această sumă constituie 1,5 lei românești (i.e. circa 6 lei moldovenești per o pagină).¹¹ În Estonia primele 20 de pagini sunt gratuite, însă fiecare pagină adițională este contra o plată de 0,19 Euro (i.e. 3,80 lei moldovenești per o pagină).¹² Adițional, caracterul gratuit al primelor 20 de pagini este prevăzut și de <i>Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei</i>.¹³ Astfel, instituirea caracterului gratuit pentru primele 20 de pagini, precum și plata de 1 leu moldovenesc pentru fiecare pagină adițională, constituie una din cele mai progresive practici în această materie, care, de altfel, este transpusă de la art. 83 alin. (5) din <i>Codul administrativ</i>.
Procuratura Generală	118.	Conform dezideratelor art.9 alin.(2) din proiectul de Lege supus avizării ”Paginile web oficiale ale autorităților publice trebuie să fie adaptate în modul prevăzut de lege, pentru accesarea acestora de către persoanele cu dizabilități”. Studiul proiectului de Lege avizat a relevat lipsa prevederilor de instituire a unui ansamblu de măsuri de adaptare a paginilor web, conform necesităților persoanelor cu dizabilități. În scopul respectării principiului de claritate și previzibilitate a proiectului de Lege avizat, privind criteriile de corespundere a paginilor web oficiale ale autorităților publice pentru accesarea acestora de către persoanele cu dizabilități, propunem coroborarea	Precizare A se vedea comentariile de la pct. 109 din prezentul tabel.

¹¹ Art. 18 alin. (5) din *Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public*:

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/34417>

¹² Art. 25 alin. (2) din *Legea informației publice*:

<https://www.rti-rating.org/wp-content/uploads/Estonia.pdf>

¹³ Art. 10 alin. (1) din *Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei*: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=en>

		prevederilor proiectului cu prevederile art.25 alin.(4) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități și completarea art.9 alin.(2) cu sintagma „în conformitate cu liniile directoare internaționale în materie de accesibilitate”.	
	119.	La art.13 alin.(l) lit. c), în vederea exprimării corecte și corespunderii cu prevederile art.73 alin.(6) din Codul administrativ nr. 116/2018, opinăm pentru substituirea cuvântului „depusă” cu cuvântul „formulată”.	Se acceptă parțial Cuvântul „ <i>depusă</i> ” este substituit cu cuvântul „ <i>adresată</i> ”.
	120.	Cu referire la art.18 alin.(3), considerăm necesar de menționat dezideratele art.17 din proiectul de Lege supus avizării, care stipulează că, "În cazul în care solicitantul înaintează furnizorului de informații mai multe cereri, furnizorul poate să le conexeze și să ofere solicitantului un singur răspuns, care va face referire la toate cererile înaintate ”. Astfel, în vederea respectării dreptului de acces la informațiile publice ale persoanelor fizice și juridice, dar și acordarea furnizorului de informații a termenului necesar pentru a furniza informația completă, considerăm judicios ca în cazul conexării cererilor, termenul de examinare și soluționare să curgă de la data înregistrării ultimei cereri înaintate de solicitant. Pe cale de consecință, opinăm pentru substituirea la art. 18 alin. (3) a cuvântului „primei” cu cuvântul „ultimei”.	Nu se acceptă O astfel de abordare va genera abuzuri din partea furnizorilor de informații și va extinde semnificativ termenele de examinare și soluționare a cererilor.
Camera Notarială	121.	Camera Notarială susține excluderea notarilor din categoria furnizorilor de informații, iar în partea ce ține de calificarea organului de autoadministrare a notarilor drept furnizori de informații face următoarele precizări. Proiectul de lege atribuie calitatea de furnizori de informații asociațiilor profesionale și organelor de autoadministrare ale profesiilor din sectorul justiției. Legile speciale care reglementează modul de organizare a profesiilor juridice conexe justiției operează cu	Se acceptă Prevederea se completează cu sintagma „ <i>constituite prin lege</i> ”.

		noțiuni diferite (organ de autoadministrare, asociație profesională, organizație profesională): - art. 43 alin. (1) și alin. (3) din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor: Camera Notarială este organul de autoadministrare al notarilor, organizație profesională, înființată în temeiul legii; - art. 35 alin. (1) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură: Uniunea Avocaților este organul de autoadministrare al avocaților, persoană juridică cu patrimoniu și buget propriu; - art. 40 alin. (1) din Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești: Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești este o asociație profesională necomercială din care fac parte toți executorii judecătorești; - art. 10 alin. (1) din Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați: Uniunea administratorilor autorizați este o organizație profesională necomercială, cu personalitate juridică, care îi întrunește pe toți administratorii autorizați în condițiile prezentei legi. Reprezentanții profesiilor juridice sunt în drept de a fi membri și în alte asociații profesionale, pe principii benevole, decât organul de autoadministrare constituit prin lege (ex. art. 10 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 69/2016 – dreptul notarului de a se asocia în cadrul unor asociații obștești, art. 33 din Legea nr. 1260/2002 – dreptul avocaților de a se asocia, pe principii benevole, conform legislației cu privire la organizațiile necomerciale, în asociații profesionale locale, centrale și internaționale). Urmînd intenția autorului de a atribui calitatea de furnizori de informații organelor de autoadministrare a profesiilor juridice, inclusiv sub forma asociațiilor profesionale, se impune precizarea că se va referi la asociațiile profesionale constituite prin lege. Se propune completarea la art. 4 lit. g) cu cuvîntul	
--	--	---	--

		„constituite prin lege” după sintagma „asociațiile profesionale”. De altfel, va rezulta că vor fi obligați să furnizeze informații publice toate asociațiile profesionale ai căror membri sunt reprezentanți ai profesiilor juridice și care nu îi includ pe toți avocații/notarii și nu îndeplinesc sarcina de autoadministrare și reprezentare a profesiei.	
122.	Transpunerea de către autor a noțiunii din art. 5 pct. 36 ²) din Codul Fiscal – activitate profesională în sectorul justiției nu este cea mai potrivită pentru desemnarea organelor de autoadministrare ale profesiilor din sectorul justiției. Sugerăm utilizarea noțiunii de „profesii juridice conexe justiției” sau „profesii liberale din sectorul justiției”.	Nu se acceptă Legislația națională nu operează cu termenii „profesii juridice” sau „profesii liberale”.	
123.	Proiectul de lege a păstrat conceptul noțiunii de „informații publice” semnificînd toate informațiile înregistrate în orice formă și deținute de furnizorul de informație, elementul esențial care determină faptul că o anumită informație este publică constă în deținerea acesteia de către furnizorul de informații. În lumina prevederilor art. 3 din proiectul de lege, toate informațiile deținute de Camera Notarială vor reprezenta informații publice (date personale ale notarilor: ex. data și anul nașterii, date privind starea de sănătate din certificatele medicale prezentate de notari sau angajați, date din actele de identitate ale copiilor acestora). Nu toate informațiile deținute de Camera Notarială pot fi raportate interesului public pentru care se desfășoară activitate notarială, după cum indică autorul proiectului, și respectiv aceste informații nu pot fi calificate din start ca fiind publice. Se impune o delimitare clară dintre informațiile deținute de furnizorul de informații care pot fi considerate publice și care nu pot fi astfel raportate.	Nu se acceptă Art. 1 § 2 (b) din <i>Convenția de la Tromsø</i> operează cu o definiție de generalitate absolută a documentelor oficiale în privința cărora orice persoană poate solicita accesul: „documente oficiale” înseamnă toate informațiile înregistrate în orice formă, elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice”. Referitor la această definiție, pct. 11 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> precizează următoarele: „11. Paragraful 2, sub-paragraful b specifică domeniul de aplicare al Convenției prin definirea noțiunii „documentelor oficiale” în sensul prezentei Convenții. Aceasta este o definiție foarte largă: „documente oficiale” sunt considerate a fi orice informații elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice, care sunt înregistrate pe orice suport fizic, indiferent de forma sau formatul acestuia (texte scrise, informații înregistrate pe o bandă sonoră sau audiovizuală, fotografii, e-mailuri, informații	

		<i>stocate în format electronic, cum ar fi baze de date electronice, etc.).”.</i> Prin urmare, în strictă conformitate cu prevederile imperative ale <i>Convenției de la Tromsø</i>, definiția „<i>informațiilor de interes public</i>” este redată cu generalitate absolută, i.e. toate informațiile înregistrate și deținute de furnizorii de informații. În partea ce ține de datele cu caracter personal ale notarilor, accesul la aceste informații urmează a fi limitat în conformitate cu art. 7.
124.	Deși, proiectul de lege stabilește în art. 7 scopurile legitime care pot constitui temei pentru limitarea accesului la informațiile publice (lit. g) – date cu caracter personal), art. 8 concretizează aplicabilitatea acestuia doar la întrunirea cumulativă a 2 condiții: a) dezvăluirea informației poate prejudicia unul din scopurile legitime prevăzute la art. 7 alin. (1) și b) prejudiciul care poate fi cauzat prin dezvăluirea informației prevalează asupra interesului public în accesarea informației. În condițiile în care, proiectul de lege nu impune motivarea sau justificarea cererii de comunicare a informațiilor publice, va fi dificil a aprecia interesul public în accesarea informației, deoarece nu se cunosc pentru ce sunt acestea necesare. În consecință, principiile statuate în evaluarea posibilității de limitare a accesului la informațiile publice devin neclare în aplicare.	Precizare A se vedea comentariile de la pct. 20 și 84 din prezentul tabel.
125.	Reglementînd o formă de acces la informațiile publice – transparența proactivă, în temeiul art. 9, se impune publicarea din oficiu pe pagina web oficială a Camerei Notariale, a bugetului, datelor privind persoanele juridice cărora le este transmisă o parte din funcțiile autorității publice, datele privind achizițiile publice etc. Se va reține că organele de	Precizare Art. 9 alin. (1) este opozabil doar autorităților publice.

		autoadministrare a profesiilor juridice conexe justiției nu sunt finanțate din fonduri publice, ci din contribuțiile achitate de către membrii săi, motiv pentru care este îndoielnică calificarea informațiilor privind modul de utilizare a bugetului astfel format drept publice și stabilirea interesului general căruia îi servesc. Camera Notarială asigură publicarea acestor categorii de informații persoanelor îndreptățite a cunoaște cum se gestionează bugetul Camerei Notariale, membrilor săi.	
	126.	Reglementând atribuțiile autorităților publice în monitorizarea și controlul implementării legii, se va reține art. 32 din proiect, care indică asupra autorităților publice prevăzute la art. 30 alin. (2), însă art. 30 din proiectul dat conține un alineat unic.	Se acceptă Norma a fost ajustată.
Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova	127.	Pe segmentul raporturilor juridice supuse reglementării Uniunea atenționează, că reglementarea propusă la art. 3 din proiect, prin care se instituie cercul informației publice este excesiv de îndrăzneță, lipsită de analiză semantică și o conștientizare a efectelor ce pot surveni. În sensul definiției propuse înțelegem, că la categoria informațiilor publice atribuim o referință, o compunere sau chiar corespondența dintre angajații entității, odată ce este înregistrată în format electronic. La caz se conturează o alunecare pe segmentul bizarului și se ignoră claritatea limitelor de reglementare a relației sociale.	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 123 din prezentul tabel.
	128.	În aceeași ordine de idei reglementările propuse la art. 4 lit. g) din proiect nu satisfac exigențele consacrate în principiul coerenței din Legea privind actele normative. Ne referim la faptul, că în corespundere cu dispoziția art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la administratorii autorizați Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova nu este o instituție publică. În sensul expus Uniunea nu poate fi furnizoare de informație publică. Acest fapt este confirmat și de analiza reglementărilor analogice în țările europene –	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 74 din prezentul tabel.

		ex. Germania, România – unde uniunile profesiilor conexe justiției nu sunt subiecte a legii cu privire la accesul la informație.	
	129.	Ignorarea obiecțiilor formulate anterior ne determină să reiterăm, că o cerere ne semnată nu întrunește elementele constitutive a actului juridic și, în consecință, nu produce efecte juridice. Instituirea unei astfel de practici va încuraja înaintarea cererilor anonime sau înaintarea unor cereri de către unele persoane din numele altor persoane, fără ca ultimele să fie în cunoștință de cauză. În sensul expus reglementările conținute în Codul administrativ cu referire la forma și conținutul petiției reprezintă o formă mai reușită de reglementare a relațiilor sociale vizate. Pe de altă parte, exprimăm opțiunea, că pretinderea informației de interes public urmează, cîtuși de puțin, să fie justificată și argumentată, și acest fapt nu trebuie privit ca un impediment birocratic, ci ca o modalitate de stabilire a cercului de informație necesar, care, în ultimă instanță, va contribui la soluționarea eficientă a cererii. Într-o altă ordine de idei se conturează concluzia, că autorii proiectului de Lege la elaborarea textului au reieșit din buna credință a solicitanților de informație de interes public. Totodată, atît situația din țară cît și situația internațională ne demonstrează, că nu de fiecare dată solicitanții de informație de interes public au intenții de bună credință. Considerăm, că urmează să luăm în calcul și situația cînd o persoană, utilizînd calculatorul, va avea posibilitatea din numele său sau din numele terțelor persoane să bombardeze o instituție cu solicitări, la care, instituția va fi obligată să mobilizeze personal pentru a face copii sau să scaneze acte pentru a oferi informația solicitată. Și această posibilitate va fi oferită prin dispoziție legală. În oglinda celor expuse Uniunea consideră rezonabil de a propune revenirea la analiza efectelor pasibile de a	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 19 și 20 din prezentul tabel.

		fi produse de reglementările propuse la art. 3, 4 lit. g), art. 12 alin. (3) și art. 13 alin. (2) din Proiectul de Lege privind accesul la informațiile de interes public. În viziunea noastră obligarea solicitanților de a semna cererile și de a motiva necesitatea prezentării informației va oferi un accent de seriozitate procesului de interacțiune între solicitanți și instituțiile publice.	
Freedom House în Moldova	130.	Actualul proiect de lege elaborat de Ministerul Justiției ar veni, în opinia autorului, să confirme adeziunea Republicii Moldova la standardele europene și internaționale privind accesul la informațiile de interes public. Constatăm cu regret că, propunerile noastre nu au fost luate în considerare la definitivarea acestuia urmare a procedurii de avizare la care a fost supus. În acest context, Freedom House în Moldova reiterează recomandările expediate anterior și anume: 1. Introducerea noțiunii de „date cu caracter personal de interes public” care se referă la informații privind: bunurile și interesele personale, conflictele de interese, pregătirea și cariera profesională, activitatea administrativă și modul de îndeplinire a sarcinilor și îndatoririlor, gestionarea proprietății și/sau a banilor publici, finanțarea partidelor politice, măsurile penale și/sau contravenționale coercitive care vizează persoana publică, persoanele care exercită funcții publice, beneficiarii efectivi sau faptele de interes public în care a fost implicată persoana respectivă. Varianta de proiect de lege propusă nu conține o astfel de noțiune, fapt pentru care reiterăm propunerea noastră;	Se acceptă parțial Pentru a asigura o claritate maximă pentru furnizorii de informații privind datele cu caracter personal la care accesul, <i>ab initio</i>, nu poate fi limitat – la art. 7 alin. (4) va fi reintrodusă prevederea privind datele cu caracter personal referitoare la activitatea profesională a agenților publici (care se regăsea inițial în prezentul proiect de lege): „Este interzisă limitarea accesului la informațiile de interes public care constituie date cu caracter personal referitoare la activitatea profesională a agenților publici, în sensul Legii integrității nr. 82/2017, inclusiv: a) numele și prenumele; b) funcția; c) studiile; d) experiența profesională; e) sancțiunile disciplinare nestinse; f) salariul.”. Această prevedere ține cont, în special, de raționamentele statuate în <i>Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor (AEPD) cu privire la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (2009/C 2/03)</i>. Se va reține că noțiunea „inclusiv”, denotă faptul că enumerarea prevăzută la lit. a)-f) nu este una

		exhaustivă, ci indicativă. Or, pot exista alte date cu caracter personal care derivă din activitatea profesională a unui agent public. De exemplu, datele de contact de serviciu ale agentului public (e-mailul, telefonul, biroul, etc.); informațiile cu privire la programul de lucru al agentului public; informațiile cu privire la bunurile (corporale sau incorporale), serviciile, favorurile, invitațiile sau orice alt avantaj oferit unui agent public în legătură cu exercitarea funcțiilor sale profesionale (<i>i.e.</i> regimul juridic al cadourilor); etc. În altă ordine de idei, reiterăm cele expuse și în Sinteza anterioară (la pct. 357) – noțiunea de „<i>date cu caracter personal de interes public</i>”, precum a fost propusă la pct. 7 din proiectul de lege nr. 497 din 7 decembrie 2020 din Parlamentul Republicii Moldova (devenit nul conform <i>Dispoziției nr. 6 din 10 august 2021</i>)¹⁴, nu poate fi încorporată în prezentul proiect de lege. Or, proiectul de lege elaborat de Ministerul Justiției abordează conceptual diferit aspectul legat de accesul la datele cu caracter personal deținute de furnizorii de informații – în corespundere cu reglementările <i>Convenției de la Tromsø</i> și constatările Curții Constituționale din <i>HCC nr. 29/2019</i> (§ 49 în coroborare cu §§ 52-58)¹⁵, care au fost reiterate la nivel de jurisprudență constantă prin <i>HCC nr. 3/2020</i> (§§ 66
--	--	---

¹⁴ Proiectul de lege nr. 497 din 7 decembrie 2020 cu privire la modificarea unor acte legislative (Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație – art. 2, 4, 5 ș.a.; Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare – art. 2; ș.a.) – <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/5354/language/ro-RO/Default.aspx>

¹⁵ Hotărîrea Curții Constituționale nr. 29/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 16 alin. (9) din Legea nr. 180 din 26 iulie 2018 privind declararea voluntară și stimularea fiscală (accesul la informațiile privind declararea voluntară a bunurilor), § 49 în coroborare cu §§ 52-58: https://www.constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/h_29_2019_106g_2019_rou.pdf

			și 67)¹⁶, <i>HCC nr. 24/2021</i> (§§ 65-68)¹⁷, precum și <i>HCC nr. 33/2021</i> (§§ 66-69)¹⁸. Atragem atenția că, în corespundere cu prevederile <i>Convenției de la Tromsø</i> și jurisprudența Curții Constituționale expusă <i>supra</i>, prevederile proiectului de lege elaborat de Ministerul Justiției sunt, a priori, mai favorabile în vederea asigurării efective a dreptului de acces la informațiile de interes public ce ar constitui date cu caracter personal – fiind instituite garanții și standarde mult mai înalte în acest sens. <i>Per a contrario</i>, prevederile propuse în proiectul de lege nr. 497 din 7 decembrie 2020 nu numai că sunt mai restrictive în acest sens, dar – mai important – nu corespund prevederilor imperative ale <i>Convenției de la Tromsø</i>. Mai grav, acestea sunt neconforme cu jurisprudența constantă a Curții Constituționale. În continuare vom elucida detaliat deficiențele normelor propuse în proiectul de lege nr. 497 din 7 decembrie 2020, sub 3 aspecte de critică: I. Neconformitatea normelor propuse cu art. 1 § 2 (b) din <i>Convenția de la Tromsø</i>; II. Neconformitatea normelor propuse cu jurisprudența constantă a Curții Constituționale din hotărârile nr. 29/2019, nr. 3/2020, nr. 24/2021 și nr. 33/2021. III. Neconformitatea normelor propuse cu art. 2 § 1 și art. 5 § 3 din <i>Convenția de la Tromsø</i>;
--	--	--	---

¹⁶ Hotărîrea Curții Constituționale nr. 3/2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 4 alin. (2), 7 alin. (2) lit. c), 8 alin. (1) și 11 alin. (1) pct. 3) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (accesul la informațiile cu caracter personal), §§ 66 și 67:

https://www.constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/h_3_2021_118_2020_rou.pdf

¹⁷ Hotărîrea Curții Constituționale nr. 24/2021 privind controlul constituționalității articolului 129 punctul 19) din Codul fiscal (definiția „secretului fiscal”), §§ 65-68:

https://www.constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/h_24_2021_39a_2021_rou.pdf

¹⁸ Hotărîrea Curții Constituționale nr. 33/2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 17 alineatele (1), (2) și (3) din Codul vamal (furnizarea informațiilor de organul vamal), §§ 66-69: https://www.constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/h_33_2021_115g_2021_rou.pdf

			I. Neconformitatea normelor propuse cu art. 1 § 2 (b) din Convenția de la Tromsø Pct. 5 din proiectul de lege nr. 497 din 7 decembrie 2020, propune următoarea definiție a noțiunii de „informație de interes public”: <i>„În sensul prezentei legi, prin informație de interes public se înțelege orice informație și/sau conținut, inclusiv datele cu caracter personal, care sunt de interes public, indiferent de suportul de stocare (pe hârtie, în format electronic sau în orice alt format), documentate și/sau nedocumentate, deținute de către furnizorii de informații. Orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de interes public a informației se interpretează în folosul acordării statutului de interes public, dacă furnizorul de informații nu dovedește altfel.”.</i> Din această definiție reiese că autorii proiectului limitează aplicabilitatea Legii privind accesul la informație doar în privința datelor cu caracter personal care ar fi de „interes public”. În acest sens, la pct. 7 din proiectul nr. 497, autorii introduc nemijlocit definiția expresă a „datelor cu caracter personal de interes public”, în care enumeră în mod exhaustiv și limitativ categoriile datelor incidente: <i>„În sensul prezentei legi, precum și altor acte normative, prin date cu caracter personal de interes public se înțelege datele cu caracter personal care vizează averile și interesele personale, inclusiv conflictelor de interese, pregătirea și parcursul profesional, activitatea administrativă și modul de exercitare a sarcinilor și atribuțiilor de serviciu, gestionare a proprietăților și/sau a banilor publici, finanțarea partidelor politice, măsurile de constrângere în ordine penală și/sau contravențională în care sunt vizați: persoana publică, persoana care exercită funcții</i>
--	--	--	--

			publice, beneficiarii efectivi sau a faptelor de interes public în care a fost implicată persoana.”. Deci, conform autorilor proiectului, conceptul de „informație de interes public” include, în exclusivitate, numai datele cu caracter personal enumerate exhaustiv <i>supra</i>. O astfel de abordare este într-o vădită neconcordanță cu prevederile imperative ale Convenției de la Tromsø. Or, art. 1 § 2 (b) din <i>Convenție</i> operează cu o definiție de generalitate absolută a documentelor oficiale¹⁹ în privința cărora orice persoană poate solicita accesul: „”documente oficiale” înseamnă toate informațiile înregistrate în orice formă, elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice”. Referitor la această definiție, pct. 11 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> precizează următoarele: „11. Paragraful 2, sub-paragraful b specifică domeniul de aplicare al Convenției prin definirea noțiunii „documentelor oficiale” în sensul prezentei Convenții. Aceasta este o definiție foarte largă: „documente oficiale” sunt considerate a fi orice informații elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice, care sunt înregistrate pe orice suport fizic, indiferent de forma sau formatul acestuia (texte scrise, informații înregistrate pe o bandă sonoră sau audiovizuală, fotografii, e-mailuri, informații stocate în format electronic, cum ar fi baze de date electronice, etc.).”.
--	--	--	---

¹⁹ Referitor la noțiunea de „document oficial” prevăzută în Convenția de la Tromsø, precum și noțiunea de „informație publică” prevăzută în prezentul proiect de lege, a se vedea comentariile de la pct. 225 din prezentul tabel.

			Mai important, pct. 16 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> statuează fără echivoc următoarele: „16. Documentele care conțin date personale cad sub incidența prezentei Convenții. Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal din 28 ianuarie 1981 (ETS nr. 108) nu interzice, în principiu, accesul persoanelor terțe la documentele oficiale care conțin date personale. Cu toate acestea, atunci când accesul la astfel de documente este oferit, utilizarea datelor personale conținute în acestea este reglementată de Convenția nr. 108.”. Cu alte cuvinte, domeniul de aplicare al Convenției de la Tromsø se resfrînge asupra tuturor datelor cu caracter personal deținute de autoritățile publice – chiar și cele mai sensibile. Din acest considerent, enumerarea exhaustivă și limitativă a datelor personale care cad sub incidența noțiunii de „informație de interes public”, este conceptual inacceptabilă și contravine direct cu art. 1 § 2 (b) din Convenția de la Tromsø. Atragem atenția că proiectul elaborat de Ministerul Justiției propune o definiție de maximă generalitate a informațiilor de interes public, care transpune, <i>ad litteram</i>, definiția din <i>Convenția de la Tromsø</i>: „Informațiile de interes public sunt toate informațiile înregistrate în orice formă (pe hîrtie, în formă electronică sau orice alt format), deținute de furnizorii de informații.”. Astfel, conform acestei definiții, prin „informații de interes public” urmează a fi înțelese toate datele cu caracter personal deținute de furnizorii de informații (chiar și cele mai sensibile). În același timp, se va reține faptul că în conformitate cu art. 3 § 1 (f), coroborat cu art. 3 § 2 din <i>Convenția de</i>
--	--	--	--

		la Tromsø, autoritățile urmează să limiteze accesul la datele cu caracter personal numai atunci când divulgarea acestora ar prejudicia viața privată a persoanelor, iar interesul public nu ar prevala prejudiciul cauzat prin această divulgare. Pct. 38 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> concretizează că, în acest sens, pot fi stabilite restricții exprese în legile speciale (<i>i.e.</i> scutiri necondiționate pentru informații extrem de sensibile), iar în alte cazuri – efectuarea „testului prejudiciului” și a „balansării intereselor” în fiecare caz particular. Astfel, în strictă corespundere cu prevederile <i>Convenției</i>, conform art. 7 din proiectul elaborat de Ministerul Justiției, limitarea accesului la datele cu caracter personal va putea fi realizată numai în două cazuri alternative: 1) dacă există o restricție reglementată expres de lege (<i>e.g.</i> actele de stare civilă, secretul profesional, etc.); 2) în cazul în care nu există o restricție reglementată expres de lege – prin aplicarea și satisfacerea criteriului proporționalității limitării, prevăzut la art. 8, în strictă coroborare cu criteriile imperative statuate de Curtea Constituțională în <i>HCC nr. 29/2019</i>, paragrafele §§ 52-58: a) contribuția informației solicitate la o dezbatere de interes public; b) gradul de notorietate a persoanei/persoanelor afectate de informația solicitată; c) conținutul, forma și consecințele publicării informației; d) alte criterii relevante pentru cazul pe care îl examinează.
--	--	--

			Atragem atenția că tocmai o astfel de abordare este prezentă în statele cu cel mai înalt indice în materia accesului la informațiile de interes public: a) Albania – <i>Legea nr. 119/2014 privind dreptul la informație</i>²⁰ b) Croația – <i>Legea privind dreptul de acces la informație</i>²¹ c) Muntenegru – <i>Legea privind accesul liber la informație</i>²² d) Slovenia – <i>Legea privind accesul la informația publică</i>²³ II. Neconformitatea normelor propuse cu jurisprudența constantă a Curții Constituționale din hotărârile nr. 29/2019, nr. 3/2020, nr. 24/2021 și nr. 33/2021 În aceeași ordine de idei, urmează a fi reținut faptul că enumerarea expresă și limitativă a datelor cu caracter personal care ar cădea sub incidența prezentei legi, precum și, <i>per a contrario</i>, restricționarea absolută a accesului la alte date personale (<i>i.e.</i> care nu s-ar regăsi în enumerarea exhaustivă de la pct. 7 din proiectul nr. 479), este într-o vădită disonanță conceptuală cu constatările Curții Constituționale, care a statuat la nivel de principiu jurisprudențial faptul că între dreptul la respectarea vieții private, pe de o parte, și dreptul de acces la informații, pe de altă parte, nu poate exista o ierarhie <i>a priori</i> – aceste drepturi merită un respect egal. În special, Înalta Curte a statuat că nu poate exista o concluzie unică privind afectarea dreptului la respectarea vieții private prin dezvăluirea unor
--	--	--	---

²⁰ A se vedea, în special, art. 17 – <https://www.rti-rating.org/wp-content/uploads/Albania.pdf>

²¹ A se vedea, în special, art. 16 – <https://www.rti-rating.org/wp-content/uploads/Croatia.pdf>

²² A se vedea, în special, art. 9 – <https://www.rti-rating.org/wp-content/uploads/Montenegro.pdf>

²³ A se vedea, în special, art. 6 alin. (2) și (3) – <https://www.rti-rating.org/wp-content/uploads/Slovenia.pdf>

		date cu caracter personal. Există, însă, concluzii care depind de circumstanțele fiecărui caz concret, iar la aceste concluzii pot ajunge, pe de o parte, funcționarii responsabili din cadrul autorităților publice, cărora li se solicită accesul la aceste informații, iar pe de altă parte, judecătorii de drept comun, în eventualitatea în care sunt sesizați (a se vedea <i>HCC nr. 29/2019</i>, § 49; <i>HCC nr. 24/2021</i>, §§ 63 și 67). În acest sens, <i>HCC nr. 29/2019</i> este de o importanță deosebită, deoarece, în aceasta, Curtea Constituțională a statuat criteriile care urmează a fi aplicate la punerea în balanță a drepturilor concurente: a) contribuția informației solicitate la o dezbatere de interes public; b) gradul de notorietate a persoanei/persoanelor afectate de informația solicitată; c) conținutul, forma și consecințele publicării informației; d) alte criterii relevante pentru cazul pe care îl examinează. Prin urmare, definiția „informațiilor de interes public” și a „datelor cu caracter personal de interes public”, prevăzute la pct. 5 și 7 din proiectul de lege nr. 497 din 7 decembrie 2020, sunt vădit neconforme cu jurisprudența Curții Constituționale și comportă riscul de a fi declarate neconstituționale. Or, prin exceptarea de sub incidența legii a tuturor datelor cu caracter personal care nu se regăsesc în enumerarea oferită de autori la pct. 7, este instituită o ierarhie <i>a priori</i> între drepturile concurente – <i>i.e.</i> prioritatea dreptului la respectarea vieții private în raport cu dreptul de acces la informațiile publice. Prin urmare, este imposibilă, <i>ab initio</i>, balansarea drepturilor concurente conform criteriilor enunțate de
--	--	---

		Curtea Constituțională în <i>HCC nr. 29/2019</i>. Or, din start majoritatea datelor cu caracter personal deținute de autoritățile publice nu vor cădea sub incidența legii. Atenționăm că în <i>HCC nr. 3/2021</i>, Curtea Constituțională, pronunțându-se asupra unor norme din <i>Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație</i> care se referă la prevederile privind limitarea accesului în vederea protecției datelor cu caracter personal, a statuat următoarele: „63. Prin urmare, Curtea observă că nici prevederile articolului 8 alin. (1) din <i>Legea privind accesul la informație</i> nu prezintă vreo problemă de ordin constituțional, de vreme ce permit efectuarea testului de proporționalitate, potrivit articolului 54 din <i>Constituție</i>. [...] 66. Așadar, <i>autoritățile și instituțiile publice care furnizează informațiile atribuite datelor cu caracter personal sunt obligate să creeze condiții care ar asigura protecția acestor date, cu respectarea principiilor și a criteriilor de punere în balanță stabilite de Curte în Hotărârea nr. 29 din 12 decembrie 2019. Respingerea solicitării de a furniza datele cu caracter personal trebuie să fie proporțională și justificată prin scopurile legitime prevăzute de articolul 54 alin. (2) din Constituție.</i>”. În fine, pentru întemeierea argumentelor expuse supra, reproducem mai jos și constatările esențiale din <i>HCC nr. 24/2021</i>, prin care Înalta Curte s-a pronunțat asupra noțiunii de „secret fiscal” din <i>Codul fiscal</i>: „63. [...] pot exista informații care, deși nu pot fi dezvăluite pentru că s-ar realiza, astfel, un scop legitim, la o punere în balanță, ele trebuie să fie dezvăluite, pentru că confidențialitatea lor nu are o pondere mai mare decât necesitatea asigurării accesului la
--	--	--

			informații. Totuși, concluziile depind de circumstanțele factuale și juridice ale fiecărui caz, iar la aceste concluzii pot ajunge, pe de o parte, funcționarii responsabili din cadrul organelor fiscale, cărora li se solicită accesul la aceste informații, iar pe de altă parte, judecătorii de drept comun, în eventualitatea în care sunt sesizați în privința unui refuz al funcționarilor de a asigura accesul la informații. [...] 67. În aceste condiții, Curtea menționează că organele fiscale și instanțele de judecată trebuie să evalueze cererile de furnizare a unor informații în funcție de circumstanțele factuale și juridice ale fiecărui caz concret, verificând dacă aceste informații nu urmăresc niciun scop legitim și pot fi comunicate, dacă informațiile solicitate reprezintă un secret fiscal care nu poate fi divulgat, deoarece urmăresc realizarea scopurilor legitime prevăzute de articolul 54 din Constituție, și dacă nu există o ingerință disproporționată în dreptul de acces la informație. Această evaluare se face prin punerea în balanță a drepturilor și intereselor concurente și prin asigurarea unui echilibru corect între aceste principii, pornind de la criteriile și raționamentele menționate în Hotărârea nr. 29 din 12 decembrie 2019. 68. Rezumînd cele enunțate supra, Curtea conchide că articolul 129 punctul 19) din Codul fiscal este constituțional, în măsura în care organele fiscale și instanțele de judecată pot verifica, la examinarea cazurilor privind accesul la informații, existența unui scop legitim pentru îngrădirea accesului la informațiile care constituie secret fiscal și pot pune în balanță principiile concurente.”.
--	--	--	---

			III. Neconformitatea normelor propuse cu art. 2 § 1 și art. 5 § 3 din Convenția de la Tromsø O altă deficiență a proiectului de lege nr. 479 din 7 decembrie 2020 constă în faptul că acesta propune instituirea unui regim juridic preferențial în realizarea dreptului de acces la informații pentru reprezentanții mass-media. O astfel de abordare este contrară cu art. 2 § 1 și art. 5 § 3 din <i>Convenția de la Tromsø</i>. Art. 2 § 1 din Convenția de la Tromsø prevede următoarele: <i>„1. Orice parte va garanta dreptul oricărei persoane, fără a o discrimina sub vre-un motiv, de a beneficia de acces la documentele oficiale deținute de autoritățile publice, la solicitare.”.</i> Referitor la acest paragraf, <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> statuează următoarele: <i>„17. Convenția oferă „oricărei persoane” dreptul de a avea acces la documentele oficiale, indiferent de motivele și intențiile lor. Deși prevederile Convenției sunt de o deosebită importanță pentru jurnaliști, deoarece le oferă instrumentele necesare pentru a-și exercita rolul de „câine de pază” în privința bunei funcționări a instituțiilor publice – un rol crucial într-o societate democratică, care a fost recunoscut deplin de către jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului – Convenția nu face nicio distincție între aceștia și alți indivizi.”.</i> Art. 5 § 3 din <i>Convenția de la Tromsø</i>, la rândul său, prevede următoarele: <i>„3. Solicitățile accesului la documente oficiale vor fi tratate în mod egal.”.</i>
--	--	--	--

		Referitor la acest paragraf, <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> statuează următoarele: „48. Paragraful 3 prevede că solicitările accesului la documente oficiale trebuie să fie tratate în mod egal. În calitate de regulă, solicitările trebuie soluționate în ordinea primirii. Nici o distincție în această privință nu trebuie făcută pe baza naturii solicitării sau a statutului solicitantului.”. Reglementările <i>Convenției de la Tromsø</i>, expuse <i>supra</i>, instituie principiul egalității dreptului de acces la informații. Orice persoană, indiferent de motivul, intenția sau scopul solicitării sale, are dreptul de a avea acces la informațiile de interes public în mod egal, beneficiind de totalitatea garanțiilor legislative în acest sens. Or, informațiile deținute de către autoritățile publice nu sunt colectate sau create pentru beneficiul unor categorii restrânse de subiecți, ci pentru beneficiul întregului public și al fiecărui individ în parte. Acest principiu este reținut plenar și din perspectiva dreptului comparat. Or, nici un stat parte la <i>Convenția de la Tromsø</i> nu oferă un tratament preferențial jurnaliștilor. Astfel, în contextul reglementărilor și standardelor internaționale, precum și în contextul dreptului comparat în materie, instituirea unor regimuri preferențiale pentru categorii de persoane care nu sunt defavorizate material, fizic sau psihic, comportă riscul să fi declarate neconstituționale – prin prisma art. 16 din <i>Constituție</i> [Egalitatea] în coroborare cu art. 34 din <i>Constituție</i> [Dreptul la informație].
131.	2. Publicarea proactivă de către întreprinderile de stat și municipale a informațiilor publice conform capitolului II din proiect și nu potrivit Legii nr.	Precizare În cazul întreprinderilor de stat sau municipale, regimul publicării proactive a informațiilor este reglementat detaliat de Capitolul VI din <i>Legea nr.</i>

		246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și municipală;	246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.
	132.	3. Excluderea normelor prin care dispozițiile Codului administrativ se aplică numai în măsura în care acestea nu contravin prevederilor prezentei legi, pentru a nu crea confuzie și a exclude posibilitatea de a trata cererile de informații ca și petiții;	Precizare Cererile de comunicare a informațiilor de interes public sunt veritabile petiții (însă cu un regim juridic special), din următoarele considerente: I. Art. 52 alin. (1) din <i>Constituție</i> prevede că cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor. Iar, la § 34 din <i>Hotărârea Curții Constituționale nr. 25/2013 pentru controlul constituționalității unor prevederi referitoare la examinarea petițiilor anonime</i>, Înalta Curte a statuat expres că prin petiție se poate înțelege orice fel de cerere, reclamație, propunere, sesizare, adresată organelor de resort, inclusiv cererea prealabilă prin care se contestă un act administrativ sau nesoluționarea în termenul stabilit de lege a unei cereri. Cu alte cuvinte, atât din interpretarea textuală, cât și din interpretarea jurisprudențială oferită de Curtea Constituțională, orice cerere prin care persoanele se adresează autorităților publice este considerată a fi petiție. II. Dezvoltarea prevederilor constituționale expuse <i>supra</i> este realizată prin art. 9 alin. (1) din <i>Codul administrativ</i>, care prevede expres că prin petiție se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică și juridică.

			III. De altfel, anterior intrării în vigoare a <i>Codului administrativ</i>, art. 8 alin. (4) din <i>Legea nr. 190/1994 cu privire la petiționare</i> prevedea expres următoarele: „(4) <i>Petițiile (cererile) prin care se solicită o informație oficială se examinează în termenele stabilite în legislația privind accesul la informație.</i>”. Astfel, legislația anterioară concretiza expres că cererile de acces la informația oficială sunt veritabile petiții, care se examinează în termenele stabilite de legislația privind accesul la informație. IV. În România, cererile de acces la informațiile de interes public sunt de asemenea considerate petiții. Or, <i>Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public</i> folosește atât noțiunea de cerere, cât și noțiunea de petiție și petiționar: – art. 7 alin. (2): „Refuzul comunicării informațiilor solicitate se motivează și se comunică în termen de 5 zile de la primirea petițiilor.”; – art. 9 alin. (2): „Dacă în urma informațiilor primite petentul solicită informații noi privind documentele aflate în posesia autorității sau a instituției publice, această solicitare va fi tratată ca o nouă petiție, răspunsul fiind trimis în termenele prevăzute la art. 7 și 8.”. Precizăm că <i>Constituția României</i>, la art. 51 alin. (1), conține o prevedere identică cu art. 52 alin. (1) din <i>Constituția Republicii Moldova</i>. Astfel, în sensul prevederilor constituționale și dezvoltărilor normative infraconstituționale, orice adresări înaintate autorităților publice reprezintă petiții, fiind exprimate în forma oricăror cereri, propuneri, sesizări, reclamații, etc. Tocmai din acest considerent menținerea normei de la art. 12 alin. (3) din prezenta lege este esențială. Or,
--	--	--	--

		este necesar de precizat expres că în cazul unei divergențe între o normă din <i>Codul administrativ</i> (norma generală) și o normă din prezenta lege (norma specială), se aplică norma specială. Astfel, această prevedere clarifică expres principiul <i>lex specialis derogat legi generali</i>, prevăzut la art. 5 din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>. În cazul excluderii normei de la art. 12 alin. (3), există riscul unor interpretări neconforme și eronate în privința aplicabilității prevederilor din <i>Codul administrativ</i> în detrimentul prevederilor speciale din prezenta lege (în special în privința formei, conținutului și termenelor de examinare a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public).
133.	4. Includerea prevederilor privind solicitarea informațiilor verbal, la telefon, nu doar la sediul furnizorilor de informații, imperios necesară, mai ales pentru jurnaliști. Necesitatea introducerii unei astfel de norme decurge din instituirea unor practici abuzive de refuz în furnizarea de informații, în special către jurnaliștii care scriu știri și au nevoie de informații/reacții în aceeași zi, în caz contrar furnizarea ulterioară a acestora devine irelevantă;	Se acceptă Pentru a asigura accesul rapid și flexibil al tuturor solicitanților, inclusiv al jurnaliștilor, la informațiile deținute de furnizorii de informații, la art. 13 alin. (1) lit. c) este prevăzută posibilitatea înaintării unor cereri adresate verbal, direct sau prin telefon. Adițional, la art. 18 alin. (4) este prevăzut expres că cererile adresate verbal se soluționează imediat, în ziua adresării, dacă informațiile solicitate sunt disponibile de a fi comunicate imediat.
134.	5. Exceptarea de la plata pentru furnizarea informației volumul căreia depășește 20 de pagini a jurnaliștilor și ONG-urile ale căror activități au ca obiect chestiuni de interes public;	Precizare Instituirea caracterului gratuit pentru primele 20 de pagini, precum și plata de 1 leu pentru fiecare pagină adițională, constituie una din cele mai progresive prevederi în comparație cu legislația altor state și <i>acquis</i>-ul Uniunii Europene. Cu titlu de exemplu, în România pentru absolut fiecare pagină autoritățile publice pot percepe o plată de până la 0,05% din salariul minim pe economie calculat per pagină. În 2023, salariul minim pe economie în România este 3000 de lei românești, iar 0,05% din

		această sumă constituie 1,5 lei românești (i.e. circa 6 lei moldovenești per o pagină). ²⁴ În Estonia primele 20 de pagini sunt gratuite, însă fiecare pagină adițională este contra o plată de 0,19 Euro (i.e. 3,80 lei moldovenești per o pagină). ²⁵ Adițional, caracterul gratuit al primelor 20 de pagini este prevăzut și de <i>Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei</i> . ²⁶
135.	6. Excluderea condiției de respingere a cererii de acces la informații atunci când a fost oferit un răspuns cu privire la toate informațiile;	Nu se acceptă Excluderea acestei prevederi ar însemna că furnizorii de informații vor fi obligați să comunice în mod repetat aceleași informații solicitate, indiferent de numărul cererilor (e.g. în cazul unor 10 cereri repetate, prin care se solicită aceleași informații, furnizorul va fi obligat să le comunice, în mod repetat, de 10 ori). O astfel de abordare este nerezonabilă și nejustificată.
136.	7. Includerea unor prevederi care ar interzice furnizorilor de informații să refuze comunicarea informațiilor de interes public pe motiv că aceasta nu este documentată și/sau sistematizată;	Precizare A se vedea comentariile de la pct. 73 din prezentul tabel.
137.	8. Exceptarea de la aplicarea prevederilor capitolelor II-VII din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (condițiile de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal, drepturile subiectului acestor date, organul de control al prelucrării lor și controlul protecției	Precizare Exceptarea de la aplicarea prevederilor capitolelor II-VII din <i>Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal</i> , în cazul prelucrării datelor cu caracter personal în scopuri jurnalistice, va fi realizată prin intermediul proiectului de lege privind modificarea

²⁴ Art. 18 alin. (5) din *Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public*:

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/34417>

²⁵ Art. 25 alin. (2) din *Legea informației publice*:

<https://www.rti-rating.org/wp-content/uploads/Estonia.pdf>

²⁶ Art. 10 alin. (1) din *Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei* – <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=en>

		respectivelor date) în cazul prelucrării datelor cu caracter personal în scopuri jurnalistice; aplicarea unor excepții de la regula generală care să confere drepturi mai largi mass-media de a colecta/accesa și prelucra date de interes public, inclusiv cu caracter personal nu este asigurată.	unor acte normative (nr. unic 3/MJ/2023), care se află în procedura de avizare și consultare publică.²⁷ Cu toate acestea, precizăm că „excepțiile jurnalistice” prevăzute <i>supra</i>, care își au sediul în art. 85 din <i>Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)</i>, se referă la prelucrările datelor cu caracter personal efectuate de către jurnaliști sau alte persoane care urmăresc realizarea unui scop jurnalist (e.g. activiști civici, organizații non-guvernamentale, etc.), nu și la prelucrarea efectuată de autoritățile publice. Accentuăm că, precum reiese și din <i>Raportul privind implementarea prevederilor specifice ale Regulamentului General privind Protecția Datelor</i>²⁸, art. 85 nu este incident accesului la informațiile deținute de autoritățile publice. Or, aceste aspecte sunt reglementate de un articol distinct – art. 86 din Regulamentul General privind Protecția Datelor, care prevede următoarele: „Datele cu caracter personal din documentele oficiale deținute de o autoritate publică sau de un organism public sau privat pentru îndeplinirea unei sarcini care servește interesului public pot fi divulgate de autoritatea sau organismul respectiv în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern sub incidența căruia intră autoritatea sau organismul, pentru a stabili un echilibru între accesul public la documente oficiale și dreptul la protecția datelor cu caracter personal în temeiul prezentului regulament.”.
--	--	--	--

²⁷ Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (nr. unic 3/MJ/2023) – https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/3_mj_2023.pdf

²⁸ *Report on the implementation of specific provisions of the General Data Protection Regulation* – <https://bit.ly/3zeQKPu>

			După cum se observă din conținutul art. 86, acesta, spre deosebire de art. 85, nu prevede careva excepții, exonerări sau derogări în materia accesului la informațiile deținute de autoritățile publice, fiind deplin aplicabile toate prevederile din <i>Regulamentul General privind Protecția Datelor</i>, în condiții egale pentru toți solicitanții.²⁹ Accentuăm că esența „excepțiilor jurnalistice”, prevăzute la art. 85, constă în prevenirea intimidărilor și presiunilor asupra jurnaliștilor ca să își dezvăluie sursele confidențiale, precum și, în special, oferirea posibilității de a disemina investigații jurnalistice de interes public.³⁰ Astfel, prevederile de la art. 85 nu au nici o tangență cu accesul la informațiile deținute de autoritățile publice. Or, în acest sens este incident art. 86, care nu prevede careva excepții, exonerări sau derogări. Aceste aspecte sunt reținute plenar atât în ghidările Comisarilor pentru Informații din alte state³¹, cât și în doctrina juridică.³² În această ordine de idei, accentuăm că prevederile de la art. 86 din <i>Regulamentul General privind Protecția Datelor</i> sunt într-o corespundere deplină cu prevederile <i>Convenției de la Tromsø</i>. Or, art. 2 § 1 din Convenția de la Tromsø prevede următoarele:
--	--	--	---

²⁹ *The EU General Data Protection Regulation (GDPR), Article 86. Processing and public access to official documents*, Oxford University Press, 2020, pp. 1213-1222

³⁰ European Commission, *Communication from the Commission to the European Parliament and the Council*, COM(2020) 264 final, Brussels, 2020 – <https://bit.ly/40kqWgN>

³¹ A se vedea:

Personal information (section 40 and regulation 13), Freedom of Information Act, Environmental information Regulations, Information Commissioner's Office – <https://bit.ly/3Znl9pm>

Data protection and journalism – code of practice, Information Commissioner's Office – <https://bit.ly/3nqdHg9>

³² A se vedea:

Journalistic exemption under the European data protection law, Natalija Bitiukova, Vilnius, 2020 – <https://bit.ly/3iNSNoL>

The EU General Data Protection Regulation (GDPR), Article 85. Processing and freedom of expression and information, Oxford University Press, 2020, pp. 1202-1212

		„1. Orice parte va garanta dreptul oricărei persoane, fără a o discrimina sub vre-un motiv, de a beneficia de acces la documentele oficiale deținute de autoritățile publice, la solicitare.”. Referitor la acest paragraf, Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø statuează următoarele: „17. Convenția oferă „oricărei persoane” dreptul de a avea acces la documentele oficiale, indiferent de motivele și intențiile lor. Deși prevederile Convenției sunt de o deosebită importanță pentru jurnaliști, deoarece le oferă instrumentele necesare pentru a-și exercita rolul de „câine de pază” în privința bunei funcționări a instituțiilor publice – un rol crucial într-o societate democratică, care a fost recunoscut deplin de către jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului – Convenția nu face nicio distincție între aceștia și alți indivizi.”. Art. 5 § 3 din Convenția de la Tromsø, la rîndul său, prevede următoarele: „3. Solicitățile accesului la documente oficiale vor fi tratate în mod egal.”. Referitor la acest paragraf, Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø statuează următoarele: „48. Paragraful 3 prevede că solicitările accesului la documente oficiale trebuie să fie tratate în mod egal. În calitate de regulă, solicitările trebuie soluționate în ordinea primirii. Nici o distincție în această privință nu trebuie făcută pe baza naturii solicitării sau a statutului solicitantului.”.
138.	În același timp, insistăm asupra următoarelor propuneri de îmbunătățire a proiectului care a modificat unele prevederi anterioare prevăzute în proiectul remis spre avizare:	Se acceptă Noțiunea „informații publice” este substituită cu noțiunea „informații de interes public”.

		a) revenirea la noțiunea de „informații de interes public” În nota informativă la proiect se menționează că, „deși <i>Convenția de la Tromsø</i> operează cu noțiunea de „<i>documente oficiale</i>”, aceasta este definită la art. 1 § 2 (b) drept toate „<i>informațiile înregistrate în orice formă, elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice.</i>” Din acest considerent, din punct de vedere al dreptului comparat, atât în statele părți la <i>Convenția de la Tromsø</i>, cât și în majoritatea jurisdicțiilor din lume, se operează preponderent cu noțiunea de „<i>informație</i>”, în diferite varietăți lingvistice (informație, informație publică, informație de interes public, etc.). Art. 34 alin. (1) din Constituție prevede că, dreptul persoanei de a avea acces la orice <i>informație de interes public</i> nu poate fi îngrădit. În acest sens, potrivit art. 3 alin. (3) și (4) ale Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017, actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene. Proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.	
	139.	b) solicitarea verbală a informațiilor Argumentul precum că „în cazul cererilor verbale, depuse prin telefon, nu există mecanisme care ar asigura înregistrarea, evidența și controlul intern managerial, real și efectiv, al procedurii de examinare și soluționare a cererilor” nu ține, întrucât un astfel de mecanism poate fi creat. Ideea că, „este imperativ ca cererile verbale să fie înscrise într-un proces-verbal, care să fie verificat și semnat de solicitant în calitate de asigurare a faptului că datele introduse în acest proces-verbal sunt veridice și	Se acceptă Pentru a asigura accesul rapid și flexibil al tuturor solicitanților, inclusiv al jurnaliștilor, la informațiile deținute de furnizorii de informații, la art. 13 alin. (1) lit. c) este prevăzută posibilitatea înaintării unor cereri adresate verbal, direct sau prin telefon. Adițional, la art. 18 alin. (4) este prevăzut expres că cererile adresate verbal se soluționează imediat, în ziua adresării, dacă informațiile solicitate sunt disponibile de a fi comunicate imediat.

		nu au fost denaturate de funcționarul responsabil de întocmirea documentului”, de asemenea, este una speculativă avînd în vedere că, atît în cazul <i>cererii transmise în formă electronică</i>, cît și a celei expediate <i>prin poștă sau fax</i>, nu este imperativă semnătura solicitantului în procesul-verbal. Dacă, în opinia autorului, cererile scrise reprezintă o garanție procedurală pentru solicitant, menite să asigure realizarea efectivă a dreptului de acces la informație și, prin urmare, nu trebuie interpretate ca o „piedică birocratică”, de ce atunci Codul administrativ permite depunerea petițiilor verbale? Prin constatarea că, cererile de comunicare a informațiilor publice sunt, <i>ipso facto</i>, veritabile petiții, ne întărește convingerea că, însuși autorul legii nu distinge clar aceste două noțiuni absolut diferite și ”bagă în ceață” și mai mult viitorii aplicanți ai legii, or <i>Constituția distinge clar la art. 34 - Dreptul la informație și la art. 52 - Dreptul de petiționare</i>. De menționat că, dreptul de acces la informație nu poate fi supus unor restricții formale și nejustificate, or, cerințele de formă și procedură stabilite de Codul administrativ nu pot fi imputate accesului la informațiile de interes public. Legea României privind liberul acces la informațiile de interes public, statuează că, autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să asigure persoanelor, la cererea acestora, informațiile de interes public solicitate în scris sau verbal. Informațiile de interes public solicitate verbal de către mijloacele de informare în masă vor fi comunicate, de regulă, imediat sau în cel mult 24 de ore.	În altă ordine de idei, referitor la pretinsa distincție dintre petiții și cererile de comunicare a informațiilor de interes public, a se vedea comentariile de la pct. 132 din prezentul tabel.
	140.	c) micșorarea termenelor Proiectul de lege supus reavizării prevede majorarea, în unele cazuri chiar dublarea, tuturor termenelor setate anterior fără vreo argumentare în acest sens (a se vedea art. 10 (1), 14, 16, 18).	Precizare Nici o prevedere din prezenta lege nu conține cuvîntul „calendaristice”. Or, conform art. 384 din <i>Codul civil</i>, termenele se instituie, <i>inter alia</i>, prin indicarea unei date calendaristice.

		Mai mult, conform indicațiilor metodologice privind regulile de tehnică legislativă ale MJ, pct. 59, prevede evitarea „cuvîntului „calendaristice” la determinarea curgerii și calculării termenilor. Or, aceasta este regula generală de curgere a termenului. În caz contrar, se poate interpreta <i>per a contrario</i> că, în celelalte cazuri în care nu s-a specificat că, zilele sunt calendaristice, de fapt se au în vedere zile lucrătoare, de sărbătoare, pare, impare”. Totodată, doar la art. 18 se stabilește termenul în „zile calendaristice”, în timp ce toate celelalte termene sunt setate în „zile lucrătoare”. În acest context, solicităm uniformizarea terminologiei așa cum prevede Legea 100/2017 și reducerea termenului de la 15 zile la 10 zile lucrătoare, iar cel de „10 zile”, în cazul în care se solicită un volum mare de informații, care necesită timp suplimentar pentru prelucrarea acestora, cu „5 zile” așa cum era prevăzut anterior și așa cum prevede Lege 982/2000. Prin majorarea termenelor, autorul nu doar că nu facilitează accesul la informații (așa cum este și scopul elaborării acestui proiect de lege), dar <i>per a contrario</i>, îl îngreunează.	Astfel, conform regulilor de tehnică legislativă, în cazul în care nu este specificat expres că zilele sunt „lucrătoare”, atunci acestea sunt calendaristice (a se vedea, de exemplu, art. 60 din <i>Codul administrativ</i>). Este important ca termenele de examinare și soluționare a cererilor să fie expuse în zile calendaristice și nu lucrătoare, deoarece sistemele informaționale automatizate (inclusiv SIA „e-Cancelaria”) asigură evidența termenelor de examinare în zile calendaristice. Iar evidența în zile lucrătoare este problematică cînd anumite zile sunt declarate de odihnă. Referitor la termenul de prelungire a examinării cererii, prevăzut la art. 18 alin. (2), absoluta majoritate a autorităților au exprimat obiecții în privința faptului că un termen de prelungire cu doar cel mult 5 zile va fi insuficient în cazul solicitării unui volum foarte mare de informații. Fapt ce, din start, va determina depășirea termenelor legale. În calitate de compromis, s-a agreat ca extinderea termenului inițial de 15 zile să fie posibilă cu cel mult de pînă la 10 zile, numai în cazul în care se solicită un volum mare de informații, care necesită timp suplimentar pentru prelucrarea acestora. Iar prelungirea are efect doar dacă este comunicată solicitantului în scris, în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și împreună cu motivele prelungirii. De altfel, precizăm că termenul de prelungire cu doar 10 zile calendaristice este unul din cel mai mic din jurisdicțiile europene: – Croația – cu pînă la 15 zile calendaristice; – Estonia – cu pînă la 15 zile lucrătoare; – Ucraina – cu pînă la 20 de zile lucrătoare; – Serbia – cu pînă la 25 de zile calendaristice; – Slovenia – cu pînă la 30 de zile lucrătoare.
--	--	--	--

	141. d) asigurarea accesului la informația de interes public a reprezentanților mass-media Libertatea presei și a mass-media merge mână în mână cu libertatea de exprimare și accesul la informații, iar într-o societate democratică toate le sunt deopotrivă acordate jurnaliștilor și publicului. Cu toate acestea, în Republica Moldova, organizațiile de media naționale și internaționale identifică restricția accesului la informație ca una din cele mai semnificative probleme cu care se confruntă jurnaliștii și mass-media. În ultimii 20 de ani, organizații ca Freedom House și Reporters Without Borders au evidențiat limitarea accesului la informații, împreună cu intimidarea și atacurile asupra jurnaliștilor, dezinformarea internă și propaganda externă, precum și controlul politic și oligarhic al autorităților de reglementare și mijloacelor de informare în masă ca cele mai mari provocări pentru activitatea jurnaliștilor și mass-mediei din Republica Moldova. Considerăm că, noua Lege trebuie să asigure accesul la informațiile de interes public reprezentanților mass-media. Potrivit Raportului de evaluare ex-post impact asupra Legii nr. 982/2000 privind accesul la informații, rolul vital al media în facilitarea și stimularea dreptului publicului de a primi și de a comunica informații și idei a fost recunoscut în mod repetat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, după cum urmează: „Îndatorirea presei este să comunice – de o manieră conformă cu obligațiile și cu responsabilitățile ei – informații și idei privitoare la toate chestiunile de interes public. Nu doar ea are sarcina de a comunica asemenea informații și idei: publicul are, de asemenea, dreptul de a le primi. Dacă ar fi fost altfel, presa nu ar fi putut juca rolul ei vital de „cîine de pază” al societății democratice (vezi <i>Bladet Tromsø</i> și <i>Stensaas</i> v. Norvegia [MC], 20 mai 1999, §§ 59 și 62).”	Precizare Prevederile prezentului proiect de lege reprezintă o îmbunătățire importantă a cadrului normativ național, care va asigura realizarea efectivă a dreptului constituțional de acces la informație a cetățenilor și, inclusiv, a jurnaliștilor și reprezentanților mass-media, în spiritul <i>Convenției de la Tromsø</i> și standardelor internaționale. Or, după cum prevede și <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i>: „[...] prevederile <i>Convenției</i> sunt de o deosebită importanță pentru jurnaliști, deoarece le oferă instrumentele necesare pentru a-și exercita rolul de „cîine de pază” în privința bunei funcționări a instituțiilor publice – un rol crucial într-o societate democratică, care a fost recunoscut deplin de către jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului [...]”.
--	--	---

		Recomandarea CM/Rec(2016)4 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind protecția jurnalismului și siguranța jurnaliștilor și a altor actori media (adoptată de Comitetul Miniștrilor la 13 aprilie 2016 la cea de-a 1253-a reuniune a adjuncților miniștrilor) statuează că „Statele membre ar trebui să pună în aplicare un cadru legislativ cuprinzător care să permită jurnaliștilor și altor actori media să contribuie la dezbateră publică în mod eficient și fără teamă. Un astfel de cadru ar trebui (...) să garanteze accesul publicului la informații (...).	
Amnesty International Moldova	142.	Cu referire la art. 15, Nota Informativă menționează că ”... dacă legea prevede condiții suplimentare de formă în vederea solicitării anumitor informații, atunci acestea urmează a fi respectate în virtutea priorității normei juridice derogatorii (e.g. art. 6 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998)”. Însă, această mențiune nu este inclusă în textul propriu-zis al proiectului de lege. Întrucât art. 15 prevede conținutul cererii și elementele obligatorii pe care solicitantii trebuie să le întrunească, în vederea asigurării clarității și previzibilității legii, mențiunea din nota informativă trebuie inclusă în textul propriu-zis al legii. De altfel, solicitantul riscă să nu cunoască despre posibilitatea necesității unor documente adiționale conform altor legi pentru a asigura respectarea elementelor esențiale ale cererii de acces la informații.	Precizare Includerea acestei prevederi în textul legii va determina riscul unor interpretări eronate și abuzive din partea furnizorilor de informații. În special, ar exista riscul ca furnizorii să solicite întrunirea cerințelor de conținut prevăzute de <i>Codul administrativ</i> în privința petițiilor (art. 75). Odată ce anumite condiții de formă se regăsesc în alte legi organice, atunci, în virtutea principiului <i>lex specialis derogat legi generali</i>, aceste condiții vor fi aplicabile direct.
	143.	Cu referire la art. 20, autorii proiectului au invocat de mai multe ori în tabelul cu comentarii că în conformitate cu pct. 56 din Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø, ”... ajutorul cu înțelegerea nu implică obligația de a traduce documente sau de a furniza explicații tehnice sau juridice de înaltă specializare”. În interpretarea noastră, acest punct din raport de fapt nu evidențiază lipsa în textul Convenției a unei norme operative care ar impune furnizorii de a	Precizare Furnizorii de informații, în măsura în care vor avea o astfel de capacitate, vor putea oferi traduceri informațiilor solicitate și fără o prevedere expresă în textul legii. Accentuăm că nici în statele în care sunt instituite mai multe limbi oficiale (e.g. Belgia, Elveția, Canada) nu există obligația statului de a asigura traducerea la

A.O. „Centrul de Resurse Juridice din Moldova”		oferi informații într-o altă limbă decât cea în care sunt disponibile, ci mai degrabă se atestă posibilitatea introducerii unei norme dispozitive în această privință. Altfel spus, furnizorul nu are obligația de a traduce informațiile, dar considerăm oportun de a nu exclude situațiile în care furnizorul ar putea oferi o informație tradusă la solicitarea persoanei, în cazul în care furnizorul dispune de o astfel de capacitate. Prin urmare, propunem de a complementa art. 20 cu un alineat care să prevadă următoarele: ”Furnizorul de informații poate oferi traducerea informațiilor la solicitare, în caz că dispune de o astfel de capacitate.”	solicitare a informațiilor deținute în alte limbi sau formate.
	144.	Cu referire la art. 22, propunem că în cazul în care furnizorul de informații nu dispune de informațiile solicitate, dar cunoaște că acestea se află la dispoziția unui alt furnizor de informații, atunci primul să aibă de fapt obligația și nu dreptul discreționar de a readresa cererea. Aceasta se datorează necesității de asigurare a celerității procesului de obținere a informațiilor de către solicitant.	Nu se acceptă În contextul în care pentru readresarea neîntemeiată a cererilor este prevăzută răspundere pecuniară, o astfel de prevedere pare a fi prea drastică în raport cu furnizorii de informații.
	145.	În continuare, CRJM propune câteva modificări cheie care să îmbunătățească proiectul de lege privind accesul la informațiile publice. În special, propunem următoarele: Modificarea titlului legii din „Lege privind accesul la informațiile publice” în „Lege cu privire la informațiile de interes public” și alinierea textului legii conform acestei modificări. Această modificare exclude interpretările tendențioase. Nu toate informațiile solicitate sunt de interes public (când se solicită informații care vizează doar solicitantul) și nu orice informație de interes public este publică (publicată de autorități). Aceasta formulare este totodată prezentă în Constituția Republicii Moldova.	Se acceptă Noțiunea „ <i>informațiile publice</i> ” se substituie cu noțiunea „ <i>informațiile de interes public</i> ”.
	146.	Completarea listei furnizorilor de informații cu executorii judecătorești și notarii, și partidele politice și	Nu se acceptă

	organizațiile social-politice. Această completare este justificată în cazul notarilor și executorilor prin serviciile publice pe care le prestează, iar în privința partidelor, prin natura activității pe care o prestează și finanțarea pe care o primesc de la stat.	Referitor la executorii judecătorești și notarii, totalitatea informațiilor deținute de acești subiecți constituie secret profesional și nu pot fi divulgate în virtutea interdicțiilor legale exprese. Referitor la partidele politice, a se vedea obiecția pertinentă înaintată de A.O. „Centrul de Politici și Reforme” din Sinteza anterioară (după prima avizare) – pct. 381 din tabel.
147.	Includerea specificărilor privind cazurile în care este interzisă limitarea accesul la informațiile de interes public ce constituie date cu caracter personal care derivă din activitatea profesională a agenților publici, în sensul Legii integrității nr. 82/2017. Specificările date sunt necesare pentru a oferi o mai bună claritate a textului și pentru a facilita eradicarea situațiilor răspândite de refuz în oferirea informațiilor de interes public invocând viața privată.	Se acceptă Prevederea a fost reintrodusă. A se vedea, de asemenea, și comentariile de la pct. 101 din prezentul tabel.
148.	Excluderea din textul proiectului legii a mențiunii privind faxul care este un mijloc de comunicare depășit. Legea este adoptată pentru a fi aplicată mulți ani înainte. Nu este cert dacă în viitor faxul va mai fi folosit ca mijloc de comunicare eficient și dacă faxurile se vor mai produce în general. Având în vedere tendința de digitalizare, menținerea faxului ca mijloc obligatoriu de comunicare nu este justificată.	Precizare Mențiunea privind faxul este prevăzută și la art. 72 alin. (2) lit. a) din <i>Codul administrativ</i> . Or, acest mijloc de comunicare mai persistă în cadrul autorităților publice, în special la nivel local.
149.	Excluderea tratării cererilor de informații de interes public ca petiții și excluderea elaborării unui proces verbal în cazul cererilor depuse verbal, acest aspect fiind dificil de realizat în practică. Pentru asigurarea unui proces simplist și eficient, insistăm ca solicitările de informații de interes public depuse verbal să fie doar notate în registru.	Se acceptă Pentru a asigura accesul rapid și flexibil al solicitanților la informațiile deținute de furnizorii de informații, la art. 13 alin. (1) lit. c) este prevăzută posibilitatea înaintării unor cereri adresate verbal, direct la sediul furnizorului sau prin telefon. Adițional, la art. 18 alin. (4) este prevăzut expres că cererile adresate verbal se soluționează imediat, în ziua adresării, dacă informațiile solicitate sunt disponibile de a fi comunicate imediat.

	150. Micșorarea termenului de examinare și soluționare a cererilor de informații de interes public de la 15 la 5 zile din data depunerii cererii, iar în cazul mass-media insistăm ca cererile să fie examinate și soluționate și mai rapid – adică imediat sau în maxim o zi lucrătoare, termenul putând fi prelungit la maxim 3 zile lucrătoare. Această reducere este dictată de digitalizarea serviciului public. Totodată, neintroducerea unui termen mai scurt pentru mass-media riscă să faciliteze distribuirea informațiilor neadevărate, având în vedere că jurnaliștii nu vor aștepta 15 zile pentru a publica un material.	Se acceptă parțial La art. 18 alin. (4) este prevăzut expres că cererile adresate verbal se soluționează imediat, în ziua adresării, dacă informațiile solicitate sunt disponibile de a fi comunicate imediat. Această prevedere va fi opozabilă tuturor solicitanților, nu doar reprezentanților mass-media. Or, o altă abordare va fi contrară cu art. 2 § 1 și art. 5 § 3 din <i>Convenția de la Tromsø</i>. Art. 2 § 1 din Convenția de la Tromsø prevede următoarele: <i>„1. Orice parte va garanta dreptul oricărei persoane, fără a o discrimina sub vre-un motiv, de a beneficia de acces la documentele oficiale deținute de autoritățile publice, la solicitare.”.</i> Referitor la acest paragraf, <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> statuează următoarele: <i>„17. Convenția oferă „oricărei persoane” dreptul de a avea acces la documentele oficiale, indiferent de motivele și intențiile lor. Deși prevederile Convenției sunt de o deosebită importanță pentru jurnaliști, deoarece le oferă instrumentele necesare pentru a-și exercita rolul de „câine de pază” în privința bunei funcționări a instituțiilor publice – un rol crucial într-o societate democratică, care a fost recunoscut deplin de către jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului – Convenția nu face nicio distincție între aceștia și alți indivizi.”.</i> Art. 5 § 3 din <i>Convenția de la Tromsø</i>, la rîndul său, prevede următoarele: <i>„3. Solicitățile accesului la documente oficiale vor fi tratate în mod egal.”.</i>
--	---	---

		Referitor la acest paragraf, <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> statuează următoarele: „48. Paragraful 3 prevede că solicitările accesului la documente oficiale trebuie să fie tratate în mod egal. În calitate de regulă, solicitările trebuie soluționate în ordinea primirii. Nici o distincție în această privință nu trebuie făcută pe baza naturii solicitării sau a statutului solicitantului.” Referitor la reducerea termenului general de examinare și soluționare a cererilor, accentuăm că, din punct de vedere al dreptului comparat, termenul prevăzut de prezenta lege este unul din cel mai mici și este la limita capacităților funcționale ale autorităților publice din Republica Moldova. Cu titlu de exemplu, în statele cu un indice înalt în domeniul accesului la informație, există următoarele termene de bază pentru examinarea și soluționarea cererilor: a) Albania – până la 10 zile lucrătoare; b) Slovenia – până la 20 de zile lucrătoare; c) Serbia – până la 15 zile calendaristice; d) Croația – până la 15 zile calendaristice; e) Macedonia de Nord – până la 30 de zile calendaristice.
151.	Acțiunea în contencios administrativ să se înainteze în decurs de 30 de zile inclusiv de la expirarea termenului pentru necomunicarea răspunsului. Termenul de un an de la data expirării termenului este unul prea mare.	Nu se acceptă Pentru ipoteza respectivă, art. 209 alin. (1) lit. b) coroborat cu art. 165 alin. (1) din <i>Codul administrativ</i> prevede termenul de un an pentru înaintarea acțiunii în contencios administrativ. Astfel, în acest sens sunt instituite garanții mai înalte pentru justițiabili.
152.	Termenul privind examinarea și soluționarea cauzelor de contencios administrativ să fie soluționate de la data depunerii acțiunii, nu din data acceptării acesteia pentru a evita înregistrarea cu întârziere a acțiunii și tergiversarea termenului. Din același motiv,	Nu se acceptă Între data depunerii acțiunii și data acceptării acțiunii pot surveni cazurile în care nu se dă curs cererii (art. 235 din <i>Codul administrativ</i>). În acest termen, judecătorul nu poate îndeplini careva acte procedurale și, prin urmare, acest termen nu trebuie să fie inclus în

		propunem modificarea termenului prelungit de judecare a cauzei de la 3 luni la 1 lună.	termenul-limită pentru examinarea și soluționarea cauzei. Referitor la reducerea termenului de prelungire a examinării și soluționării cauzei, menționăm că, în conformitate cu pct. 3.2.33. din <i>Nomenclatorul gradelor de complexitate</i>, din <i>Regulamentul privind stabilirea gradelor de complexitate unice naționale a cauzelor judiciare penale, contravenționale și civile</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 165/6 din 18 februarie 2014</i>, cauzele judiciare referitoare la acțiunile privind accesul la informație sunt apreciate cu un grad de complexitate foarte înalt – 9 din 10 pct. Astfel, pornind de la acest fapt, legea trebuie să prevadă posibilitatea extinderii termenului cu cel puțin încă 3 luni, pentru a asigura o examinare întemeiată a cauzei. În special dacă judecătorul va considera necesară citarea participanților la proces pentru elucidarea mai detaliată a circumstanțelor cauzei. De altfel, chiar și în cazul cererilor cu valoare redusă (care au un grad de complexitate mai mic), <i>Codul de procedură civilă</i> prevede termenul de până la 6 luni pentru examinarea și soluționarea cauzelor judiciare.
Centrul Național Anticorupție (expertiza anticorupție)	153.	Norma propusă la art.3 din proiect definește noțiunea de „informații publice”, oferind o înțelegere prea largă a noțiunii respective, care lasă prea mult loc de interpretări. Prevederea generează incertitudinea categoriilor de informații care se încadrează în noțiunea de „informații publice”. Lipsa unei concretizări a faptului că informațiile publice deținute de furnizorii de informații se referă la activitățile sau rezultă din activitățile acestor furnizori creează riscul adoptării unor norme care să permită obținerea abuzivă a unor informații deținute de furnizorii de informații care privesc informații cu	Nu se acceptă Art. 1 § 2 (b) din <i>Convenția de la Tromsø</i> operează cu o definiție de generalitate absolută a documentelor oficiale în privința cărora orice persoană poate solicita accesul: „”documente oficiale” înseamnă toate informațiile înregistrate în orice formă, elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice”. Referitor la această definiție, pct. 11 din <i>Raportul explicativ al Convenției de la Tromsø</i> precizează următoarele: „11. Paragraful 2, sub-paragraful b specifică domeniul de aplicare al Convenției prin definirea

	accesibilitate limitată, viața familială și privată a unor persoane etc. Respectiv, noțiunea de „informații publice” va crea confuzii la aplicare, iar acest fapt impune revizuirea definiției acesteia la descrierea categoriilor de informații ce cuprind „informațiile publice” în vederea asigurării clarității legii în sensul art.54 alin.(1) lit. a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, care prevede că „[...] conținutul proiectului se expune într-un limbaj clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc”, fapt constatat și de Curtea Constituțională în Hotărîrea sa nr.26/2016, pct.51. Se recomandă reexaminarea normei propuse la art.3 din proiect, oferind astfel o nouă redacție cu caracter exhaustiv a definiției noțiunii de „informații publice”.	<i>noțiunii „documentelor oficiale” în sensul prezentei Convenții. Aceasta este o definiție foarte largă: „documente oficiale” sunt considerate a fi orice informații elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice, care sunt înregistrate pe orice suport fizic, indiferent de forma sau formatul acestuia (texte scrise, informații înregistrate pe o bandă sonoră sau audiovizuală, fotografii, e-mailuri, informații stocate în format electronic, cum ar fi baze de date electronice, etc.).”</i> Prin urmare, în strictă conformitate cu prevederile imperative ale <i>Convenției de la Tromsø</i>, definiția „informațiilor de interes public” este redată cu generalitate absolută, i.e. toate informațiile înregistrate și deținute de furnizorii de informații. Precizăm că accesul la informațiile cu accesibilitate limitată urmează a fi refuzat în conformitate cu art. 7 și 8 din prezenta lege.
154.	Din analiza normei precitate [la art. 10] se constată că aceasta posedă potențial coruptibil și la aplicare poate admite abuzuri, în dependență de interesul urmărit al responsabililor de implementare. Este de reținut că formulările conținute în textul normei „subiecte de interes public” și „subiect de rezonanță sporită” au un sens confuz și vor lăsa loc de interpretări abuzive din partea furnizorului de informații, iar ca urmare va apărea discreția excesivă de a aprecia și stabili în fiecare caz separat termene care îi sunt convenabile, atît pentru propriile acțiuni, cît și pentru acțiunile altor subiecți de drept cărora aceste termene le sunt aplicabile. Utilizarea în cuprinsul normelor a textului „subiecte de interes public și rezonanță sporită” nu corespunde celor trei criterii de accesibilitate, previzibilitate și claritate potrivit cărora norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită	Nu se acceptă O formulare care să specifice concret subiectele de rezonanță sporită ar fi inoportună. În <i>Hotărîrea Curții Constituționale nr. 24/2021 privind controlul constituționalității articolului 129 punctul 19) din Codul fiscal (definiția „secretului fiscal”)</i>, Înalta Curte a statuat următoarele: 57. <i>Curtea notează că, în privința unor prevederi normative cu caracter general, Curtea Europeană a stabilit că acestea constituie o modalitate mai practică de a atinge un scop legitim decît prevederile care permit o examinare de la caz la caz. Acest ultim sistem poate genera un risc semnificativ de incertitudine, de litigii, de costuri și de întârzieri (a se vedea James și alții v. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 21 februarie 1986, § 68) [HCC nr. 17 din 23 iunie 2020, § 83].”</i>

	persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, expuse în Hotărîrea Curții Constituționale nr.26/2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.(6) art.63 din Codul de procedură penală. Pericolul coruptibil în acest caz constă în faptul că, la aplicare termenele utilizate pot provoca practici vicioase de interpretare a sensului acestei norme, în dependență de interesul responsabililor de implementare, practici care pot fi abuzive de stabilire a regulilor convenabile propriilor interese. Se recomandă completarea proiectului cu prevederi care stabilesc clar și fără echivoc categoria de informații potrivit cărora vor fi considerate informațiile ca fiind „subiecte de interes public” și „subiecte de rezonanță sporită”.	Nu poate fi reținut elementul coruptibil în privința comunicării despre evenimentele oficiale organizate de autoritatea publică (ședințe, întâlniri, conferințe de presă, colegii și altele), or, art. 9 alin.(1) lit. g) se referă anume la această informație. Norma propusă va oferi un grad sporit de accesibilitate la informația privind evenimentele la care se preconizează abordarea unor subiecte de rezonanță, cu accentul pe informarea anticipată despre organizarea acestora. Chiar și în ipoteza în care autoritatea nu califică subiectul a fi de rezonanță și nu publică anticipat anunțuri despre eveniment, nu o exonerează de obligația de publicare a informației după încheierea evenimentului, inclusiv privind deciziile adoptate la întrunirile publice respective (art. 10 alin.(2) coroborat cu art. 9 alin.(1) lit. g) din proiectul legii).
155.	Propunerea legislativă [de la art. 12 alin. (3)] este formulată de o manieră ambiguă, acordînd posibilități de aplicare a normei în interpretarea preferată, în dependență de interesul responsabililor de implementare și control al aplicării. Se atenționează asupra coliziei, într-o anumită măsură, expresia utilizată de genul „în măsura în care nu contravin prezentei legi” va crea impedimente în aplicarea corectă a prevederilor legislative și premise pentru aplicarea normei „convenabile” într-o situație concretă, pentru alegerea subiectivă și abuzivă a normei aplicabile. Respectiv, pentru a nu admite conflicte de norme la aplicare între Legea privind accesul la informațiile publice și Codul administrativ, proiectul urmează să fie formulat astfel încît acesta să corespundă Constituției Republicii Moldova, care la art.72 alin.(1) statuează că „Parlamentul adoptă legi constituționale, legi organice si legi ordinare.”	Nu se acceptă Mentținerea normei de la art. 12 alin. (3) este esențială. Or, este necesar de precizat expres că în cazul unei divergențe între o normă din <i>Codul administrativ</i> (norma generală) și o normă din prezenta lege (norma specială), se aplică norma specială (i.e. prezenta lege). Accentuăm că această prevedere doar clarifică expres principiul <i>lex specialis derogat legi generali</i>, prevăzut la art. 5 alin. (2)-(4) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>: „(2) Normele juridice generale sînt aplicabile fie tuturor raporturilor sociale sau subiecților de drept, fie unor categorii de raporturi sau de subiecți, fără a-și pierde caracterul de generalitate. (3) Normele juridice speciale sînt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se

	În acest sens, se invocă Hotărîrea Curții Constituționale pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 "Cu privire la Banca Națională a Moldovei", nr.9 din 18.02.99, unde Curtea a notat că "[...] prevederea art. 77 alin. (4) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 "Cu privire la Banca Națională a Moldovei", prin care se stipulează că "alte acte normative, cu excepția Constituției, nu au putere juridică asupra prezentei legi", contravine art. 72 alin.(1) din Constituție. În ierarhia actelor normative, legile organice se află pe aceeași treaptă. Ele nu trebuie să conțină reglementări juridice contradictorii. Prin urmare, nici o lege organică, inclusiv Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei, nu poate fi pusă în condiții de superioritate față de alte legi organice adoptate de Parlament." Conform art.60 alin.(1) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, „Codul este un act normativ adoptat de către Parlament care cuprinde, într-un sistem unitar, cele mai importante norme juridice dintr-o anumită ramură a dreptului.” Or, art.1 din Codul administrativ stabilește expres că „(1) Legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la îndeplinirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii și nu contravin ei.”	conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială. (4) Normele juridice derogatorii sînt diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie și sînt aplicabile unei situații determinate. În caz de divergență între o normă generală sau specială și o normă derogatorie, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma derogatorie.”. În cazul excluderii normei de la art. 12 alin. (3), există riscul unor interpretări neconforme și eronate în privința aplicabilității prevederilor din Codul administrativ în detrimentul prevederilor speciale din prezenta lege (în special în privința formei, conținutului și termenelor de examinare a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public). Astfel, reiterăm că prevederea de la art. 12 alin. (3) doar concretizează expres principiul <i>lex specialis derogat legi generali</i> care este reglementat la art. 5 alin. (2)-(4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. În altă ordine de idei, este eronată invocarea Hotărîrii Curții Constituționale nr. 9/1999 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 „Cu privire la Banca Națională a Moldovei”, fiind absolut irelevantă în raport cu art. 12 alin. (3) din prezenta lege. Or, sintagma de la art. 77 alin. (4) din Legea nr. 548/1995 („alte acte normative, cu excepția Constituției, nu au putere juridică asupra prezentei legi”) este conceptual diferită în raport cu formularea de la art. 12 alin. (3) („Prevederile Codului administrativ nr. 116/2018 se aplică numai în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi.”). Neconstituționalitatea sintagmei „alte acte normative, cu excepția Constituției, nu au putere
--	---	---

		Respectiv, în formula propusă de autor la art.12 alin.(3), reglementările proiectului vor crea impedimente în aplicarea corectă a prevederilor legislative referitor la modul de comunicare a informațiilor publice solicitate în procedura administrativă. Se recomandă reformularea normei propuse la alin.(3) de la art.12 din proiect, astfel încât să se prevadă clar și fără echivoc că prevederile prezentului proiect de lege se vor aplica în măsura în care nu contravin prevederilor Codului administrativ.	<i>juridică asupra prezentei legi” constă în faptul că aceasta a proclamat superioritatea Legii nr. 548/1995, în raport cu orice alte legi organice, indiferent de faptul dacă acestea conțin norme juridice speciale sau derogatorii, fapt ce reprezintă o încălcarea inacceptabilă a principiului <i>lex specialis derogat legi generali</i>.</i> <i>Per a contrario</i>, art. 12 alin. (3) doar concretizează acest principiu, prin transpunerea în textul prezentei legi a prevederilor de la art. 5 din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, după cum expus <i>supra</i>.
156.		Art.13 alin.(2) și art.15 alin.(4) exonerează solicitantul de obligația de a respecta cerințele impuse pentru un document privind semnarea olografă sau electronică a cererii de comunicare a informațiilor publice, pe când art.52 din Constituția Republicii Moldova stabilește cu claritate că orice petiție urmează a fi semnată. În acest context, scutirea de responsabilitate a solicitantului de a semna cererea nu este justificată. Prin petiție, în sensul art.9 alin.(1) din Cod administrativ, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică. Potrivit art.75 alin.(1) din Codul administrativ, ”Petiția conține următoarele elemente: a) numele și prenumele sau denumirea petiționarului; b) domiciliul sau sediul petiționarului și adresa de poștă electronică dacă se solicită răspuns pe această cale; c) denumirea autorității publice; d) obiectul petiției și motivarea acesteia; e) semnătura petiționarului ori a reprezentantului său legal sau împuternicit, iar în cazul petiției transmise în formă electronică – semnătura electronică.”, iar art.76 alin.(2) prevede că, „Dacă petiția nu corespunde cerințelor prevăzute la art.75 alin.(1) lit. c)–e) din Codul administrativ, solicitantului	Nu se acceptă A se vedea comentariile de la pct. 19 din prezentul tabel.

	i se indică asupra neajunsurilor și i se acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. În cazul în care petiționarul nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, petiția nu se examinează.” Totodată, cu referire la documentul electronic, art.43 alin.(1) din Legea nr.124/2002 privind identificarea electronică și serviciile de încredere statuează că, „Documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții: a) semnătura electronică sau sigiliul electronic este aplicat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie; b) pe documentul electronic este aplicată semnătura electronică autentică sau sigiliul electronic autentic al semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic indicat în document.” Respectiv, o asemenea abordare este inacceptabilă, or, semnătura reprezintă unul din elemente care identifică persoana. În acest fel, sunt create premise periculoase pentru depunerea unor cereri anonime, iar acest fapt va determina solicitarea unor informații ce conțin date cu caracter personal de către o altă persoană decât cea a căror date se solicită. Se recomandă excluderea alin.(2) din art.13 și alin.(4) din art.15 potrivit proiectului. În același timp, cu referire la alin.(1) lit. a) din art.13, se recomandă completarea acestuia cu prevederi care indică la respectarea cerințelor pentru un document electronic.	
157.	Normele analizate [art. 16 alin. (2)-(4)] sunt formulate de o manieră discreționară, nefiind stabilit clar termenul de acordare solicitantului pentru înlăturarea neajunsului privind denumirea furnizorului de informații, și anume momentul când începe a curge termenul de o zi lucrătoare (art.16 alin. (2)).	Se acceptă Sanțiunea pentru neindicarea destinatarului se exclude. Adițional, art. 16 se completează cu prevederea conform căreia termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor cu privire la informațiile solicitate trebuie să fie de cel puțin 5 zile lucrătoare.

		Suplimentar, se reține că termenul de o zi lucrătoare se consideră a fi unul prea mic pentru înlăturarea neajunsurilor și astfel complică situația solicitantului de a se conforma cerințelor, deoarece acțiunile care trebuie realizate de către acesta necesită perioade mai îndelungate decât termenul care este stabilit. În acest caz, există riscul ca cererea solicitantului să nu se examineze de către furnizorul de informații, în cazul în care nu au fost înlăturate neajunsurile, fiind astfel îngrădit dreptul la informație, consfințit de art.34 din Constituția Republicii Moldova, care la alin.(1) stabilește că, „Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.” La fel, este vagă și va lăsa loc de interpretări abuzive din partea furnizorului de informații expresia „termen rezonabil”, iar ca urmare va apărea discreția excesivă de a aprecia și stabili în fiecare caz separat termene care îi sunt convenabile, atât pentru propriile acțiuni, cât și pentru acțiunile altor subiecți de drept cărora aceste termene le sunt aplicabile (art.16 alin.3)). Un al aspect reglementat ambiguu, norma propusă la art.16 alin.(4) nu stabilește cu exactitate termenul în care este informat solicitantul despre neexaminarea cererii de comunicare a informațiilor publice. Astfel, lipsa unor termene concrete va lăsa loc pentru interpretări abuzive din partea furnizorului de informații de a stabili în fiecare caz separat termenul care îi este convenabil, iar ca urmare va fi imposibilă tragerea la răspundere a factorilor de decizie, care la implementare vor conștientiza impunitatea lor pentru abuzurile săvârșite în procesul de aplicare, și deci astfel, va perpetua săvârșirea abuzurilor și depășirilor atribuțiilor de serviciu, precum și altor manifestări de corupție în cauză. La art.16 alin.(2), se recomandă stabilirea unui termen mai mare de 1 zi lucrătoare (spre exemplu, 5 zile lucrătoare) pentru înlăturarea	
--	--	--	--

		neajunsurilor și a momentului în care începe a curge aceste termen. La art.16 alin.(3), se recomandă substituirea textului „termen rezonabil” prin stabilirea unui termen concret de înlăturare a neajunsurilor de către solicitant. La art.16 alin.(4), se recomandă stabilirea unui termen concret în care solicitantul este informat despre neexaminarea cererii.	
	158.	Norma analizată [art. 21 alin. (6)] este formulată confuz cu referire la instituirea procedurilor mai favorabile pentru solicitanți. Un prim aspect, cuvintele utilizate în textul normei de genul „pot institui” au sensuri multiple, care rezidă în discreția subiecților responsabili de implementare de a utiliza formulările permissive ale competențelor lor după bunul plac, astfel încât să evite realizarea obligațiilor ce ar trebui să le revină. Caracterul relativ al acestor prevederi, generează un impact negativ la implementare, deoarece există riscul ca subiectul responsabil să aplice norma discreționar reieșind din interesele/scopurile urmărite instituirea procedurilor mai favorabile pentru solicitanți cu privire la plățile percepute și modalitatea achitării acestora. La fel, nu este clar din textul normei care sunt acele „proceduri mai favorabile”, decât cele prevăzute la art. 21 din proiect, pe care este în drept să instituie furnizorul de informații pentru solicitant și în ce cazuri și condiții vor fi aplicate aceste proceduri mai favorabile. În aceste condiții există riscul ca acțiunile responsabililor să nu fie proporționale cu riscul discriminării unor subiecți de drept aflați într-o situație juridică similară, precum și cu riscul admiterii unor temeieri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice de a institui sau nu aceste proceduri mai favorabile pentru un solicitant sau altul.	Se acceptă Norma respectivă se exclude.

		Asemenea discreții pot fi folosite în mod abuziv de către subiectul responsabil de implementare pentru a obține recompense necuvenite pentru a fi determinat să nu își exercite atribuțiile în modul corespunzător. Prin urmare, în vederea asigurării coerenței, stabilității și predictibilității normelor juridice prevăzute a art.3 alin.(1) lit. c) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, se impune reexaminarea prevederilor analizate. Reformularea normei astfel încât să fie stabilit clar și fără echivoc categoriile de „proceduri mai favorabile” și în ce cazuri și condiții furnizorul este în drept să instituie aceste proceduri pentru un solicitant sau altul cu privire la plățile percepute și modalitatea achitării acestora.	
	159.	Conform normei formulate [la art. 32], autoritățile publice prevăzute la art.30 alin. (2) se obligă să includă în rapoartele sale anuale de activitate datele statistice din registrele cererilor de comunicare a informațiilor publice. Astfel, analizând conținutul art.30 din proiect, se remarcă că acesta stabilește atribuțiile Avocatului Poporului (Ombudsmanul), însă nu prezintă exhaustiv autoritățile publice menționate supra, or acestea sunt prevăzute la art.31 alin.(2), fapt ce va crea incertitudine la aplicare în acest sens. Mai mult, art.30 este structurat pe litere, și nu pe alineate. Se recomandă substituirea cifrei „30,, cu cifra „31,,.	Se acceptă Cifrele „30” au fost substituite cu cifrele „31”.

Ministru

Veronica MIHAILOV-MORARU